Št. 50 (2001) Leto XXXVIII
NOVO MESTO četrtek,
17. decembra 1987
Cena: 400 din
13. februarja 1975 je bil list odlikovan z redom
ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNIMI ŽARKI

DOLENJSKI LIST

YU ISSN 0416-2242

Stavka v Novoteksu

Okrog tisoč delavcev je v torek zaradi plač prekinilo delo

NOVO MESTO — V torek opoldne, potem, ko so začeli z izročanjem plačilnih kuvert, ta mesec sicer debelejših za desetino, je okrog tisoč delavcev (od 1.400) tozdov Tkanina in Konfekcija ter dela skupnih služb novomeškega Novoteksa prekinilo delo. Zbrali so se v jedilnici, kjer so več ur vreli na dan njihovi problemi in zahteve.

Osnovni razlog prekinitve dela je bilo seveda nezadovoljstvo z osebnimi dohodki. Petina delavcev v tozdu Konfekcija je dobila v kuverti manj kot 200.000 dinarjev, mnogi le po 150, 160 tisočakov, mojster s 30 leti delovne dobe pa je na primer dobil 260.000 din. Podobno je bilo v tozdu Tkanina. Delavci so vsi po vrsti razlagali, da s tem pač ne morejo živeti, da zahtevajo za 50 odstotkov večjo plačo in izplačilo razlike še v tem mesecu. Mnogi so napadli tudi razlike v osebnih dohodkih, češ da so prevelike, mnogo je bilo zahtev po enakih plačah, če že so v težavah. Kritizirano je bilo nagrajevanje izobrazbe in rečeno, da so obljubljali večje osebne dohodke za vse, ko je bilo treba sprejeti boljše nagrajevanje vodilnih in bolj izobraženih, zdaj pa da od tega ni nič. Kritizirali so tudi slabe delovne razmere, število delovnih sobot itd.

Vodilni, kolikor jih je bilo v tovarni, so razlagali težave tekstilcev v Jugoslaviji, ki tarejo tudi Novoteks. Močno jih prizadevajo obresti za zaloge, dajatve, vse manjša kupna moč, močno pa so udarjeni tudi z zadnjimi ukrepi vlade, z devalvacijo, podražitvijo vseh vhodnih stroškov ter zamrznitvijo končnih cen itd. Razlage pa delavcev niso pomirile, zahtevali so veečje osebne dohodke ter tudi odstope vodilnih, če jim jih niso sposobni zagotoviti. Več prihodnjič.

Z. L.-D.

MLADI BREZ ZAPOSLITVE

METLIKA — Pri metliški skupnosti za zaposlovanje je prijavljenih 88 iskalcev zaposlitve. Več kot polovico vseh iskalcev zaposlitve, natančno 45, je mlajših od 27 let. Takih, ki imajo končano osemletko ali še tega ne, je 45, od tega jih 15 išče prvo zaposlitev. S 4-letno srednjo šolo jih je prijavljenih 13, šest od teh je takih, ki bi se zaposlili prvič, s 3-letno srednjo šolo pa je 29 prijavljenih, od tega jih prav tako 6 išče prvo zaposlitev. Z višjo šolo je prijavljena ena iskalka zaposlitve. Kot sedaj kaže, za iskalce, zlasti za mlade s srednjo šolo, ni izgledov, da bi kmalu dobili zaposlitev. Metliške delovne organizacije v glavnem zaposlujejo nekvalificirane delavce. Če bi sedaj v Metliki službo iskalo več diplomiranih mladih ljudi, bi bila zadrega še hujša, čeprav hkrati v en glas vsi poudarjajo, da brez mladih strokovnjakov ne bo napredka.

28. NOVOLETNI SEJEM
KRANJ,
11. — 20. 12. '87

V nedeljo se bo oglasil radio Studio D

20. decembra začenja oddajati radijska postaja v Novem mestu

NOVO MESTO — V nedeljo, 20. decembra, se bo ob 9. uri na drugem programu Radia Ljubljana (na ferkvenci 97,7 MHz) prvič oglasila regionalna radijska postaja Studio D.

Studio D, kar skrajšano pomeni Studio Dolenjske, pomeni izpolnitev dolgoletne obljube in uresničitev potrebe dolenjske regije po učinkovitejšem obveščanju občanov. Sprva se je zdelo spričo obilice tehničnih in zlasti finančnih težav, da organizatorji ne bodo uresničili napovedi o začetku delovanja radia že letos. Ob velikih naporih Obrtne zadruge Hrast, obrtnikov izvajalcev, tehnične ekipe RTV Ljubljana, ob razumevanju vrste delovnih organizacij in zaradi poguma programske ekipe je bila zamisel vendarle uresničena.

Letos bo radijska postaja oddajala poskusno, s 1. januarjem pa bo začela z redno programsko shemo. Oddaje bodo vsak dan od 16. do 19. ure, ob nedeljah pa od 9. do 15. ure. Vsak dan bosta na sporedu dve informativni oddaji, tj. novice in dolenjska kronika, ter tematska oddaja, ki bo v nedeljo namenjena kmetijstvu. Na sporedu bodo tudi regijske gospodarske novice in prispevki za najmlajše. Od glasbe gre omeniti tedenski lestvici zabavnih in narodnozabavnih skladb in izbiranje pesmi tedna. To kaže, da želi uredništvo oblikovati program s čim tesnejšim stikom s poslušalci. Ti naj bi v vseh pogledih prispevali k živosti in aktualnosti sporeda, saj bodo v programu kontaktne oddaje, za katere se bodo občani lahko oglašali na telefonski številki 28-155 in 28-165. Za javnost bodo zanimivi torek, četrtek in nedelja, ko bo čas rezerviran za čestitke, v nedeljo bo to veljalo še za male oglase, medtem ko bodo osmrtnice vsak dan.

Uredništvo želi živ in odprt stik z javnostjo, zato vabi vse, ki želijo v glasbeni ali govorni program, da se oglasijo na tel. 28-160.

UROŠ DULAR

Nekateri ubirajo bližnjice

Zadnja priložnost za vključitev Posavja in Dolenjske v gradnjo elektrarn

BREŽICE — Od podpisa družbenega dogovora zasavskega, posavskega in dolenjskega gospodarstva za skupen nastop pri izgradnji hidroelektrarn na Savi je oktobra minilo tri leta. Vlogo nosilca skupne ponudbe so zaupali Rudisu, inženiringu iz Trbovelj, vendar ni vse teklo tako gladko, kot je bilo zamišljeno. Zlasti z bankami je bilo veliko težav.

Posavju veliko pomeni, da lokacijsko dokumentacijo izdelujejo projektanti Regiona in Savaprojekta, strokovnjaki, ki živijo v regiji in jim zato ni vseeno, kakšna bo njena prihodnost. Ta čas bi se prileglo kako večje delo tudi gradbenim organizacijam od Zagorja do Krškega in Novega mesta, saj imajo velik del zmogljivosti še prostih. Elektrogospodarstvo je razpisalo natečaj za glavni pogonski objekt na Vrhovem, ki je že oddan, kajti Gradis, Litostroj, Metalna in Rade Končar znajo narediti hidroelektrarne z 99 odst. domače opreme.

»Vse se je dogajalo zunaj naše moči,« je na seji, ki jo je te dni v Krškem sklicala posavska zbornica, izjavil svetovalec predsednika poslovne skupnosti Trbovlje Rudis inž. Lojze Erště. »Zato tudi strategijo za naprej težko predvidimo, dokler članice podpisnice iščejo posle mimo nas. Celjski Ingrad je med tem celo izstopil. Nastopili smo z okrnjeno ponudbo. Spremlja nas začetna zamuda, ker smo šli po samoupravni poti, drugi pa so raje ucvrli po bližnjici. Toda v združenju proizvajalcev strojegradnje — ZPS smo zdaj kompletni in se nam zamuda ne bo več poznala.«

Zbornica je sprejela njegov predlog za ustanovitev poslovnega odbora, ki naj bi zagotovil večjo učinkovitost, disciplino in pravočasnost, predstavljal pa bo vse štiri regije. Leto dni po začetku gradnje glavnega objekta na Vrhovem bodo razpisana še ostala dela, za katera nastopijo lahko podpisnice s celovito ponudbo. Ta naj združuje banke, projektante in gradbenike, komunalce, gozdarje, vodarje energetike in distributerje energije ter gostince, ki so na voljo za oskrbo in nastanitev delavcev med gradnjo. Zares se velja potruditi, da na domačem dvorišču ne bi ostali brez dela.

J. TEPPEY

V NEDELJO ROJSTNI DAN RADIA — Na drugem programu Radia Ljubljana (na frekvenci 97,7 MHz) se bo v nedeljo ob 9. uri končno prvič oglasila dolenjska radijska postaja »Studio D«. Bila je res vrsta finančnih in drugih težav, ki so jih v vseh štirih dolenjskih občinah le nekako skupaj rešili, in radio je sedaj tu. Prvi dan zagotovo ne bo reklam, osmrtnic in podobnega, glasbo in čestitke pa bodo prek valov poslali vsem, ki v nedeljo skupaj z radiom praznujejo rojstni dan in se bodo to dopoldne lahko oglasili in to potrdili v prostorih radia v domu poklicne gasilske enote na Cesti herojev. Na sliki: V ponedeljek so si prostore radia ogledali predsedniki dolenjskih občinskih skupščin in drugi gostje. (Foto: J. Pavlin)

BREŽICE ZA POČASTITEV DNEVA JLA

Brežice — Pokrajinski odbor za Posavje ter Občinska skupščina Brežice vabita v ponedeljek, 21. decembra, na proslavo ob dnevu JLA. V kulturnem programu sodelujeta mešani pevski zbor prosvetnega društva bratov Milavcev iz Brežic in tamburaški orkester iz Artič. Začetek proslave bo ob 18. uri. Po slovesnem delu vabita organizatorja na tovariško srečanje, ki bo prav tako v Domu JLA.

DAN JLA V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — Jutri ob 10. uri bo v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj skupna proslava v počastitev 22. decembra, dneva jugoslovanskih oboroženih sil. Na proslavi bodo ocenili tudi uresničitev programa pokrajinskega odbora ter gospodarsko-politične razmere na Dolenjskem ter izročili priznanja in pohvale. Pripravili so tudi kulturni program.

BERITE DANES!

na 4. strani:
- Obup za družbene dejavnosti

na 5. strani:
- Za predsednika premalo glasov

na 6. strani:
- Na enem mestu za tri občine

na 7. strani:
- Nič več v kot knjižnega molka

na 8. strani:
- Natolcevanje »prijateljev IMV«

na 11. strani:
- Tehnobanditi »obogatili« vohunstvo

na 12. strani:
- Iz cerkve odnesli kipce

na 20. strani:
- »Pomoč bolni Urški« odprla srca

PLINOVOD DO POSAVJA ŠE V TEJ PETLETKI

BREŽICE — Posavski regiji se sodobne pridobitve pogosto odmikajo, a tokrat kaže, da se ji bo plin celo približal. Gradnjo plinovoda bodo morali prestaviti v to srednjeročno obdobje zaradi rekonstrukcije energetskih objektov v krški Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj, kjer računajo, da bo letna poraba plina od 80 do 90 milijonov kubičnih metrov. Po prvotni trasi naj bi potekal magistralni plinovod od Postojne do Novega mesta in Brežic, po novem predlogu pa naj -i se za Posavje odcepil pri Rogaški Slatini.

VELIK OBISK JE KRŠKO

KRŠKO — V JE Krško so preteklo soboto tako kot v vseh ostalih slovenskih elektrarnah odprli vrata za obiskovalce. V JE Krško so bili prijetno presenečeni, saj je elektrarno obiskalo 160 obiskovalcev. Zanimivo je, da so prišli predvsem iz ostalih krajev Slovenije, medtem ko je bilo iz Posavja le 30 obiskovalcev. Obisk elektrarne je potekal po običajnem programu, le da je JE Krško za tiste, ki so se pripeljali z javnimi prevoznimi sredstvi, organizirala prevoz s posebnim avtobusom.

PRIZNANJI ZA DR. TONETA FERENCA

KRŠKO — Predsednik občinske skupščine Krško Zoran Šoln je pretekli teden priredil sprejem ob 60-letnici dr. Toneta Ferenca. Ob tej priložnosti je slavljencu izročil srebrno plaketo občine Krško, najvišje občinsko priznanje, v znak zahvale za vse, kar je dr. Tone Ferenc storil za občino Krško. Dr. Tone Ferenc ima namreč kot eden najpomembnejših zgodovinarjev NOB velike zasluge za to, da je postalo medvojno izgnanstvo predmet znanstvenega proučevanja, prav tako pa ima velike zasluge, da je bil v Brestanici ustanovljen izgnanski muzej Slovenije. Hkrati z občinskim priznanjem je dr. Tone Ferenc prejel najvišje priznanje KS Senovo — zlato plaketo Doma 14. divizije — katere častni krajan je.

PODRAŽITVE MANJŠE OD ZAHTEV

NOVO MESTO — Po podražitvah oziroma uskladitvah cen iz republiške pristojnosti je občinam v celoti ostalo za 8 odstotkov manevrskega prostora od osemnajstih. V Novem mestu so izkoristili 5,2 odstotka, za ostalo upajo, da bodo lahko kasneje za odpravljanje največjih problemov v času veljave zadnje zvezne intervencijske zakonodaje. Novomeški izvršni svet je tako pretekli teden odobril podražitev stanarin za 55 odstotkov, vode za 15, kanališče za 9 in smetarine za 5 odstotkov. Oskrbnine v dijaških domovih in domovih za ostarele ter prispevek staršev za šolsko prehrano se lahko podražijo za 18 odstoteov, prevoz v mestnem prometu, prevoz blaga v cestnem prometu in storitve gradbene mehanizacije za 15, prevoz s taksiji za 25 in časopisno založniška dejavnost za 18 odstotkov. Večina zahtevkov je bila seveda večja.

Šok je že, samo terapije ni

Trebanjski komunisti ostro razpravljali o gospodarjenju v luči protiinflacijskega programa — Ukrepi ZIS prinesli obilo nepremostljivih težav

TREBNJE — »Mi se moramo tako pogovarjati, če čutimo odgovornost, če želimo s prenovo ZK res kaj narediti. Začeti pa je treba s prenovo na moralnem področju. Tisto, kar vam leži na duši, si povejmo! Improviziranost ekonomske politike v republiki se ne čuti toliko kot v Jugoslaviji, kjer je to glavni problem,« je med drugim poudaril izvršni sekretar P CK ZKS Živko Pregl na zadnji seji občinskega komiteja ZK v Trebnjem, kjer so prizadeto razpravljali o gospodarjenju v luči zadnjih ukrepov ZIS.

Kljub kronični neprimerljivosti podatkov, ki jo povzroča zlasti nenehno spreminjajoča se zakonodaja, je očitno, da je trebanjsko gospodarstvo v tričetrtletju letos močno upehano. Neurejene razmere gospodarjenja v kovinskopredelovalni in živilskopredelovalni industriji so še bolj zaostrene po sprejetju protiinflacijskega programa. Zadnji ukrepi so drastično prizadeli tudi Dano, ki utegne ob Kolinski in Trimu prvič v 35 letih poslovanja zaključiti z izgubo. Avgust Gregorčič je zahteval, da bi poklicali na odgovor vse tiste iz republike, ki so sodelovali pri pripravi takih ukrepov.

• Da ne bi ugotavljanje odgovornosti ostalo na akademski ravni, je treba po mnenju Cirila Pevca konkretizirati: Kako in odkod so lahko zvišali plače delavcem, ki so stavkali? Kdo še verjame, da bo antiinflacijski program uspel? Sekretar MS ZKS za Dolenjsko Uroš Dular je opozoril, da so v regiji nekatere organizacije združenega dela, ki ne vedo, kako bodo preživele niti teh 6 mesecev, o stanju po »odmrznitvi« pa niti ne razmišljajo.

Bo kdo za slabe ukrepe odgovarjal? Vemo, kdo bo odgovarjal v tovarnah, kjer že ves čas delamo razne poskuse na ljudeh. Toda tudi potrpljenje delavcev ima svoje meje! V Trimu so se na zboru delavcev zaenkrat še zadovoljili samo s protestnim pismom na razne naslove v republiki. Šok je, terapije pa ne vidimo zadaj, so poudarjali trebanjski komunisti. Janez Mihevc je ponazoril, da v Trelesu v zadnjih 20 letih še nikoli niso bili tako uspešni, samo nova formula zakonodaje pa dobre dosežke izniči. Drago Kotar je vprašal, koliko denarja smo iz Slovenije odpeljali za sanacijo skopske banke, zdaj pa v Bosno in Hercegovino. Dobra firma je tista, ki zna državo ali soseda dobro okrasti.

P. PERC

VREME

V drugi polovici tedna bo vreme brez bistvenih sprememb.

Taktika sprenevedanja

Brez upanja, da si bo kritične misli v Beogradu kdo gnal k srcu in jih upošteval, so minuli teden v Novem mestu na regijskem posvetu govorili o osnutku zvezne in republiške resolucije za leto 1988. Brez upanja pravimo zato, ker je zvezni izvršni svet očitno ubral novo taktiko: taktiko sprenevedanja. V voluntarističnem uvodu govori o tržnem gospodarstvu, hkrati pa trg skorajda ukinja, govori o zmanjšanju administriranja, uvaja pa novo poplavo normativizma, napoveduje dinamiziranje proizvodnje, finančne tokove pa usmerja tako, da je na pohodu totalna nelikvidnost gospodarstva, kot pravi direktor Temeljne dolenjske banke Sergij Thorževskij. Zvezni izvršni svet je ponudil resolucijo za vse leto, sam pa očitno ne ve, kaj bo v drugi polovici leta, ko naj bi prenehal veljati sedanji režim. Kako naj bo potem resolucija jasna in celovita. Eno je gotovo: nestrokovno in necelovito pripravljen dokument ne more biti osnova za poslovne odločitve, lahko je le zelo približna orientacija, ki je sicer v glavnem pravilna v ciljih, ne pozna pa poti do njih. Gospodarski voluntarizem nas je že preveč stal, da bi še pristajali nanj. Največ je pripomogel do tega, da smo bili, kot pravi prof. Aleksander Bajt, v dveh desetletjih za četrtino manj učinkoviti od najmanj razvitih kapitalističnih evropskih dežel, Portugalske, Španije, Grčije in Turčije, in smo 25 odstotkov družbenega proizvoda investirali tako slabo, da smo družbeni proizvod zvečali komanj za pičle 3 (z besedo: tri) odstotke.

M. LEGAN

DESET HIŠ V NEVARNOSTI — V Orešju, najvišji vasi na Bizeljskem, ne pomnijo, da bi že kdaj prej kaka skala zgrmela do vznožja Sv. Marjete in sosednjega hriba, s katerega sta se minuli teden utrgali kar dve. Manjša (na sliki) tehta tri, večja pet ali šest ton. Tisto jutro je zabobnelo, kot da je potres. Bilo je pol osmih in Babičeva otroka, sta malo prej odšla v šolo po najnevarnejšem delu poti. Njuna mati je stekla na balkon, ko je zagrmelo in videla, kako se je večja skala zarila v jarek za sosedovo garažo. Takoj zatem je opazila 6 m od hiše drugo skalo, pod katero se je nekaj trenuutkov prej sesedla domača traktorska prikolica. Sosed Berkovič je bil tedaj na dvorišču, kakih 10 m od garaže. Skala bi zagotovo prebila zida in zmlela avto, če je ne bi zadržal zloženi les. Vaščani so imeli srečo, vendar se ne počutijo več varne. Iz strmega pobočja še štrlijo skalne gmote, ki se lahko vsak hip odlomijo. (Foto: Jožica Teppey)

»Tudi izredni kongres bi bil potreben«

Direktor Dane Mirna, August Gregorčič, po svežnju ukrepov ZIS

MIRNA — Po analizi poslovnega združenja Jugokonzerva v Beogradu, ki proučuje poslovanje 72 organizacij združenega dela živilskopredelovalne branže, je 400-članski kolektiv mirenske Dane tudi po tričetrtletnih rezultatih gospodarjenja blizu vrha.

Po dohodku in čistem dohodku na delavca je Dana na 7. mestu, po osebnih dohodkih pa na 6. mestu, čeprav povprečni OD 196.580 din niti v trebanjskem gospodarstvu ne dosega povprečne debeline mesečne kuverte. Po akumulaciji na delavca je Dana v tem združenju na 11. in po akumulaciji na povprečno porabljena sredstva na 16. mestu. Kar 38 ozdov v okviru Jugokonzerve ni imelo v letošnjih devetih mesecih nikakršne akumulacije. Zakaj navajamo vse te podatke? Zato, ker želimo ponazoriti, v kako težkem položaju so se znašli šele v teh kolektivih, če že v enem boljših — Dani po zadnjih ukrepih ZIS ne vidijo izhoda.

»Z ukrepi ZIS smo morali cene sadnih izdelkov vrniti na veljavne cene 1. oktobra z možnostjo povišanja za 8,5 odstotka, osvežilne pijače smo morali prav tako poceniti na stanje 1. 10. brez možnosti povečanja. To znižanje prodajnih cen pomeni za Dano približno 100 milijonov mesečno manj dohodka, istočasno pa višje cene sladkorja prinašajo 63 milijonov dinarjev več stroškov, cena nafte 32, elektrike 18 in sprememba tečaja 107 milijonov dinarjev. To so nerazumljive stvari: ne ustvarjamo dohodka, ampak nekdo igra na ustvarjeno amortizacijo, to pa je uničenje družbene lastnine in protizakonito dejanje. Kljub ugodnim rezultatom iz analize Jugokonzerve pa ima Dana v letošnjem devetmesečju le okrog 100 milijonov din akumulacije. To pomeni, da bo mesečno več kot 200 milijonov dinarjev izgub. Zdaj je vprašanje, kdo naj prevzame odgovornost. Je to v interesu delavskega razreda, če lahko nekdo čez noč spremeni njegov ekonomski in socialni položaj? Ne vidimo izhoda, saj se v takih pogojih ne moremo boriti niti za preživetje. Tudi če se čez en mesec to nevzdržno stanje spremeni, bomo verjetno že preglboko zabredli v izgubo. Prepričan sem, da Slovenija ni naredila vsega, da tak paket ZIS ne bi bil sprejet. Tudi izredni partijski kongres bi morali sklicati,« je povedal direktor Dane Avgust Gregorčič.

P. P.

OBČNI ZBOR BELOKRANJSKIH KADROVSKIH DELAVCEV

ČRNOMELJ — Društvo belokranjskih kadrovskih delavcev bo imelo v torek, 22. decembra, ob 17.30 v črnomaljskem hotelu Lahinja redni letni občni zbor. Pred občnim zborom, na katerem bodo pregledali in ocenili letošnje delo in se dogovorili za delo v prihodnjem letu, bo strokovno predavanje.

Predlog za ukinitev miruje

V metliški enoti SCT delajo, kot da tega predloga ni bilo — Pogovori z ribniškim Rikom — Rešitev je več zaposlenih, ne manj — Kompletirati proizvodnjo

METLIKA — Za enoto Slovenija cest Tehnike v Metliki še vedno velja »uradni« predlog vodstva delovne organizacije oziroma tozda, da se ukine, 47 zaposlenih pa se preseli v črnomaljski tozd Kovinar. To naj bi bil eden od ukrepov za reševanje težkega položaja, v katerega je zašla SCT-jeva in sploh vsa slovenska strojegradnja. S takim načinom reševanja težkega stanja pa se ne strinjajo ne v metliški enoti ne najvišji predstavniki te belokranjske občine in sedaj ta predlog »miruje«.

»Mi delamo, kot da tega predloga sploh ni bilo,« pravi vodja metliške enote Slavko Prevalšek. »Delo nekako zagotavljamo za sproti, v zadnjih dveh mesecih pa smo imeli tudi precej zastojev, ker dela pač ni bilo.« Delajo iz tedna v teden, včasih celo iz dneva v dan. Včasih dela ni, potem pa ga spet dobijo toliko, da morajo nekateri delavci delati nadure, ob nedeljah in praznikih. Sedaj v okviru SCT tečejo pogovori z ribniškim Rikom, ki je za metliško enoto ponudil kompletno izdelavo traktorskih nakladalnikov, kar bi bilo za leto ali dve dovolj, da bi imelo stalno delo več kot dvajset metliških delavcev. Zadeva bo odločena v tem mesecu.

V metliški enoti se strinjajo z glavnimi ugotovitvami vodstva tozda, ki so pripeljale do predloga za ukinitev enote, ne pa z njihovimi vzroki. Vodstvo namreč trdi, da metliška enota ne more biti rentabilna, ker je zaradi oddaljenosti od Ljubljane težko organizirati delo in ker je njihovo delo vezano na vedno dražje prevoze.

»Rentabilni ne moremo biti toliko časa, dokler ne bomo imeli stalnega programa,« pravijo v Metliki. »Najprej moramo dobiti stalni program in našo proizvodnjo kompletirati, tako da bi razrez pločevine, pripravo in obdelavo materiala opravljali tukaj, potem bi tudi odpadli nepotrebni prevozi. To pa za sedaj ne pomeni novih prostorov, ampak le dopolnitev opreme.«

Poleg tega so v Metliki prepričani, da za rentabilnost enote ne bi smeli zmanjševati števila zaposlenih, ampak bi ga morali povečati, tako da bi lahko delali dve polni izmeni in da bi bile vse kapacitete izkoriščene. Vedno več dela imajo v metalizaciji, ki bi po njihovem mnenju morala postati ena od opornih točk pri njihovem nadaljnjem delu. Zaradi negotovosti glede nadaljnjega obstoja metliške enote je razpoloženje med zaposlenimi slabo. Zavedajo se, da je zlasti za dobre delavce dela dovolj drugje, brez dobrih delavcev jim pa tudi dober in stalen program ne pomaga dosti.

A. B.

BREŽIŠKI DOM UPOKOJENCEV JE PREMAJHEN

BREŽICE — Odbor za plan in svobodno menjavo dela pri občinski skupnosti socialnega skrbstva predlaga vključitev Brežic v naložbe za socialne zavode. Reorganizacija impoljskega doma v posebni zavod bo namreč Brežičane prikrajšala za 43 mest. Pritisk na oskrbo v domovih je vsak dan večji, zato naj bi dom upokojencev v Brežicah povečali za 40 mest in tako nadomestili izpad postelj v Impoljci. Dom s 160 mesti bo laže samostojno zaživel, saj bi imel potem tudi ekonomske možnosti za normalno delo.

PRIMANJKUJE ZDRAVIL

KOČEVJE — Kočevski lekarni dolgujejo razni dolžniki že prek 90 milijonov din, kar je ogromno, če upoštevamo, da je imela lekarna doslej na svojem računu pri banki v povprečju precej manj kot 20 milijonov din sredstev za nakupe zdravil. V lekarni se boje zadolževati, da jih ne bi lovili zaradi kakšnega prekrška, zato nabavljajo manj zdravil, zaradi česar je že čutiti pomanjkanje.

ČE BI NAŠI LJUDJE RAZUMELI...

Trdim, da naše krize v trenutku ne bi bilo več, če bi ljudje spoznali, kar vem sam. Da je namreč naš sistem v resnici bliže človeku, je za človeka. Če bi naši ljudje razumeli, koliko bolj človeški je v resnici socializem bi se morda začeli s sistemom malo istovetiti in bi prenehali pljuvati v lastno skledo. Potem bi bilo tudi ekonomske krize kmalu konec. Poleg tega trdim, da obstaja kriza — moralna kriza — v kateri ljudje, oropani najprej Boga in potem potrošnih dobrin, res ne vedo, kaj bi. A ta kriza je kriza zahodne civilizacije in je pri nas samo bolj izražena. Ne morem dovolj močno poudariti, da verjamem v družbeno lastnino nad proizvajalnimi sredstvi. Za tako podružbljanje so ljudje med vojno umirali in take žrtve ne tu ne v večnosti niso nikoli zaman. Ne zanima me zelo, kaj o tem pravijo ekonomisti. Ekonomija je preveč pomembna, da bi jo prepustili samo njim.

Prof. dr. Boštjan M. Zupančič, ki je 15 let živel v ZDA, v intervjuju za Teleks

V Krki ničla pod ukrepi

Krka bo za 40 odst. zmanjšala proizvodni program zdravil, ker dela z izgubo — Veliko pomanjkanje

NOVO MESTO — Predsednik poslovodnega odbora novomeške tovarne zdravil Krka Miloš Kovačič pravi, da bi Krka na prvi pogled morala po zadnjih ukrepih zaradi boljšega tečaja in nekaj višjih cen odlično stati, toda ko so vse sešteli, je prišla ven ničla.

V različnih pogojih gospodarjenja nikoli ne gre enako dobro ali slabo vsem dejavnostim v Krki, kar je še sreča v nesreči. Še najbolje vseskozi vozi proizvodnja kozmetike. Turizem, ki je bil pred ukrepi precej na slabem, je zdaj na boljšem in se spet obrača k tujim gostom, ki se jih nekaj časa sploh ni splačalo imeti. Proizvodnjo novoterma je prizadela podražitev energije, prevoza pa tečajne razlike. Kemijo potapljajo draga energija in drage domače surovine (ameriški škrob na primer stane 240 din kilogram, za domačega pa je napovedana cena preko 800 din). Znajo narediti marsikaj, toda uvozni repromateriali so obremenjeni s 43-odstotnimi uvoznimi dajatvami in povsem jasno je, da nikakor ne morejo biti konkurenčni.

Poglavje zase je proizvodnja zdravil za domači trg. Čeprav je dovoljeno delno zvišanje cen, jih delajo z veliko izgubo. Mag. Kovačič pravi, da se v Krki ne morejo več iti sociale. Proizvodni asortiment bodo zaradi dela z izgubo zmanjšali za 40 odstotkov, zaradi česar bo v prihodnje na našem trgu seveda veliko pomanjkanje zdravil, posebno, ker se za podobne ukrepe odločajo tudi druge farmacevtske proizvodnje. Krkaši pravijo, da so storili svoje, da so dovolj dolgo opozarjali odgovorne na probleme. Najbolj žalostno je, da bo vlada, ko bo končno ukrepala, ukrepala z uvozom zdravil. Krko močno bremeni tudi to, da kreditirajo jugoslovansko zdravstvo, ki jim dolge mesece ne da za zdravila niti dinarrja. Udarila jih je tudi letošnja revalorizacija, do sedaj z 22 milijardami, dejstvo pa je, da brez zalog ne morejo delati.

Velike zaloge mora imeti Krka tudi, če hoče poslovati z deželami v razvoju. S prodajo zdravil v te dežele v Krki letno ustvarijo 15 milijonov dolarjev izvoza. Krki bi šlo bistveno bolje, če tega izvoza ne bi bilo, a ga je škoda pustiti.

Z. L.-D.

BOGAT SPORED ZA KONEC LETA

RIBNICA — Številne kulturne zabavne in športne prireditve se bodo zvrstile v ribniškem domu JLA do konca tega leta, med drugim pa bodo odprli več likovnih razstav. V počastitev dneva JLA pripravljajo številna tovariška srečanja in svečane akademije, ki bodo v Ribnici v soboto, 19. decembra, ob 19. uri, v Sodražici 21. decembra ob 18. uri in istega dne ob 19.30 v Loškem potoku. Od r20. decembra dalje do konca meseca pa je pripravljen poseben program za otroke ob prihodu dedka Mraza in novega leta.

RESOLUCIJA ZA PRIHODNJE LETO

ČRNOMELJ — Jutri bo seja družbenopolitičnega, v ponedeljek pa ostalih dveh zborov skupščine občine Črnomelj. To bodo letošnje zadnje skupščinske seje. Osrednja točka je sprejem resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine za prihodnje leto. Ocenili bodo delovanje delegatskega sistema v občini v zadnjem obdobju, beseda bo tekla še o inovacijskih procesih v tej belokranjski občini ter o programu skupščinskih zborov v prihodnjem letu.

NA BREGU JEZNI PRIČAKUJEJO MAJ

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Na programsko-volilni seji KK SZDL v Loki so opozorili, da se utegne prihodnje leto okrog 1. maja, ko bo velika proslava na Lisci, kaj hudo neprijetnega zgoditi v dolini, zlasti na Bregu. Ljudje ne morejo razumeti, zakaj ni nikoli dovolj denarja za posodobitev ceste Sevnica — Breg, za asfalt na Lisco pa je. Na predsedstvu OK SZDL Sevnica so pojasnili, da cestna povezava ob Savi ni zastala zaradi ceste na Lisco, ampak ker enostavno ni naslova, kamor bi obesili financiranje te ceste, ki je bila že trikrat prekategorizirana iz regionalne v lokalno cesto. Skratka, napeti kaže vse sile, da bi sporna cesta prišla nazaj iz občinskih rok v republiške. Malo potrpljenja bo še potrebno, več pa bodo krajevnemu vodstvu loški krajevni skupnosti pojasnili občinski možje, ki bodo v novem ciklusu obiskov krajevnih skupnosti najprej obiskali prav loško!

DVOJNI PRAZNIK

Mladinci iz Zbur smo tudi letos ob 29. novembru pripravili proslavo. To je bila hkrati še ena obletnica, in sicer je minilo dve leti, odkar smo odprli mladinsko sobo. Proslave so se v velikem številu udeležili vaščani iz Zbur in okolice ter pobratena mladinska gasilska skupina iz Semiča. Po slovesnosti smo organizirali ples kot razvedrilo za vse povabljene in za popestritev dneva republike.

STANE GRANDA
predsednik OO ZSMS
Zbure

Trma pa taka!

Nič ne more ustaviti nakupovanja čez mejo

MARIBOR — Tega ljudstva ne more nič uničiti. Sodeč po neverjetni gneči na šentiljskem mejnem prehodu ob zadnjih praznikih, je tudi nedavno devalvacijo preneslo naravnost stoično! Vse je že na pragu nerazumljivega: kajti vse govori proti temu, da bi se še komurkoli splačalo karkoli kupiti v tujini, tudi kave ne, toda avstrijske trgovine, zlasti tiste tik ob meji, so naš praznik republike praznovale — z rekordnimi izkupički. Tisti prvi ponedeljek v decembru, ko smo pri nas še počivali, Avstrijci pa delali s polno paro, je bila večerna avtomobilska kolona z njihove strani pred mejo dolga slaba dva kilometra!

Razen že običajnih mariborskih in celjskih registracij so (kot običajno ob taških dnevih) prevladovale zagrebške. Zagrebčani se zagotovo niso vozili 130 kilometrov daleč zgolj zaradi rame in milke. In če upoštevamo, da je po zdajšnjih cenah že povprečni špecerijski nakup pri Konsumu, Sparu, Jagerju ali Hoferju vreden vsaj sto naših tisočakov — za šiling so v prazničnih dneh obračunavali od 140 do 160 din — je to že bila stabilizacijska pregreha prve vrste, ki potrjuje, da je z Jugoslovani najtežje, ko se v njih prebudi pregovorna balkanska (manj podalpska) trma.

Kajti prepričan sem, da je v uvodoma omenjeni »nerazumljivosti« veliko prav te trme. Naš človek kratko malo hoče sebi in drugim dokazati, da si v resnici lahko privošči več, kot mislijo tisti, h katerim hodi kupovat, in tisti, ki mu doma vsak mesec statistično računajo njegov življenjski standard. Drugače si ne morem razlagati tistih razšklempanih fičkov in zarjavelih stoenk, ki so zgovorno razkrivali denarne zmožnosti svojih voznikov, in polne vreče avstrijskih dobrot in celo tehničnega blaga, ki so ga vozili domov na zadnjih sedežih. Ne govorim na pamet: tisti ponedeljek sem bil tudi sam po nakupih čez mejo in sem lahko pri sebi opazoval, kako deluje ta trma s primesjo državljanskega ponosa. V gostilni v Gradcu na primer sem naletel na polno Slovencev in Hrvatov; vsi brez izjeme so pili veliko pivo, večina Avstrijcev pa malo, nekateri celo samo v decilitrskem vrčku! Naj se vidi, koliko si lahko privoščimo mi in koliko oni.

MILAN PREDAN

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 242 z dne 14. decembra 1987

		tečaj	za devize, efektivo, čeke, kreditna pisma in poštne nakaznice		
država	valuta	velja za	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	11011,70	11028,24	11044,78
Belgija	frank/C	100	3701,01	3706,57	3712,13
Belgija	frank/F	100	3682,69	3688,22	3693,75
Danska	krona	100	20106,31	20136,51	20166,71
Finska	marka	100	31468,46	31515,73	31563,00
Francija	frank	100	22781,84	22816,06	22850,28
Nizozemska	gulden	100	68921,35	69024,89	69128,43
Italija	lira	100	104,82	104,98	105,14
Norveška	krona	100	19924,24	19954,17	19984,10
Portugalska	escudo	100	948,07	949,49	950,91
ZR Nemčija	marka	100	77500,11	77616,53	77732,95
Španija	pezeta	100	1145,49	1147,21	1148,93
Švica	frank	100	95091,26	95234,11	95376,96
Švedska	krona	100	21278,76	21310,73	21342,70
V. Britanija	funt	1	2326,06	2329,55	2333,04
Japonska	jen	100	981,53	983,00	984,47
Kuvajt	kv. dinar	1	4582,36	4589,24	4596,12
Kanada	dolar	1	966,97	968,42	969,87
ZDA	dolar	1	1265,20	1267,10	1269,00
Avstralija	a. dolar	1	900,18	901,53	902,88
	ECU	1	1599,83	1602,23	1604,63
Grčija	drahma	100	981,90	983,38	984,86
Irska	funt	1	2062,89	2065,99	2069,09

Naša anketa

Kršitve kljub pogodbam

Neločljiv del in izraz socialističnih samoupravnih demokratičnih odnosov, v katerih se človek osvobaja vsakršnega izkoriščanja in samovolje ter s svojim delom ustvarja možnosti za vsestranski razvoj in svobodno izražanje ter varstvo svoje osebnosti in spoštovanje človekovega dostojanstva, so svoboščine in pravice človeka in občana. Ustava Slovenije in SFRJ opredeljujeta pomen in vlogo teh svoboščin in pravic. Uresničujejo se neposredno na podlagi ustave in že ta zagotavlja njihovo sodno varstvo, je zapisala RK SZDL Slovenije v izjavo ob dnevu človekovih pravic, 10. decembru. Skrb za zaščito človekovih pravic je zajeta v legitimnih ciljih mednarodne skupnosti, zlasti ZN in drugih organizacij. Za zaščito človekovih svoboščin in pravic je bilo doslej sklenjenih več kot 70 mednarodnih pogodb, Jugoslavija jih je ratificirala 33. Kljub vsemu na svetu ni države, ki bi lahko imela pri tem povsem čisto vest. Tudi pri nas so primeri kršenja, nujna je borba, da bi bilo tega čim manj.

MARJAN ROSA, dipl. sociolog, Inles, Ribnica: »Mislim, da v Jugoslaviji človekovih pravic ne spoštujemo povsem. Vsakdo na primer nima pravice do nekaterih določenih del. Pogosto so nekatera delovna mesta še povezana s članstvom v ZK. Znani 133. člen je še zmeraj v veljavi, se pravi, da v Jugoslaviji še ni pravice do svobodne opredelitve. V Jugoslaviji so določene pravice povezane s politično močjo.«

STANISLAV JUŽNIC, dipl. ing. fizike in magister zgodovine, srednja šola tehn. usmeritev in družboslovja v Kočevju: »Zapori so slabi, v njih tepejo. Svoboda govora je določena v smislu, do kod in kdaj smeš govoriti. Tudi Jugoslavija ima ‚bele lise socializma', a je znanstvenikom omogočeno proučevanje le-tega. Tudi 133. člen je v nasprotju s človekovimi pravicami. Slabo je s pravico do izobrazbe, usmerjeno izobraževanje je bilo očitno zamišljeno za uničenje šole.«

SANDI BAŠKOVČ, monter energetskih in klimatskih naprav iz Mrzlave vasi: »Listine OZN in njenih določil o človekovih pravicah ne poznam, rečem lahko le, da se mladi borimo za pravice v vsakdanjem življenju, predvsem na delovnem mestu. V prizadevanjih za resnico in pravico se soočamo z neštetimi težavami. Morda smo premalo informirani o tem, kar se dogaja okoli nas doma in po svetu, da bi znali ob pravem trenutku pravilno razsojati in odločilneje vplivati na dogajanja.«

DUŠAN ŠUŠTAR, učitelj glasbe iz Črnomlja: »Gotovo bi bilo na svetu več miru in lepše življenje, če bi povsod spoštovali deklaracijo ZN o človekovih pravicah. Vendar je že tako, da je lažje podpisati, kot pa se potem tega držati. V okolju, v katerem živim in delam, ne poznam primerov, da bi kdo trpel zaradi svojega prepričanja ali da bi mu tako ali drugače kratili človečanske pravice. So pa taki časi, da ljudje vse bolj izpovedujejo svoje politično in drugo prepričanje in odločno uveljavljajo človečanske pravice, kar je prav.«

SREČKO KUMAR, obrtnik iz Prečne: »Človekova svoboda je pogoj za razvoj in blaginjo celega naroda. Naša država je imela in ima kar precej omenjevanj in je med kršitelji helsinške listine. Zadnje čase je mogoče nekaj več govoriti čez državo, pred leti so za vsako takšno besedo pošiljali na Goli otok. Posebej so me motili pologi vseh vrst, boni za gorivo in razne druge omejitve. Danes je jasno, da to ni nič pomagalo. Krivda za takšno gospodarsko in politično stanje je drugje, če že hočete, v našem vodstvu.«

POLDE PETRIČ, viličarist v Agrokombinatu Krško: »Za deklaracijo o človeških pravicah ne vem. Kljub temu lahko rečem, da moje človeške pravice doslej še niso bile ogrožene. V Jugoslaviji se čutim bolj svobodnega, kot bi se na primer v Nemčiji, Franciji ali kje drugje. Sicer pa mislim, da bi moral vsak človek vedeti za deklaracijo. Samo če bi poznal vsebino, bi lahko z gotovostjo rekel, da pravice niso kršene.«

FRANC ZIDAR, upokojenec iz Trebnjega: »Načelno je pri nas tako, da imamo po ustavi vsi enake pravice, življenje pa marsikoga bridko razočara. Navaden smrtnik si dostikrat le stežka pribori določeno pravico. So tudi drobni primeri, ko so pri nas kršene človekove pravice, naj gre za občana, ki ga neustrezno obravnava kakšen organ oblasti, denimo milica, ali za obrtnika, ki so ga po krivici privili na davčni upravi, namesto da bi raziskali izvor premoženja tistega, ki očitno bogati. Deklaracije ZN ne poznam, moje načelo pa je: bodimo ljudje.«

MAKS ZUPANC, sekretar OK SZDL Sevnica: »Nedvomno glede človekovih pravic pri nas nismo še vsega storili, čeprav se mi zdi, da nekateri pretiravajo s kritikami. Za človekove pravice bi veliko naredili, če bi čimveč upoštevali pluralizem interesov, kot to skušamo v zadnjem času v SZDL pri nas. Vse preveč je sektašenja, na kar kažejo tudi polemike okrog božične čestitke ter poenostavljeno gledanje na razne pobude, recimo slovenske mladine o civilnem služenju vojakov.«

VLADKA ŠKOF, pedagošer svetovalka iz Metlike: »Tako v naših temeljnih aktih kot na mednarodni ravni so temeljne človekove pravice zagotovljene vsakomur, uveljavljanje le-teh pa je marsikdaj precej odvisno od posameznika. Dogaja se, da je človek, posebno nemočen, ki se težko znajde, kdaj prikrajšan za določeno pravico tudi zaradi ljudi, ki bi morali za to skrbeti, pa slabo in samovoljno opravljajo svoje delo. Sicer pa se je treba za vsreo stvar boriti, tudi za pravice, ki so nam dane in zagotovljene. Nasploh mislim, da pri nas načelno te pravice spoštujemo.«

kmetijstvo

Pri hrani ne kaže varčevati

Ob 25-letnici Društva živilskih in prehranskih delavcev Slovenije

OTOČEC — Jubilej, 25-letnico delovanja je Društvo živilskih in prehranskih strokovnih delavcev Slovenije proslavilo s tridnevnim strokovnim posvetovanjem pod naslovom Prehrana Slovenije danes in jutri.

Slovenska družina porabi v tem času kar 30 odstotkov denarja iz družinskega proračuna za hrano. Ob tem ko naraščajo tudi drugi stroški, se je bati, da bodo ljudje najprej pričeli varčevati pri prehrani. Ugotovitve prof. dr. Dražigosta Pokorna so bile, da je prehrana povprečnega Jugoslovana na meji zadovoljivega: prebogata in prerevna, nepravilno razporejena čez dan, velikokrat sanitarno in higiensko oporečna.

Precej besed s posvetovanja je bilo posvečenih tudi prehrani mladih. Anketa je pokazala, da se skoraj polovica srednješolcev prehranjuje s sendviči in pizzami, četrtina se jih navdušuje nad vročimi hrenovkami in slaščicami, samo 10 odstotkov anketirancev bi izbralo za malico sadje in mlečne napitke. Ti mladi pa po večini redno kadijo, pijejo kavo in se spogledujejo z alkoholom. Veliko šolarjev, zlasti vozačev, ne zajtrkuje, še več pa jih takih, ki živijo od največ dveh obrokov hrane dnevno. Podobno stanje kot pri odraščajoči mladini je tudi v veliko slovenskih družinah. Matere so zaposlene in ni nikogar, ki bi pripravil obed za družino. Hrani se vsak po svoje, bolje tisti, ki imajo organizirano prehrano v delovni organizaciji.

Na posvetu so razpravljali tudi o prehrani starejših, diabetikov in nekaterih drugih bolnikov, na okrogli mizi pa so iskali možnosti, kako načelo zdrave prehrane vcepiti ljudem od vrtca do zrele dobe.

J. PAVLIN

Slovenija
Moja dežela.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejem so rejci pripeljali 220 do 3 mesece starih prašičev in 85 starejših. Prvih so prodali 147, drugih 39, in sicer v obeh primerih po 1.500 do 1.600 din kilogram žive teže.

Vse za kmeta na enem mestu

TOK krškega Agrokombinata je zgradil v Žadovinku sodobno skladišče s hladilnico za sadje in vrtnine — Kasneje bodo odprli še veliko trgovino

KRŠKO — TOK Kmetijstvo, trgovina, storitve krškega Agrokombinata šteje 500 članov in okoli 4000 pogodbenih pridelovalcev kmetijskih presežkov. Vsi ti kmetijski pridelovalci pridelajo 2500 ton tržnih presežkov hrane, temu primerne pa so tudi količine reprodukcijskega materiala, ki ga potrebujejo. Vendar kmetje doslej niso imeli možnosti, da bi na enem samem mestu oddali pridelke, kupili reprodukcijske materiale, dvignili denar ali dobili strokovni nasvet

Ko bo prihodnje leto dograjen kmetijski oskrbovalni center v Žadovinku pri Krškem, bodo že lahko opravili velik del svojih tovrstnih opravkov. Kasneje, ko bodo center do kraja dogradili in se bodo tja preselile tudi strokovne službe TOK-a, pa bodo dobili v Žadovinku kompleten servis. »Tak center smo imeli že dolgo v načrtu,« pravi direktor TOK Ivan Kozole, »vendar je vedno zmanjkalo denarja. Raje smo ga vlagali v preusmerjanje kmetij, obnovo vinogradov in sadovnjakov ter hlevov. In tako povečana pridelava je seveda terjala tudi sodobne skladiščne zmogljivosti. Zato smo se že lani v naši delovni organizaciji, sozdu Mercator, ter s pomočjo občinskega izvršnega sveta in delovnih organizacij odločili za gradnjo tega centra. V skladišču, ki se je pridružilo dosedanji trgovini z rezervnimi deli in kmetijsko mehanizacijo ter servisu, bomo imeli 3000 kvadratnih metrov pokritih površin. V spodnjem delu skladišča smo uredili sodobno hladilnico za skladiščenje 250 vagonov sadja in povrtnin. Poleg tega bomo imeli še za 50 vagonov navadnih skladiščnih prostorov. V zgornjem delu bo velika sodobna trgovina reprodukcijskega materiala, pa ne samo za kmetijstvo, ampak tudi za industrijo in obrt. Vsekakor je najpomembnejše, da smo se lotili sodobnega prevzema sadja in vrtnin. Sem seveda šteje tudi priprava tega blaga za trg. Skladiščili bomo le najboljše blago, saj samo tako lahko prenese velike stroške. Računamo, da se bodo pri nas oskrbovale vse večje menze, trgovska podjetja iz vsega Posavja in Dolenjske.«

Takšen način skladiščenja bo seveda omogočal tudi obročno odplačevanje pridelkov na dohodkovnih načelih, ki so ga sicer sprejeli letos zaradi razmer v jugoslovanskem gospodarstvu, a se ga bodo bržkone držali tudi vnaprej. Sadje in vrtnine bodo prodajali na trgu, ko bodo cene najvišje. Velike skladiščne zmogljivosti bodo omogočale tudi, da bodo v skladiščili blago iz drugih območij. Kar pa zadeva kmetijske potrebščine ter reprodukcijski material za industrijo in obrt, se tudi že dogovarjajo z več grosisti.

J. SIMČIČ

Politika, ki ni politika

Še enkrat: CK govori eno, zvezna vlada dela drugo

Drugo letošnje obravnavanje kmetijstva na plenarni seji 11. decembra je samo še potrdilo, da ima CK ZKS dobra in sodobna stališča do kmetijskega razvoja. Zavrača nekatere preživele ideološke predsodke, denimo o zemljiškem maksimumu, govori o gospodarski, ne pa socialni vlogi kmetijstva, odklanja vsiljeno logiko preživetja in skuša odpirati perspektivo. Obsoja tudi nenehno eksperimentiranje, zavedajoč se, da kmetijstva ni moč na hitro preusmeriti. Skratka: ZKS ima resničen posluh za probleme, v katerih se je znašla ta gospodarska panoga še v večji meri po uvedbi protiinflacijskega programa.

Kmetijstvo je od protiinflacijskega programa pričakovalo več, dobilo pa [illegible]anj. Cenovna neskladja so se zdaj [illegible]no še zaostrila. Zanimanje za kmesa[illegible] se manjša, naložbe so skorajda [illegible]tijstvo [illegible]

• V kako hudih težavah je kmetijstvo, je na zasedanju ČK ZKS govoril Vladimir Prebilič iz Kočevja. Tamkajšnje družbeno kmetijstvo ima ta čas 150 dinarjev izgube pri enemu litru mleka in 900 din pri kilogramu mesa. V kako veliko izgubo drsi ta pomembni del kočevskega gospodarstva, napoveduje podatek, da tam priredijo 2300 ton svinjskega in 600 ton govejega mesa na leto ter namolzejo 8,5 milijona litrov mleka. Prebilič je na seji izrazil upanje, da bodo odločna stališča ČK ZKS pravočasno pripomogla do tega, da ne bo prišlo do katastrofe in da se bo položaj živinoreje izboljšal. Zlasti še, ker brez tega ne bo nikoli uresničen program revitalizacije Kočevske.

Drugo letošnje obravnavanje kmetijstva na plenarni seji 11. decembra je samo še potrdilo, da ima CK ZKS dobra in sodobna stališča do kmetijstva, gozdarstvo in prehrano Milan Kneževič je v petek na seji navedel, da so letos od predvidenega 25-odstotnega deleža kmetijskih investicij uresničili le pičlih 6 odst., pa še to pretežno le za melioracije zemljišč, kar le počasi prinaša koristi.

Upravičeno je bila hudih obtožb deležna tudi načrtovana resolucija o družbenoekonomskem razvoju v prihodnjem letu. Predsednik ČK ZKS Milan Kučan je zastavil vso svojo avtoriteto, rekoč, da sedanja ekonomska politika ni politika, za katero se zavzema Zveza komunistov. Dodal je, da ni mogoče sprejeti resolucije za prihodnje leto, ne zvezne ne slovenske, če se ne bodo popravile razmere v živinoreji, ki so katastrofalne in ki vodijo k likvidaciji te za slovenske razmere tako pomembne kmetijske panoge. Nedopustno je sprenevedanje tvorcev sedanje ekonomske politike, ki mimo stališč ZK delajo po svoje in ki nočejo ali ne zmorejo oblikovati takih sistemskih rešitev, ki bi razvoj kmetijstva pospešile, ne pa zavirale.

M. LEGAN

[illegible]ČNI ZBOR O[illegible]NIŠKIH SEV[illegible]RJEV ČEBE[illegible]

SEVNICA — Čebelarsko društvo Sevnica vabi na o[illegible]čni zbor, ki bo v nedeljo, 20. decembr[illegible] v sindikalni dvorani (pri LB Sevnica) ob 9. uri. Po zboru bo Franc Zagorc [illegible]edaval o zatiranju varoze s prekinit[illegible]o zaleganja matice. Dosti pa bo govo[illegible]a tudi o širjenju medovitih rastlin v p[illegible]hodnjem letu, kar je ena pomembnejš[illegible] nalog sevniških čebelarjev ne le v letu 1988.

NA IZLETU S ČEBELARJI

S sošolko sva -ili zelo veseli, ko sva zvedeli, da bova šli s člani čebelarskega krožka na nagradni izlet v Radovljico. To potovanje nam je omogočila jedrska elektrarna. Po dolgi vožnjo smo prispeli v Radovljico. Ogledali smo si čebelarski muzej, kjer je bilo zelo zanimivo, čeprav se doslej za čebele nisem posebno zanimala. Odpeljali smo se tudi na ogled OŠ v Žirovnici, ki je znana po zelo rzgibanih in uspešnih izvenšolskih dejavnosti. Dobila sem vtis, da se učenci v taki šoli res lahko prijetno počutijo in naučijo marsikaj koristnega za življenje.

MOJCA VALENTINČIČ, 6. b
OŠ Jurij Dalmatin, KRŠKO

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek je obiskalo tržnico malo prodajalcev in kupcev. Naprodaj so imeli radič po 2.000 din, solato po 1.000, korenje po 500 in zelje po 300 din kilogram. Orehova jedrca so prodajali po 8.000 do 10.000 din, mešano suho sadje po 2.000 din in po enaki ceni lepe domače ocvirke. Naprodaj so imeli nekaj jajc, in sicer je stal primerek 170 do 180 din. Lonček smetane se je dalo dobiti za 1.500 din. Za bližajoče se koline je poskrbela prodajalka majarona, ki je zahtevala za merico dišave 250 din. Na stalnih stojnicah so prodajali jajca po 130 din, mandarine po 2.000 ter grozdje in solato po 1.000 din kilogram.

Kodravost se zatre pozimi

Primorske izkušnje z najhujšo breskovo boleznijo

Breskova kodravost je za breskev dobesedno pogubna glivična bolezen, mimo katere ne more noben sadjar, pa naj ima eno samo breskovo drevo. Prav zaradi te bolezni brez škropljenja ni mogoče pridelovati žlahtnih breskev, pri čemer tudi ni vseeno, kdaj je to škropljenje opravljeno.

Proti breskovi kodravosti je nujno škropiti že v času zimskega mirovanja. Na Primorskem priporočajo prvo škropljenje takoj jeseni, ko listje odpade. Opravljeno mora biti temeljito; drevesne veje je treba tako rekoč oprati. Glivica namreč prezimi v lesu mladih vejic, in če ni zatrta že na tej razvojni stopnji, raste njen micelij spomladi hkrati z listnim tkivom oz. vršički, jih značilno deformira (skodra) in na njih razvije letne trose. Takrat je za škropljenje že prepozno, to vedo mnogi lastniki breskev, ki jih je bolezen presenetila.

Torej, nujno je zimsko škropljenje z bakrenimi pripravki v predpisani koncentraciji. Kot odlični aktivni snovi sta se izkazala radotiram in difolatan. Da hkrati rastlino zavarujemo še pred škodljivci, je fungicidu treba dodati še kak insekticid, denimo folidol olje.

1. NAGRADA ZA SPOMENIK SAMOUPRAVLJALCU

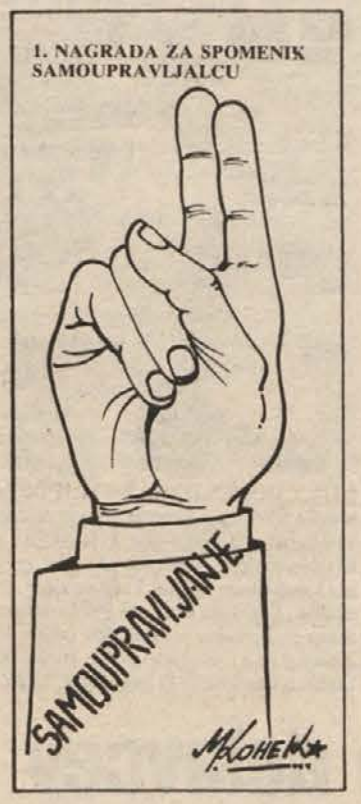

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Izkoristimo znanje drugih!

Tako je zapisal Pirc Alojz iz Krškega za uvod v svoja opažanja o vinogradništvu Južne Tirolske. Ekskurzija Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, v kateri je bil navedeni pisec poučnega poročila s tega potovanja, je potovala mimo Trsta, Benetk, Padove in Verone do Gardskega jezera, kjer so si vinogradniki ogledali nasade v Bardolinu. Nadaljevali so vožnjo ob reki Adiži in tako prispeli v središče Juže Tirolske v Bolzano, po nemško Bozen. V okolici Bolzana so obiskali vinogradniško posestvo Rametz pri Meranu, kmetijsko šolo in raziskovalni center v Laimburgu, vinske kleti v Traminu in Kalternu. V osrčju Alp so se ustavili v Klausenu, v novejši zadružni kleti. Nedaleč od tam so si ogledali manjšo kmetijo, kjer pridelujejo jabolka in grozdje.

Stanje naših vinogradnikov

V primerjavi z ostalimi panogami kmetijstva smo vinogradniki v Sloveniji v zelo neugodnem položaju. Temu so pripomogle tudi neugodne vremenske razmere v zadnjih nekaj letih. Tako se nadaljuje opuščanje oskrbe vinogradov in zaraščanje vinogradniških leg z grmičevjem in manj vrednim rastlinjem.

Zaradi ročne obdelave in oskrbe vinogradov pred pojavom trtne uši in po njem so vinograške parcele ozke, z vzdolžno usmerjenimi vrstami trsja po strmini. Z uvedbo žične opore v vinogradih po letu 1950 in obdelave z vprežno živino so se povečale medvrstne razdalje od prejšnjih 100 ali 120 cm na 150 do 180 cm. Kasneje so bile napravljene mnoge napake pri terasiranju in oskrbi vinogradov s poljedelskimi traktorji. Na manjšem delu družbenih vinogradov so trte sadili na terasah z medvrstnimi razdaljami 4 in več metrov preredko. Zato se je zmanjšala aktivna asimilacijska površina trsja. Zaradi želje po večjih pridelkih na maloštevilnih trtah ob enaki vzgoji se je poslabšala kakovost pridelkov. Z nobeno drugo kmetijsko rastlino niso zemljišča tako slabo izkoriščena.

Tudi za večino zasebnih vinogradov je veljalo stališče (to zagovarjajo še danes), da bo z napravo teras mogoča skupna, cenejša obdelava in oskrba vinogradov. Nastali so maloštevilni terasni vinogradi s kratkimi vrstami na ozkih parcelah in s tem težave glede oskrbe vinograda, ob majhnih parcelah in s tem težave glede oskrbe vinograda, ob majhnih pridelkih. Toda večina vinogradnikov (zlasti na Dolenjskem) je delala »po svoje« in napravila vrste v smeri nagiba. Razdalje so bile prilagojene različnim načinom oskrbe, ročni, z vprego in z manjšimi traktorji. V 10 sosednjih vinogradih je 7 in več različnih medvrstnih razdalj. Kljub takemu stanju je za te vinograde značilno, da po enoti površine pridelajo 60do 100% več grozdja kot v vinogradih na terasah (zlasti v družbenem sektorju).

Napaka je tudi splošna uporaba skoraj edine podlage ber.x rip. Kober 5 BB, ki vpliva na slabše dozorevanje grozdja, kar je zlasti kritično pri pozno zorečih sortah (žametovka, plavec) na višjih in hladnejših vinograških legah. Boljša je podlaga (le delno) ber.x rip.SO 4. Napačne so bile mnoge odločitve pri izbiri sort za slabše lege.

Gardsko jezero

25 do 30 km od Verone v smeri hribovja je Gardsko jezero in ob njem kraj Bardolino.

Gardsko jezero (dolgo nad 50 km) napaja voda iz gorovja, visokega do 3500 m. Kljub temu je jezero poleti toplo in ob obalah jezera je mnogo turistov. Prihajajo »na malo morje« iz 150 km oddaljene Švice in Avstrije, pa tudi iz drugih držav Evrope.

(Dalje drugič)

O štetju zavarovalne dobe

Odloča obseg solastnine in občinski odlok

• VPRAŠANJE: Kako je s štetjem zavarovalne dobe za čas opravljanja kmetijske dejavnosti, če gospodar in lastnik kmetije podari del posestva svojemu potomcu, tako da sam še ostane lastnik do polovice kmetije?

• ODGOVOR: Pravica do zavarovalne dobe in starostnega zavarovanja pripada vsem solastnikom, če jim je bilo kmetovanje edini oz. glavni poklic, če so bili plačani prispevki in če so bili zavezanci za davek na zemljišče.

Pomembno pri odločitvi tega vprašanja pa je, ali predstavlja obseg solastnine osnovo tudi za preživljanje. Drugi problem je, ali gre za zaščiteno kmetijo z občinskim odlokom ali ne.

Pri zaščitenih kmetijah veljajo posebne določbe glede prenosa oz. prevzema lastnine. Po 21. in 24. členu zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč, ki veljajo tudi v primeru prenosa lastnine med živimi, se taka kmetija ne sme deliti niti ob smrti niti za časa življenja lastnika. Če je v konkretnem primeru lastnik kmetije daroval svojemu potomcu polovico zaščitene kmetije, polovico pa je obdržal zase, se taka darilna pogodba ne more izvesti v zemljiški knjigi, ker je neveljavna. Obdarjeni potomec se za to ne more sklicevati na lastništvo tega dela kmetije in na to, da že vse življenje dela na kmetiji ter da ima po 271. členu statuta SPIZ-a pravico do vštetja časa od 1. 1. 1972 do 30 6. 1983.

V primeru pa, da gre za nezaščiteno kmetijo, je odvisno, kdo je po sklenitvi darilne pogodbe ostal zavezanec za davek na to zemljišče in če se iz podarjenega zemljišča kmet lahko preživlja.

Torej kljub temu, da ste v danem primeru prevzemnik kmetije in da vam je bil podarjen polovični del kmetije, ne boste upravičeni uveljavljati zavarovalno dobo iz naslova kmetijske dejavnosti, če je vaš oče odsvojil z darilno pogodbo oz. je z darilno pogodbo dal vam del zaščitene kmetije.

PRAVNI NASVETI

MARTA JELAČIN, dipl. iur.

Kmetijski nasveti

Tuberkuloza ni premagana

Veterinar Stanko Arko je pred četrt stoletja v svoji knjižici Zdravstveno varstvo živali (pre)optimistično zapisal: »Tuberkulozo že več let zatiramo in bo treba to delo nadaljevati, dokler popolnoma ne zatremo te bolezni, za kar imamo vse pogoje.« Preoptimistično zato, ker je čas pokazal, da je ta bolezen bolj nevarna in trdoživa, kot so domnevali, in da utegne povzročiti živinoreji še veliko nevšečnosti. Spomnimo naj samo na letošnji pojav tuberkuloze na farmi v Ihanu.

Tuberkuloze je več vrst, prav tako je znanih več povzročiteljev: bakterije humane tuberkuloze, goveje in ptičje. Pri prašičih lahko bolezen povzročijo vse tri vrste, običajno pa najbolj prizadene starejše živali. Domnevajo, da je za povečano obolevnost prašičev kriv večji pojav bolezni pri ptičih in pereutnini, s katero pridejo prašiči v stik.

Sicer pa običajno pride do infekcije z okuženo hrano ali vodo, bolezen pa lahko vdre v organizem tudi prek dihal. Pot ji je olajšana, če je žival oslabela ali če živi v slabih higienskih razmerah. Obolela žival ali njeni izločki so najnevarnejši vir okužbe.

• Bolezen se običajno prepozna šele pri klanju prašiča. Bezgavke obolele živali so trše konsistence, zrnaste strukture, s kot grah velikimi vozlički. Tuberkulozo je mogoče prepoznati tudi po pokašljevanju, težavah pri požiranju, driski in težkem dihanju. Odveč je dodajati, da prizadete živali slabše priraščajo in tudi ekonomsko prizadenejo rejo.

Tuberkulozo prašičev preprečujemo podobno kot pri človeku — s tuberkulinizacijo. Če pa je bolezen že tu, je treba obolele živali čimprej oddati v zakol, hlev pa dezinficirati. Preprečiti je treba vsako mešanje obolelih in zdravih živali, predvsem pa stik s perutnino, ki lahko prenaša bacile ptičje tuberkuloze. Nujno je tudi sodelovanje s pristojno veterinarsko službo.

Inž. M. L.

Tobaku se ne misli odpovedati

Jože Turk z Vrha pri Hinjah ga uspešno goji že tri leta

VRH PRI HINJAH — Na kmetiji Jožeta Turka na Vrhu pri Hinjah pridelujejo med drugim tudi tobak. »Zadružni pospeševalec je nagovarjal kmete, da bi gojili kumare ali tobak, in pri nas smo se odločili za tobak. Pridelovanje ni težko, čeprav je z njim veliko dela. Na roko nam gredo v kmetijski zadrugi, kjer nam dajo folijo in zaščitna sredstva in zavarujejo nasad proti nezgodi. Tobak smo posejali bolj za poskušnjo, zdaj ga imamo že tretje leto in ga bomo pridelovali še naprej. Letos smo ga imeli na okrog 14 arov veliki njivi, tako da ga bomo nasušili 400 do 500 kil. Pravijo, da bodo za kilogram plačevali okrog 1.000 din, lani so 830 din,« oriše Jože Turk eno od svojih kmetijskih dejavnosti.

Ima še hlev, ki sprejme do 15 glav govedi. Vendar z rejo živine ni povsem zadovoljen. »Za tisto, kar daš za mlade bikce in kolikor imaš z njimi dela, dobiš premalo. Kot kooperant pa jih moraš imeti do določene teže, da dobiš premijo. Na splošno ima kmet od kmetije premalo, saj so na dohodek preveliki davki. Tako je: ko v zadrugi vidijo, da si malo prišel k sebi, te spet spodbijejo in ti vzamejo vso moralo,« pravi Turk, kooperant TZO Suha krajina.

M. LUZAR

Jože Turk: »Kadar ni npr. krompirja, po njem sprašujejo, če ga pridelaš dovolj, ne gre v promet.«

AFORIZMI

• Oni iz komisije za stanovanjska vprašanja bi bili dobri za atlete. Stalno me preskakujejo.

D. STARČEVIĆ

Prvi umetni piretroidni insekticid

Ime mu je teflutrin

Ne le kemična industrija, tudi narava sama dela snovi, ki so strupene za žuželke. Taka znana naravna snov je piretrin, ki se nahaja v cvetih bolhača, rastline, ki divje raste v Dalmaciji pa tudi drugod po svetu. Piretrinova odlika je v tem, da je strupen le za žuželke, ne pa za toplokrvne živali, kar je pomembno tudi z ekološkega stališča.

Iz Velike Britanije poročajo, da so izdelali prvi sintetični piretroidni insekticid. Ta omogoča dolgotrajno kontrolo nad različnimi vrstami škodljivih žuželk, ki napadajo predvsem koruzo in sladkorno peso. Teflutrin, kot se izum imenuje, je visoko aktiven že ob najmanjši koncentraciji, zato mu napovedujejo velike možnosti uporabe.

Šolarje vozijo učitelji

Kombi na OŠ Prevole je potreben zamenjave

PREVOLE — Starši nasprotujejo, da bi njihovi otroci hodili v šolo peš. Ker njihov strah pred medvedi — od tod tudi nasprotovanje pešačenju najmlajših po odmaknjenih poteh — ni iz trte izvit, si učitelji osnovne šole Prevole na moč prizadevajo zagotoviti prevoz šolarjev vsakokrat v obe smeri. Toda ne gre.

Kot ugotavljajo, in to vse pogosteje, je prevolski šolski kombi namreč vse manj zanesljivo prevozno sredstvo, kar občutijo tako učenci kot učitelji. Kadar kombi odpove, pedagoško osebje razvaža otroke z lastnimi in šolskim osebnim avtomobilom. Učiteljem prevozi sami po sebi ne bi bili v breme, če ne bi takih poti v 9 odmaknjenih vasi po nadvse slabih cestah pogosto spremljale okvare vozil. Učiteljem je slej ko prej neznanka tudi problem z elektriko in težava z vodovodom.

Če šoli lahko pomaga iz podobnih zagat materialne narave občinska izobraževalna skupnost, pa je to nemogoče glede zagotavljanja kadrov. Z najnovejšimi investicijami bodo usposobili dodatne prostore za stanovanje in tako izpraznili dosedanje zasilne stanovanjske prostore, ravnateljev kabinet, vendar v tem vodstvo šole ne vidi jamstva, da učitelji ne bi odhajali. Prav zdaj imajo sicer učiteljska mesta popolnjena, vendar je dejstvo, da prihajajo mladi učitelji na odmaknjene Prevole le do konca svojega pripravništva, potem pa oodhajajo. Tako so ob začetku letošnjega šolskega leta bili na šoli brez ustreznega pedagoga za angleščino.

M. LUZAR

Več denarja kot štipendij

Gre presežek potihem za »izredne posege«?

METLIKA — 135 dijakov in študentov iz metliške občine dobiva štipendijo iz združenih sredstev, od tega je 83 »starih« štipendistov, 52 pa takih, ki dobivajo to štipendijo od začetka sedanjega šolskega leta. Največ štipendistov iz združenih sredstev je srednješolcev. Ker je raznih govoric glede podeljevanja teh štipendij in njihove višine, ki je odvisna od materialnega stanja štipendistove družine, precej, pošlje skupnost za zaposlovanje svoje podatke o teh štipendistih v vse krajevne skupnosti, da bi od tam dobili še kakšne druge podatke oziroma pripombe. Vendar razen iz KS Drašiči od nikoder drugod niso dobili odgovora.

Denarja za štipendije iz združenih sredstev je namreč več, kot je prosilcev. Ob koncu lanskega leta je bilo teh presežkov v metliški občini blizu 13 milijonov dinarjev, ob letošnjem devetmesečju pa že več kot 29 milijonov dinarjev. V štirih občinah dolenjske regije je bilo ob koncu lanskega leta več kot 90 milijonov dinarjev štipendijskih presežkov, v Sloveniji pa jih naj bi bilo ob letošnjem devetmesečju za nad 6 milijard dinarjev. Ta denar nekoristno leži in propada. Pravzaprav usoda teh štipendijskih presežkov ni čisto jasna, kaj lahko ta denar vplivneži potiho nenamensko prelivajo za razne »izredne posege«. Pregleda nad njim vsekakor ni.

A. B.

• *Najprej je zapravil vse priložnosti. Zdaj bi rad še državo.*

• *Beračі so nam izročili oblast. Beračem jo spet izročamo.*

V GIP Pionir so dobro gospodarili

Uspeh na tržišču — Priznanja zaslužnim

NOVO MESTO — »Za nami je težko leto negotovosti, kakršnega si ne želimo več, čeprav nas že naslednje leto čakajo še težje razmere v gradbeništvu,« je svoj govor ob svečani podelitvi jubilejnih priznanj GIP Pionir dejal predsednik poslovodnega odbora delovne organizacije Slavko Guštin. Kljub takšnim uvodnim mislim pa so v Pionirju z letom, ki se izteka, dobro opravili. Izpolnili so plan in ustvarili za 100 milijard dinarjev prihodka. V Pionirju skrbe za kadre. V letošnjem letu so za izobraževanje namenili 400 milijonov dinarjev, šolajo 400 štipendistov in so med sorodnimi gradbenimi podjetji v Sloveniji daleč pred vsemi po zasedenosti mest s strokovnimi kadri.

»Naša delovna organizacija je konkurenčna prav zato, ker lahko ponudimo vse, od zemljišča do ključa. S takšno ponudbo pa so investitorji zadovoljni, še več, zaupajo nam«, ponosno pove Slavko Guštin. Letos so gradili stanovanjske objekte v Zaprešiču, Zagrebu, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Ribnici in drugod, zaključili pa so

PRIZNANJA PIONIRJEVCEM — Slavko Guštin, predsednik poslovnega odbora, in Vlado Žmavc, predsednik delavskega sveta, izročata srebrno priznanje delovne organizacije Jožetu Kravsu. (Foto: J. Pavlin)

tudi dolgoletno sodelovanje pri izgradnji Poreške riviere. Že v naslednjem letu si bo zato potrebno najti nova gradbišča. Kot kaže, se bodo pionirjevci spet vrnili na Poljsko in v Libijo, za odpiranje novih gradbišč pa se pogovarjajo tudi v Sovjetski zvezi.

Svečano podelitev jubilejnih priznanj so popestrili pevci mešanega zbora Pionir pod vodstvom Francija Možeta, učenci glasbene šole Marjana Kozine in osnovne šole Milke Šobar-Nataše, plesna skupina Agava ter narodno-zabavni ansambel Novi prijatelji iz Brežic.

J. P.

V soboto, 19. decembra, bodo do 19. ure odprte naslednje prodajalne živil:

- **v Novem mestu:** Dolenjkina Samopostrežba v Šmihelu
- **v Šentjerneju:** Mercatorjeva Samopostrežba
- **v Dolenjskih Toplicah:** KZ Krka prodajalna Vrelec
- **v Žužemberku:** Dolenjkin Market
- **v Straži:** KZ Krka

Ostale prodajalne živil bodo odprte do 13. ure.

Obup družbenih dejavnosti

Programi novomeških družbenih dejavnosti bodo uresničeni le 93-odstotno — Premajhen priliv, hkrati pa v trezorju blokiranih 393 milijonov din

NOVO MESTO — Družbenim dejavnostim se tudi v novomeški občini kot večinoma po vsej Sloveniji očitno bliža katastrofa. Jasno je, da z denarjem, ki se bo natekel v sisovske blagajne do konca leta, ne bo mogoče plačati vseh letošnjih dogovorjenih programov, za katere celo v občinski vladi trdijo, da niso bogati, poleg tega pa v financiranje teh dejavnosti z blokadami določenih vsot denarja boleče posega tudi zadnji intervencijski zakon. Položaj je tako težak, da so se v občinskem izvršnem svetu odločili posebej opozoriti nanj pristojne v republiki.

Potem ko so družbenim dejavnostim priznali rast materialnih stroškov za 125 odst., amortizacije, osebnih dohodkov in skupne porabe za 120 odst. ter pravic, skupnih nalog, solidarnosti in vzajemnosti v skladu z dogovori v republiških programih, znaša vrednost vseh programov sis družbenih dejavnosti v novomeški občini za letos nekaj manj kot 28,6 milijarde din.

• Popolna neznanka je leto 1988, čeprav je že skoraj tu. Znano je le, da bo slabše. V pismu za republiko so Novomeščani zapisali, da pri najboljši volji ne najdejo toliko rezerv, če še tako selekcionirajo programe, da bi lahko zadostili zahtevam po desetini manjših programih od letošnjih, ki bodo, kot rečeno, v Novem mestu plačani le 93-odstotno.

V desetih mesecih se je nateklo v sisovske blagajne 19,65 milijarde din, pri čemer je bilo skorj 342 milijonov blokiranih. Za 11 mesecev je položaj še težji. Priliv je bil 22,889 milijarde ali le 80 odst. dogovorjenega programa, pri tem pa je blokiranih 1,35 milijarde din, kar je več, kot znašata celoletna programa kulturne in telesnokulturne skupnosti. Da bi lahko uresničili vse letošnje programe v dogovorjeni višini, bi moral biti priliv sredstev v decembru za 74 dost. večji od novembrskega, kar pa ni realno pričakovati. Tako v sisih družbenih dejavnosti ocenjujejo, da bodo programi zaradi nedotečenih sredstev lahko letos uresničeni le 93-odstotno, od planiranih bodo manjši za 1,9 milijarde din. Hkrati bo po ocenah priliv za 392,7 milijona din večji od dovoljene porabe glede na intervencijski zakon.

Dejansko stanje v sisih in izvajalskih delovnih organizacijah je seveda obupno. Leto je kar naenkrat — potem, ko je večina programov že skoraj v celoti uresničenih in manevrskega prostora ni — predolgo za en cel mesec. V decembru izvajalci ne bodo plačali nobenih materialnih stroškov, zanje bodo verjetno dodatno zmanjšani programi prihodnjega leta. Problem je celo z denarjem za osebne dohodke. V zdravstvu so že najeli drage kredite, da so jih lahko izplačali, v sisu upajo, da za Elektrom ne bo nihče več od izgubarjev v skladu z brezsramnim zakonom terjal nazaj vračila že plačanih prispevkov. V skupnosti otroškega varstva so letos, denimo, zaradi velikih problemov in potreb odprli tri nove oddelke vrtca v dijaškem domu v Šmihelu in s težavo dobili nekaj novih družinskih varuhinj, zdaj pa naj bi vse breme dodatne dejavnosti od adaptacije prostorov do osebnih dohodkov za več zaposlenih nosila Vzgojnovarstvena organizacija, ki za to nima nobenih rezerv več. Hudo je v šolstvu, kjer naj bi zarrdi izguh zaradi revalorizacije izplačali znižane osebne dohodke, denarja veliko manjka tudi sicer. Šolstvu in zdravstvu bi veliko olajšanje prinesla sprememba zakona, ki bi ti dve dejavnosti izvzela iz siceršnje ravni skupne porabe. Nasploh pa problemom družbenih dejavnosti, ki so kljub vsem slovenskim usmeritvam o njihovi pomembnosti z zvezno zakonodajo spet postavljene pred zid, še ni videti konca.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

SZDL (naj) gre med ljudi

Programsko-volilna konferenca OK SZDL

NOVO MESTO — SZDL je okrepila svojo družbeno-nadzorno vlogo, premalo pa se je uveljavila z razvijanjem delegatskega sistema, pri podružbljanju kadrovske politike in najmanj pri utrditvi aktivističnega političnega delovanja.

To med drugim piše v letošnjem delovnem poročilu novomeške občinske konference SZDL in podobno je menil dosedanji predsednik OK SZDL Novo mesto Franci Cvelbar v uvodtem nastopu na programsko-volilni konferenci organizacije v Novem mestu. Kljub temu ali prav zato so razpravljalci govorili tudi drugače. Predstavnica OK ZSMS Novo mesto Jožica Žnidaršič je menila, da je SZDL manj opazna, kot ugotavlja poročilo. Vprašala je, kako do manj demoraliziranih aktivnosti SZDL. Morda je skušal odgovoriti sekretar OK ZKS Jože Florjančič Novo mesto, ki je v kasnejši razpravi predlagal prenovo po vzoru Zveze komunistov. Enega od odgovorov je gotovo pokazal Marjan Moškon. Po njegovem šepa obveščanje občanov, ker različne strokovne službe informirajo delegate v nikogaršnjem jeziku, ki ga lahko razume le malokdo. V takih razmerah je lahko tudi vprašljivo, koliko je SZDL spodbujevalka ali dušilka novega v družbi. O tem se je vprašal delegat z Dolža Franci Bačar.

Udeležence konference je zmotila tudi novomeška zaplankanost v ozka obmojja krajevnih skupnosti, ki sili mestne družbenopolitične organizacije v nepovezanost. To Socialistični zvezi jemlje moč, tako kot ji pobira delovni zagon razčiščevanje v zadnjem času na moč živih, a prav toliko nepotrebnih in napihnjenih »afer«.

Novih moči je, vsaj prvi hip, vlil novi predsednik OK SZDL Novo mesto Boris Dular, ki je nakazal smeri delovanja Socialistične zveze v občini. To naj bi bile demokratizacija kadrovske politike, uveljavljanje znanstveno-tehnološkega napredka in varovanje okolja.

M. LUZAR

NOVA DOLENJKINA SAMOPOSTREZBA — V spodnjih prostorih bivše stavbe SDK na Glavnem trgu je novomeška Emona Dolenjka v torek odprla samopostrežno trgovino, ki je edina v mestnem jedru. Trgovina ima 225 kvadratnih metrov prodajnih površin, kar je enkrat več kot v stari samopostrežbi pri kandijskem mostu. Večji prostor seveda omogoča boljšo založenost in ponudbo. Trgovina ima tudi 100 kvadratnih metrov skladišča. Preureditev prostorov za trgovino je Dolenjko veljala 150 milijonov. V bivši samopostrežbi pri mostu pa bo Dolenjka uredila specializirano trgovino za tekstil, še posebno za otroško konfekcijo in programe, ki jih v Novem mestu ni. (Foto: J. Pavlin)

Nič brez zvez

Mlada administratorka zaman napisala 50 prošenj za službo

METLIKA — Mlada Metličanka Andreja Kapušin je ena od 88 prijavljenih na metliški skupnosti za zaposlovanje in ena od številnih mladih ljudi, ki še niso bili zaposleni. Letos je v Novem mestu končala 3-letno administrativno šolo, smer administrator. To šolo so letos končala tri dekleta iz metliške občine in nobena od teh do sedaj ni dobila zaposlitve.

»Na skupnost sem se prijavila julija, hkrati pa sem na vse mogoče naslove sama pisala prošnje. Do sedaj sem skupaj napisala točno 50 prošenj, dvakrat sem bila tudi na razgovoru, vendar od vsega skupaj nič. Od koder sem sploh dobila odgovor, je bil negativen, češ da ne potrebujejo kadrov s to izobrazbo,« pripoveduje Andreja. »Šla bo, službo kamorkoli, v Metliko, v nomelj, Novo mesto, Zatiko, Črrada opravila vsaj pri začetek bi tem bi tudi lažje dopravniško, poposlitev. Če nima obila stalno zanikjer ne vzamejo pripravniške, te ne morem opravit pripravniške pa lkama iz Metlike. Z mojima sošonašem razredu nje ravno tako. V ki so imele štipe je bilo 26, tiste, na pripravniško, ijo, so vzeli vsaj bilo tudi stalno za nekaj jih je že donas pa še čaka. Ko em šla v to šolo, sem računala, da b nekaj težav pri zaposlitvi, ne pa toliko, sedaj se to vleče že pol leta. Dane je pač tako, da moraš imeti zveze tudi, če hočeš dobiti službo, jaz jih pa nimam,« žalostno ugotavlja mlado dekle.

Andreja Kapušin

Da ne bi bila doma in da bi zaslužila kakšen dinar, je za posel spraševala tudi po gostinskih lokalih. Pomivala bi posodo in kozarce, a tudi tega ne potrebujejo. »Doma jim je tudi težko, saj so me že med šolanjem vzdrževali, ker sem bila brez štipendije. Oče mi je že rekel, da bi bilo bolje, če bi šla takoj po osnovni šoli delat, saj bi imela že tri leta delovne dobe. Sedaj pa takih, ki imamo šolo, tudi v proizvodnjo nočejo vzeti, saj vejo, da bi ob prvi priložnosti šli drugam.«

A. B.

Predpisano ožemanje delavcev

Zadnji ukrepi metliškemu Kometu niso prinesli nič dobrega — Vse je predpisano, samoupravljanja ne čutijo več — Strah pred prihodnjim letom

METLIKA — Na nedavnih zborih delovnih ljudi v metliškem Kometu je vodstvo te delovne organizacije zaposlenim pojasnilo, v kakšni situaciji so se znašli po zadnjih ukrepih. Ti ukrepi za Komet tako kot za večino proizvajalcev ne prinašajo nič dobrega. Vedno težje s svojo proizvodnjo pokrivajo stroške. »Cene elektrike so šle gor, cene naših proizvodov pa dol. Naše delavke se sprašujejo, če se sploh še splača pridno delati,« pravijo v Kometu.

Ali naj bo v tej spreobrnjeni situaciji rešitev povečevanje že tako visokih norm, saj v Kometu tako kot še v marsikateri tekstilni konfekciji že sedaj delajo po evropskih normah? »Ali pa naj delavki, ki s pridnim delom normo preseže za 40 odst., plačamo samo 10-odst. preseganje?« se nemočni spraašujejo v Kometu. V devetih mesecih letošnjega leta so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem osebni dohodki v Kometu povečali za 120 odst., od lanskega devetmesečnega povprečja 82.716 din na letošnjih 181.572 din, pa vendar so med slovenskimi konfekcionarji zdrsnili z lanskega 42. na 51. mesto po osebnih dohodkih. Poleg tega so po celotnem prihodku, ki ga ustvarijo z izvozom na konvertibilno tržišče glede na število zaposlenih, na tretjem mestu med slovenskimi tekstilnimi konfekcionarji.

Kljub vsem težavam kaže, da bodo letošnje leto zaključili v okviru planskih predvidevanj, z veliko zaskrbljenostjo pa pričakujejo prihodnje leto, saj nimajo osnovnih podatkov, kako planirati, ne kako bodo rasle cene, ne reprodukcijski material, ne fiksni stroški, ne koliko in kako bodo lahko uvažali. »Ali naj verjamemo, da bo prihodnje leto inflacija 30-odstotna?« Konec oktobra so določili in sprejeli nove cene svojih proizvodov, ki so jih oblikovali glede na porast stroškov, po zadnjih ukrepih pa so jih morali vrniti na tiste, ki so veljale v začetku oktobra. »Sedaj moramo preračunavati, kateri izdelek bi delali z izgubo, in takih pač ne bomo proizvajali. Za nas samoupravljanja ni več, vse je predpisano, samo še delamo lahko. Delavca je treba do konca ožeti ali pa mu znižati plačo!«

A. BARTELJ

URNIK DEDKA MRAZA

METLIKA — Dedek Mraz bo s svojim spremstvom obiskal v torek, 22. decembra, otroke na Radovici in v Drašičih, dan kasneje na Božakovem in v Rosalnicah, v četrtek, 24. decembra, v petek, 25. decembra pa bo prireditev za metliške malčke v kulturnem in gasilskem domu. Seveda bo ob tej priložnosti dedek Mraz otroke tudi obdaril. Osrednja prednovoletna prireditev pa bo v nedeljo, 27. decembra, na metliškem Trgu svobode.

NAJBOLJ SE JE PODRAŽILA STANARINA

METLIKA — Prejšnji teden so v metliškem izvršnem svetu sprejeli odredbo o določitvi najvišjih cen, usklajeno na republiški ravni. Ko bodo nove cene objavljene v Uradnem listu SRS, se bo v metliški občini stanarina podražila za 55 odst., voda za 25, kanalščina in odvoz smeti pa za 20 odst. Oskrbnine v otroškem vrtcu, domu počitka in prehrana v osnovnih šolah bodo dražje za 18 odst., prevoz blaga v cestnem prometu pa za 15 odst.

Novomeška kronika

ŠTUDENTJE — V našem mestu so se pojavili plakati, na katerih je med drugim pisalo, da Kluba novomeških študentov »ne more uničiti ne policija ne vojska ne Dolenjski list«. Doslej nismo vedeli, v kakšno družbo spadamo in kako močni dejansko smo. V resnici pa so stvari veliko bolj vsakdanje. Domnevamo namreč, da je omenjena duhovitost rezultat tako imenovanega komercialnega pristopa Kluba novomeških študentov do določenih zadev, najraje denarja. Komercialni pristop je namreč drug izraz za prastaro zvijačo, da posameznik kasira v imenu združenja, v našem primeru kluba novomeških študentov. Če se bo izkazalo, da je bilo to res, pa bo koga ali kaj uničevalo zgolj sodišče. Mi bomo samo poročali.

ČAROVNIKI — Priprave za prihod dedka Mraza v dolenjsko prestolnico so v polnem teku. Prireditelji so se potrudili, da bosta letos v njegovem spremstvu kar dva čarovnika. Za Novo mesto in Dolenjsko najbrž še vedno premalo.

PARKIRIŠČA — Pred dnevi smo zapisali, da se čuvaj parkirišča na Prešernovem trgu ni znal ali hotel predstaviti stranki, ki je to zahtevala. Komunala je takoj ukrepala in čuvaje opremila z napisi. Zanimivo je, da je tablico prvi snel ali vrgel stran ravno možak, ki tako rad deluje inkognito.

Ena gospa je rekla, da naša družba v prihodnje bolj računa na stroje kot na ljudi. Ob zadnji poledici so namreč posuli le ceste, na pločnikih pa se je dogajal odprt lov na pešce.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 9. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Ivica Zupančič z Vrha pri Ljubnu — Anjo, Ljubica Boldin iz Breznika — Ivana, Sonja Nemanič iz Grabrovca — Petro, Marija Bartolj iz Dolenjskih Lakovnic — Marka, Željka Poplašen iz Črnomlja — Zorana, Berta Hrovat iz Travnega dola — Jožeta, Renata Ančimer iz Straže pri Raki — Boruta, Renata Golob iz Šentjerneja — Bojana, Sonja Fekonja iz Velikega Podljubna — Metoda, Silva Adlešič iz Purge — Roka, Polonca Žigante iz Krškega — Manco, Marinka Puntar iz Leskovca pri Krškem — Domna, Rozalija Podlogar iz Šentruperta — Manco, Justi Železnik iz Malin — Matejo, Mojca Žužinjak iz Starega trga ob Kolpi — Sandija, Romana Metelko iz Čadraž — Silva, Rudolfa Šegina iz Zagozdaca — Martina, Sonja Dragan z Mirne — Boštjana, Marija Pipan iz Velikega Orehka — Mojco, Tanja Antonič iz Gorenje Straže — Matevža, Jožica Plank s Sel pri Straži — Blaža, Mihaela Ogravs iz Trebče vasi — Natašo, Marija Stivjak iz Kladja — Barbaro, Suzana Judan iz Gorenje Straže — Gregorja, Miroslava Starešinič s Hrasta pri Vinici — Sanlavra, Marija Knez iz Tržišča — dečka in dijanka Butorac iz Metlike — dečka.

Z NOVEGA MESTA: Milica Stanković iz Dilančeve 1 — Gordano, Anica Mikurečič iz Ulice Ivana Roba 11 — Roka, Mira Aleksić z Zagrebške 6 — Predraga, Mojca Klemenčič iz Lamutove 34 — Jernejo in Ada Stegnar iz Ulice Marjana Kozine 15 — Gašperja.

Čestitamo!

Sprehod po Metliki

FILMSKI VEČER Z REŽISERJEM Filipom Robarjem-Fičem, ki je bil pretekli petek v Kulturnem domu Edvarda Kardelja v Metliki, je lepo uspel. Dvorana je bila polna Metličanov, tudi starejših, kar je še posebej razveseljivo. Robar je povedal v razgovoru marsikatero resnico o življenju kmetov in Romov, kajti po pogovoru so zavrteli gledalcem dva filma: Prve počitnice kmeta Mikolaša in Opre, Roma. Nekaj besed o sebi in o nastajanju filma je povezal v duhovito celoto Tone Pezdirc s Krasinca, kmet, ki je igral Mikolaša (sebe).

METLIŠKE ZIMSKE URICE pa korakajo naprej. To soboto, 19. decembra, bo gostovala ob 19. uri v Kulturnem domu Edvarda Kardelja igralka Jerica Mrzel z večerom Sklicujem zborovanje.

VEST O POROKAH, ki jih je za praznike v Metliki ni bilo, je bila neresnična. Za dan republike se je lahko poročil vsak, kdor je bil pripravljen dahniti usodni da v dopoldanskem času.

METLIŠKI OTROCI BODO PRIČAKALI DEDKA MRAZA na Trgu svobode, in sicer 27. decembra ob 16. uri. Tam bo pripravljen zanimiv program, trg bo okrašen, dedek Mraz in njegovo spremstvo pa bodo prišli iz gradu.

V METLIŠKEM HOTELU BELA KRAJINA bo vsak petek ples. Na vsakem plesu bo sodeloval tudi gost večera, najverjetneje znana popevkarska zvezda. Posebej zanimivo bo 1. januarja 1988, na novoletnem plesu, v hotelu Bela krajina pa bodo prav veseli, če se boste odločili za predpraznično veselje. Osebje obljublja skupinam dobro in hitro postrežbo. Enako velja tudi za semiški motel Smuk in za črnomaljski hotel Lahinja. Sicer pa bo silvestrovanje organizirano le v Lahinji.

Črnomaljski drobir

VIKEND V NERAJCU — Balkovčeva gostilna v Nerajcu je nenadoma postala zelo popularna, saj tja ob koncu tedna roma mladina iz cele Bele krajine. Razlog za tak obisk ni nikakršno vikendaško prikazovanje niti razumljivo razlaganje protiinflacijskega programa, ampak dejstvo, da ob petkih in sobotah za ples igra živa muzika. Poleg tega je v teh dneh gostilna odprta krepko čez polnoči, medtem ko po drugih lokalih v širni Beli krajini podijo goste ven ob desetih zvečer. Najbrž imajo glede tega pogodbo s televizijo.

RIVALSTVO — Na predstavitvi knjige mladega zgodovinarja Dušana Kosa o Beli krajini v zgodnjem srednjem veku, ki je bila prejšnji četrtek v Metliki, je eden od prisotnih zastavil mlademu znanstveniku dolgo in zavito vprašanje, katerega bistvo je bilo, če so se nasprotja in rivalstvo med posameznimi deli te deželice kazala že pred pol tisočletja in še prej. Kos mu je na kratko odgovoril, da v virih, ki jih je preštudiral, kaj takega ni zasledil. Iz tega bi lahko sklepali, da so se takrat Črnomaljci in Metličani še ženili in možili med seboj.

TEMELJI SV. DUHA — Brž ko je zapadel prvi sneg, so se začela dela pri obnovi črnomaljske cerkvice sv. Duha. Za začetek je na voljo le malo denarja, toliko, da bodo izsušili temelje. Dela pri obnovi sploh vodi novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, prva dela pa izvaja črnomaljska Obrtna zadruga. Ko bo cerkvica, o katere obnovi se govori že več deset let, končno obnovljena, bo zelo primeren prostor za kulturne prireditve.

Drobne iz Kočevja

MLEKA ZMANJKUJE — Kočevsko mleko pijejo takorekoč po vsej Sloveniji, v Kočevju pa te dni mleka zmanjkuje. V trgovinah težko prideš do njega. Je že tako, da je kovačeva kobila običajno bosa.

PREKAJEVANJE SE NADALJUJE — Imamo predpise, ki prepovedujejo onesnaževanje okolja in tudi kajenje v prostorih, kjer se zadržuje več ljudi (nekadilcev), oziroma izven prostorov, ki so določeni za kajenje. Pa vendar se prekajevanje delegatov in drugih nadaljuje na vseh sestankih, od mladinskih do partijskih. Na zadnji seji OK SZDL so sklenili da na seji ne bodo kadili. Temu sklepu pa se je zgodilo isto, kot se dogaja ostalim sklepom: nanj so pozabili, in to že po prvem odmoru.

SPET UŠI — Kočevski otroci, predvsem vrtčarji, so imeli v zadnjih tednih spet uši. Zanimivo pa je, da gredo uši raje na čiste glave. Tudi uši niso več tisto, kar so bile včasih.

Ribniški zobotrebci

STEZE IN STEZICE — Ob zadnjem snegu je bilo v Ribnici opaziti, kam domačini zahajajo pogosteje: ali v gostilne ali v muzeje. Do mestnega muzeja je vodilo nekaj stopinj, ki so jih najbrž povzročili tam zaposleni, medtem ko so se do gostiln bleščale uglajene steze.

HOKEJ V RIBNICI — Ker je znano, da hokej doživlja vzpon vse bolj tudi v krajih, kjer ga do nedavnega skoraj niso poznali, si tudi v Ribnici obetajo ekipo v tej športni veji. Nekateri občani so namreč že kar prepričani, da moštvo že tudi trenira, kot so videli po zadnjem sneženju. Vendar je med domačini več tistih, ki dvomijo v ribniški hokej. Ti so prepričani, da si ta šport utira pot na Ribniško le zaradi poledice, saj so videli mladce na drsalkah le na nekaterih predelih neočiščenih poledenelih mestnih ulic.

ČISTILNA NA RAVA — Tako Ribničani kot prebivalci Goriče vasi si ta hip ne zaslužijo privoščljivosti. Prvi so še vedno brez oprijemljivega načrta za čistilno napravo ob Bistrici v Goriči vasi, drugi so še vedno brez zagotovila, da pri njih ne bo obljubljenega objekta.

Trebanjske iveri

PROŠNJE, TELEGRAMI — Ni še natančno znano, kaj bi bilo tisto, kar bi najbolj zanesljivo zaleglo, da bi nekateri trebanjski komunisti našli čas za sejo občinskega komiteja. Prošnje po telefonu zaležejo bore malo, skoraj kot nič. Najbolj iskane člane komiteja moledujejo vsaj dvakrat, naj vendar pridejo in se usmilijo ostalih, že nekajkrat zaman čakajočih članov. Ob zadnjem, ponovnem sklicu seje se je kot začasno učinkovito sredstvo izkazal telegram. Kaj bo, ko tudi to malo drago vabilo ne bo več zaleglo?

REKLAMA — Gostilničar Opara je že večkrat zaman poskušal dobiti dovoljenje za postavitev reklamne table za svojo gostilno, kjer je uredil še več prenočišč. Težava je namreč v tem, da bi tablo rad postavil tik ob avtocesti, toda čeprav gre za njegovo zemljo in parcelo, se to očitno ne da izvesti, vsaj po mnenju cestarjev. Še dokaz več o tem, kako si na moč prizadevamo, da bi se drobno gospodarstvo čimbolj razcvetelo!

Mlinarski kruh je res grenak

Težko delo in slab zaslužek v črnomaljskem Valjčnem mlinu, s štirimi zaposlenimi najmanjši delovni organizaciji v občini — Radi bi k Žitu

ČRNOMELJ — V Valjčni mlin je najmanjša delovna organizacija v črnomaljski občini in v Beli krajini sploh, vendar se zaradi tega ne srečuje z nič manjšimi težavami, prej obratno. Štirje zaposleni ustvarijo le 2 stotinki odstotka celotnega prihodka gospodarstva črnomaljske občine, a je kljub temu delovanje tega edinega mlina, ki ni v zasebnih rokah, pomembno tako s povsem praktičnega kot s strateškega vidika. O težavah te delovne organizacije je pred kraktim razpravljal tudi črnomaljski izvršni svet.

»Mlin deluje tr sedanji lokaciji od leta 1961, ko so ga preselili iz stavbe, v kateri je sedaj črnomaljski tozd Beti,« je povedal direktor Ivan Kambič, ki pa za direktorski naziv sploh noče slišati, saj pravi, da je delavec, tako kot ostali trije zaposleni. Kambič je med njimi edini izučeni mlinar. »Ob preselitvi so šli sem tudi takratni stroji in od takrat se kaj dosti ni spremenilo.« V tem mlinu se že več let spopadajo s finančnimi težavami, dela je premalo, in še to je v glavnem sezonsko. »Meljemo tako rekoč izključno za zasebnike, saj naš mlin ni registriran za prodajo moke družbenemu sektorju, za to bi potrebovali dodatno opremo za pakiranje moke in moka bi morala biti tipizirana.« Za delo so plačani po starem mlinarskem pravilu — pobirajo merico, edini dohodek pa ustavarijo s prodajo te moke. Na mesec povprečno zmeljejo okoli 65 ton pšenice in 10 do 15 ton koruze, zmleli pa bi lahko dvakrat več. »Ko gre slabo kmetijstvu, gre slabo tudi mlinu,« pravi Kambič, ki to ve iz lastnih izkušenj, saj je že 27 let mlinar. »Res sem bil pri kruhu že prvi dan, a ta kruh je zelo grenak.« Kako gre mlinu, je to odvisno tudi od letine. Letošnja je v redu, zaradi slabe lanske pa so zašli v velike težave.«

V prvi polovici letoštjega leta je mlin ustvaril le dobrih 12 milijonov dinarjev celotnega prihodka, več kot polovica tega pa je šla za materialne stroške, med katerimi je elektrika zelo visoka postavka. »Kmalu vsi štirje ne bomo zaslužili za elektriko,« pravi Kambič. V prvem polletju je povprečni osebni dohodek znašal le 119.125 dinarjev na mesec, kar je bil drugi najnižji dohodek v občini, več kot tretjino za občinskim povprečjem. Septembra so plače sicer popravili, a devetmesečno poprečje je še vedno le borih 131 tisočakov, povprečje v gospodarstvu občine pa je za to obdobje 205.000 dinarjev. »Delo pa je težko, trpi zdravje, vsi štirje stalno negodujemo, a stalno računamo, da se bo kaj izboljšalo.« V zadnjih letih niso tako rekoč nič investirali, čeprav bi bila obnova in posodobitev nujna. Tako zaposleni v mlinu kot občinski izvršni svet mislijo, da bi bilo najbolje, ko bi se mlin priključil kakšni večji organizaciji, tu mislijo predvsem na Žito. »Lahko bi zmleli vso pšenico in drugo žito za potrebe črnomaljske pekarne,« pravi Kambič.

A. B.

USKLAJEVANJE PRIREDITEV

ČRNOMELJ — Do 10. decembra bi morali vsi podpisniki samoupravnega sporazuma o organiziranju prireditev v črnomaljski občini — vseh je 47 — prijaviti večje prireditve v prihodnjem letu. Do roka je prijave poslalo samo 10 podpisnikov. Zaradi takega odnosa so imeli lani v občini precej težav pri usklajevanju raznih prireditev tako znotraj občine kot v okviru Bele krajine in regije.

RAZGOVOR O AIDSU

ČRNOMELJ — V soboto, 19. decembra, bo organiziral Klub belokranjskih študentov razgovor o aidsu. Pogovor se bo začel ob 18. uri, in sicer ga bodo pripravili v sejni sobi skupščine občine Črnomelj. Organizatorji vabijo vse, ki jih zanimajo spoznanja o tej nevarni bolezni.

Jože Stegne

Najboljše društvo

VINICA — Turistično društvo Vinica šteje danes okoli 70 članov. Letos je društvo skupaj s športnim društvom Partizan Vinica, turističnim podmladkom z viniške osnovne šole in prosvetno-gasilskim društvom s Preloke pripravilo več prireditev pod skupnim imenom »Viniško poletje«.

»Te prireditve si je ogledalo več tisoč ljudi in opogumljeni z uspehom bomo skušali podobne prireditve organizirati tudi v jesensko-zimski sezoni,« pravi predsednik turističnega društva Jože Stegne. »Naše društvo si prizadeva tudi za varstvo in urejanje okolja, zadnji dve leti smo v aprilu organizirali večji očiščevalni akciji, kjer so se še posebej izkazali člani turističnega podmladka.« Nasploh je njihov podmladek po oceni Turistične zveze Slovenije med najbolj delavnimi v Sloveniji.

»V naši krajevni skupnosti, občini in Beli krajini nasploh so možnosti za razvoj turizma precejšnje, vendar naravne lepote in gostoljubnost ljudi niso dovolj. Izdelan je načrt za vinsko cesto, vendar je vsa stvar zaspala, isto velja za razvoj kmečkega turizma.« Zlasti zunaj sezone na Vinici ni niti enega gostinskega lokala, ki bi nudil popolno ponudbo, poseben problem so prenočišča, saj razen v kampu, ki je odprt samo med sezono, na Vinici ni moč nikjer prenočiti. »Čimprej bi morali urediti tudi vprašanje Župančičeve rojstne hiše, kjer je pesnikova spominska zbirka in muzej slovenskega mladinskega pesništva. Najbolje bi bilo, ko bi bil tam stalno zaposlen delavec,« pravi Jože Stegne, predsednik turističnega društva, ki je bilo imenovano za najboljše turistično društvo v dolenjski regiji za letošnje leto.

A. B.

Ribnica spredaj, Kočevje zadaj

Tako kažejo gibanja za prvih 10 mesecev

LJUBLJANA — Gospodarstvo 13 občin ljubljanske regije v prvih 10 mesecih letos dosega slabe rezultate, saj so pred povprečjem republike. Ni upanja, da bi se do konca leta izboljšalo. Občina Kočevje je spet med najslabšimi, občina Ribnica pa med najboljšimi. Ti podatki so povzeti po poročilu Gospodarske zbornice občin ljubljanskega območja.

Industrijska proizvodnja je upadla za 0,6 odst. V nekaterih občinah pa je le večja. Najbolj je porastla v ribniški občini, in sicer za dobro četrtino v kočevski občini pa za 6,5 odst. Oskrbljenost industrije se slabša z domačimi in še bolj z uvoženimi surovinami in repromateriali.

V oktobru letos je bil izvoz največji. Klirinški je porastel za 85 odst., konvertibilni pa upadel za 1 odstotek (primerjava oktober: oktober). Podatki za 10 mesecev pa povedo, da je regijski izvoz manjši za 7,5 odstotka (konvertibilni je upadel za 12,2 odst., klirinški pa porastel za 6,2 odstotka. Skupni uvoz pa se je zmanjšal skoraj za četrtino, konvertibilni za 32 odst., klirinški za 3,8. Skupni izvoz je porastel v občini Kočevje skoraj za polovico, a je s 6,4 milijarde dinarjev še vedno na nezavidljivem predzadnjem mestu v regiji. V ribniški občini se je izvoz povečal za 29 odst., znašal pa je kar preko 18 milijard dinarjev oz. 3-krat več kot v kočevski.

Povprečni čisti osebni dohodek je v 9 mesecih letos znašal v regiji 253.837 din (v gospodarstvu 244.307, negospodarstvu 290.339). Daleč najnižji je bil v občini Kočevje, saj je znašal le 201.303 din (gospodarstvo 197.036 din, negospodarstvo 240.763). Pod povprečjem pa so tudi Ribničanje z 224.142 din (gospodarstvo 221.909 din, negospodarstvo 245.246 din) povprečnega mesečnega osebnega dohodka.

J. P.

NOVI SEKRETAR JE COLNAR

KOČEVJE — Na volilno-programski konferenci OK ZSM Kočevje, ki je bila 11. decembra, so izvolili za novega sekretarja OK ZSM Antona Colnarja, za člane predsedstva OK ZSM pa še Silva Raztresena, Tomaža Grudna, Dragana Vukoviča in Andija Gregorčiča. Na konferenci so med drugim razpravljali o dosedanjem delu OK ZSM in sprejeli program dela za naslednje leto.

DEDEK MRAZ PRIHAJA

KOČEVJE — V ponedeljek popoldne še ni bilo znano, kakšne prireditve ob letošnjem dedku Mrazu bodo v Kočevju. Na krajevni skupnosti smo zvedeli, da je predvideno, da se bodo prireditve začele že to soboto, 19. decembra, in da bodo v glavnem zaključene v tednu dni. Program pa ob našem obisku na KS še ni bil dokončno sprejet, zato bodo krajani o tem obveščeni te dni na krajevno običajen način.

Prednovoletne prireditve

Letos bolj skromna novoletna obdaritev otrok

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so se resno pripravili na prihod dedka Mraza, ki bo mlajšim otrokom prinesel tudi skromna darila, vsem pa več prireditev. Največ pozornosti bo dedek Mraz posvetil predšolskim otrokom, tiste, ki ne hodijo v vrtec, še posebej vabi na pravljične prireditve, ki bodo po celi občini.

V torek in včeraj je v Črnomlju gostovalo lutkovno gledališče iz Ljubljane s Sapramiško Svetlane Makarovič. Za to priložnost so organizirali prevoz za otroke iz cele občine. Štiri predstave si je ogledalo okoli 1400 otrok. Od 21. decembra bo v Črnomlju in ostalih krajevnih središčih skupina učencev in učiteljev iz črnomaljske osnovne šole uprizarjala glasbeno igro Zimski dan, katere avtor in organizator izvedbe je učitelj Darko Kočevar. Za otroke iz popoldanske male šole pripravljajo v prostorih knjižnice v Črnomlju ure pravljic.

Za soboto, 26. decembra, pripravljajo v Črnomlju novoletni kulturni maraton, ki ga organizirata Zavod za izobraževanje in kulturo ter glasbena šola. Popoldanski del maratona bo namenjen otrokom, na sporedu bo koncert učencev glasbene šole, nastop pevskega zbora ter filmska predstava Kosmatinci.

Vse prireditve usklajuje občinska Zveza društev prijateljev mladine, denar prispevajo delovne organizacije, in sicer odstotek od neto OD v Sloveniji v preteklem letu. Ta denar je inflacija že močno razvrednotila, tudi delovne organizacije, ki so v težavah, ga ne nakazujejo, zato bo sama obdaritev letos bolj skromna.

Kriza povečuje pomen dela kadrovikov

Društvo kadrovikov imajo tudi Trebanjci — Predsednica je Meta Kopar

TREBNJE — »Osnovni razlog, da smo tudi v Trebnjem ustanovili društvo kadrovikov, je ta, da bi se kadrovski delavci vsaj malo večkrat srečali in izmenjali izkušnje o tem občutljivem in odgovornem delu. Pobudo je dal pravzaprav občinski izvršni svet. V občini imamo namreč zelo visoko zastavljene cilje za izboljšanje kadrovske sestave, posebno v združenem delu. Povečalo naj bi se število delavcev s 6. in 7. stopnjo izobrazbe, takih, ki bodo kos izzivom in zahtevam novih tehnologij,« je povedala predsednica Društva kadrovikov Trebnje Meta Kopar.

Koparjeva je zaposlena kot tajnica samoupravnih organov v trebanjski kmetijski zadrugi od leta 1978, s kolegico, ki je bolj zadolžena za administracijo, spadata v splošno službo zadruge, si čimer ponazarjamo, da tudi tako velik kolektiv pravzaprav nima samostojne kadrovske službe.

»V naš delovni program smo zapisali, da bomo člane seznanjali predvsem z novostmi iz vsebine predpisov o kadrovski politiki in planiranju kadrov. Posebej se bomo potrudili, da bi bili čimbolj dejavni v razpravah o spremembah predpisov, da bi zagotovili čim večji vpliv stroke. Prvega seminarja o pripravništvu v OZD konec novembra se je udeležilo 23 članov in mentorjev pripravnikov. Resnejši pečat je dal predsednik izvršnega sveta, ki nas je prišel pozdravit, pogrešali pa smo ostale politike in direktorje. Le iz vrtca je prišla vodja tozda. Bolj ko je gospodarski položaj kritičen, bolj je odgovorna kadrovska funkcija,« meni Meta Kopar.

P. P.

Za predsednika premalo glasov

Kočevje je še brez predsednika SZDL, ker kandidat ni dobil dovolj glasov

KOČEVJE — Zaradi slabih gospodarskih dosežkov so razmere v kočevski občini še posebno težke. Kadrovski sestav zaposlenih v kočevskem gospodarstvu je daleč pod slovenskim povprečjem. Osebni dohodki zaposlenih pa zaostajajo kar za 30.000 din za povprečjem regije. Delovanje delegatskega sistema je onemogočeno.

To je nekaj misli iz uvodnega poročila na volilno-programski seji OK SZDL Kočevje, ki je bila 10. decembra. V razpravi je bilo izrečenih precej različnih mnenj, od tistega, da je politični sistem slab »in da je vodstvo republike odmaknjeno od ljudi (za občinsko vodstvo je bilo to iz previdnostnih razlogov zamolčano), pa do ugotovitve, da vse tó šepa pač zato, ker ljudje ne odločajo o tistem, kar ustvarjajo, da to počno drugi v njihovem imenu in zato tudi ni zanimanja za samoupravno in drugo politično delo. Posebno je bilo poudarjeno, da je potrebno občane seznanjati s tem, koliko dohodka je bilo v občini ustvarjenega, koliko in kako ga je bilo porabljenega nato v občini, republiki in zvezi. Poudarili pa so, da je potrebno najprej narediti red doma, v občini. Še posebno je bilo poudarjeno, da je potrebno povsod zmanjševati režijo, dopustiti delovanje trga in tržnih zakonitosti itd. Izraženo je bilo tudi prepričanje, naj bi podjetja, ki imajo izgubo, ne zahtevala povračila prispevkov za SIS, saj je že zdaj veliko težav v zdravstvu, na socialnem področju in drugod.

Razpravljalci so se v glavnem strinjali s programskimi usmeritvami občinske konference SZDL in tudi z izhodišči za uresničevanje programskih ciljev, ki so jih podali kandidati za predsednika in sekretarja OK SZDL, ki so jih kandidati podali pisno in so novost pri kandidiranju. Še posebno zanimiva so bila izhodišča kandidata za predsednika OK SZDL Jožeta Koširja, ki se je zavzemal v njih za čim večjo svobodo mišljenja in izražanja, za svoboden dialog, samoupravljanje in za »akcijo prehajanja ljudi iz neproduktivnih birokratskih področij na funkcionalne, ustvarjalne dejavnosti.«

Konference se je udeležilo 43 delegatov (od skupaj 67), pri volitvah pa je bilo oddano 44 glasovnic, od tega je bila ena neveljavna. Volilna komisija je poročala, da je kandidat za predsednika OK SZDL Jože Košir dobil 30 glasov in da torej ni izvoljen in bo volilni postopek za predsednika ponovljen. Ker je bil edini kandidat, bi moral dobiti najmanj 34 glasov.

J. P.

• Dolžnost predsednika bo do ponovljenih volitev opravljal Stane Gabrič, ki je bil izvoljen za podpredsednika. Za sekretarja je bil izvoljen Urban Dobovšek. V predsedstvo OK SZDL je bilo izmed 12 kandidatov izvoljenih naslednjih 9: Milena Aupič, Mirica Dimitrijevič, Anica Kosten, Dušan Popovič, Marko Rovan, Albin Svete, Ciril Štrumbelj, Ksenija Vidoševič in Matjaž Weiss.

Na pomoč ne čakajo križemrok

V krajevni skupnosti Dobrnič so v treh letih posodobili ceste, za katere bodo 5 let plačevali samoprispevek — Prihodnje leto na vrsti telefonija

DOBRNIČ — V krajevni skupnosti Dobrnič se ljudje ukvarjajo pretežno s kmetijstvom. Da bi še povečali pridelavo hrane, izboljšujejo zemljišča in so bile doslej že opravljenje agromelioracije na področju Vrbovca, Korit, Dobrave, Zagorice, Šahovca in delno še v drugih vaseh.

»V času, ko bijemo bitko, da bi čimveč hrane pridelali doma, smo v kmetijstvu tudi v naši krajevni skupnosti napredovali. V trebanjski občini je bilo denimo leta 1964 odkupljeno 474.000 litrov mleka, v letu 1982 smo ga samo mi oddali 650.000 litrov,« pravi predsednik sveta KS Dobrnič Silvo Perpar.

Od 820 prebivalcev te KS jih je okrog 240 zaposlenih v industriji, od tega jih je 180 našlo delo zunaj občine Trebnje, še največ Dobrničanov (več kot 80) pa si služi kruh v ljubljanskem Litostroju. Krajevna skupnost in občinski izvršni svet se že lep čas naprezata, da bi v Dobrniču dobili manjši industrijski obrat, in zdaj vse kaže, da ta dan, ko naj bi bila tudi v tem dolenjskem kraju Iskra spodbujevalka hitrejšega razvoja, ni več tako daleč.

»Ker se bližamo koncu leta, je prav, da potegnemo črto in si ogledamo, kaj nam je uspelo narediti letos in kaj nas še čaka v letu 1988. Skoraj vse letošnje načrte smo uresničili, ker so bili ljudje kljub težkim časom še vedno veliko pripravljeni storiti tudi sami, ne da bi zgolj čakali pomoč širše družbene skupnosti. Krajani KS Dobrnič smo pokazali, da ne mislimo samo nase, ko smo pred 3 leti izglasovali 3-odstotni krajevni samoprispevek za gradnjo in modernizacijo lokalnih in krajevnih cest. Veliko smo naredili z denarjem od samoprispevka in prostovoljnimi prispevki. Samo podatek, da so krajani dveh majhnih vasi zbrali dodatna sredstva v višini 13 milijonov dinarjev, potrjuje, kako si želimo urejenih cest. Zagotovljeni program asfaltiranja cest smo na osnovi 5-letnega krajevnega samoprispevka stoodstotno uresničili v treh letih.

Silvo Perpar: »Naši suhokrajinski ljudje so veseli pomoči družbe in mislim, da jo s svojo pridnostjo in prispevki tudi zaslužijo.«

V letu 1988, upamo, da bomo le napeljali vodovod v vas Stranje, kar nam letos ni uspelo. Nujno bi bilo dokončati posodobitev ceste do Rdečega kala v dolžini 750 m v sodelovanju s KS Svetinje, radi bi asfaltirali cesto proti Šahovcu in poskrbeli za boljše vzdrževanje drugih pomembnih cest in poti. Ne moremo pa se pohvaliti s telefonskim omrežjem, saj imamo le eno medkrajevno linijo in javno govorilnico. Ponovno se bo morala pokazati složnost krajanov, pomoč občine in širše družbe, da bi v letu 1988 dobila vsaka vas vsaj en telefonski priključek, ko bomo praznovali 45. obletnico 1. zasedanja kongresa SPŽZ, ki je bil v Dobrniču. Vsem, ki so že doslej v kakršnikoli obliki pomagali k hitrejšemu razvoju našega suhokrajinskega območja, posebno pa Mari Rupena in republiški skupnosti za ceste, ki sta največ pripomogli, da smo za letošnji dan republike odprli dobršen del asfaltirane ceste od Preske proti Dobravi, se ponovno zahvaljujem,« je dejal Silvo Perpar.

P. P.

Na enem mestu za tri občine

Bodo odpadki bolj povezali Posavje kot proizvodnja? — Ne gre le za ekonomično zbiranje, ampak tudi za predelavo in gospodarno uporabo

POSAVJE — Odpadki, komunalni in industrijski, povzročajo glavobol vsem trem občinam, saj v nobeni od njih ni rešeno niti odlaganje niti predelava. Za odlagališča so si v Posavju izbrali gramozne jame, v katere odvažajo smeti iz vseh večjih krajev. Ponekod jih prekrijejo z zemljo šele potem, ko jih napolnijo do vrha, drugod vsako plast sproti, nazadnje pa nasujejo na deponijo še debelejši zaključni sloj.

Tudi industrijske odpadke vozijo večinoma na skupna odlagališča, vendar ti niso tako nedolžni, kot si ljudje predstavljajo. Nepazljivo ravnanje z njimi, nevestno delo in podcenjevanje skrbi za okolje lahko povzroči ekološko katastrofo za celo občino ali regijo. Tako imajo na primer Sevničani že podobne težave na odlagališču pri Orehovem. Občina išče zdaj novo lokacijo za sanitarno deponijo. Tudi občina Brežice jo mora hitro najti, saj bo odlagališče v Dobovi vsak čas zapolnjeno, prebivalci pa že dolgo zahtevajo, naj prenehajo tja dovažati smeti, ker imajo zaradi njih neprestane nevšečnosti. Deponija je v neposredni bližini naselja in domačine skrbi, da bodo to plačali z zdravjem.

Občina Krško je za korak naprej in Kostak je s Savaprojektom že sklenil pogodbo o zazidalnem načrtu za sanitarno deponijo klasičnega tipa, ki predvideva samo odlaganje smeti, ne pa tudi sortiranja odpadkov, vračanja v proizvodnjo, strokovne nevtralizacije zdravju in okolju škodljivih snovi, kompostiranja ali sežiganja smeti ter ponovnega kultiviranja odlagališča.

Predstavniki krškega Savaprojekta so s temi problemi seznanili odbor za družbeno ekonomsko planiranje pri posavski gospodarski zbornici in predsednike komitejev za družbeni razvoj treh občin, ki so prisostvovali seji 8. decembra v Krškem. Te stvari bi po mnenju strokovnjakov Savaprojekta in drugih udeležencev seje kazalo reševati bolj sodobno, dolgoročno in za celotno regijo istočasno.

Občine se bodo verjetno najprej odločile za študijo, da bodo do odločitve razpolagale z več podatki, saj ta hip ne vedo niti za količine niti za vrste odpadkov, razen tega doslej nikjer niso računali s tem, da bodo tudi savske elektrarne potrebovale ogromne sanitarne deponije za mulj, ki ga bo voda odlagala na zajezbah.

J. TEPPEY

• Medobčinska gospodarska zbornica naj bi čimprej seznanila izvršne svete v regiji s pobudo za skupno reševanje odlagališča, da ne bi vsaka občina zase po nepotrebnem povečevala površine deponij, zastrupljala zemljo, zrak in vodo z neustreznim ravnanjem z odpadnimi snovmi. Nekaj časa bodo seveda urejali to še po starem, ker nova rešitev ni izvedljiva čez noč, zato pa obeta manj nevarnosti za okolje. Regionalna odlagališča naj bi povsod v Sloveniji postopoma zamenjala sedanje občinske deponije, za zalednje pa morajo imeti vsaj 50 tisoč prebivalcev, da si bodo zagotovila gospodarski obstoj.

SPET NOVOLETNI SEJEM

SEVNICA — Sevniško Turistično društvo bo tudi letos pripravilo Novoletni sejem na parkirnem prostoru pred Mercatorjevo železnino, Merxom in Elektrotehno. Te tri trgovske organizacije in še ABC Pomurka obetajo, da bodo med sejmom, ki bo letos od 22. do 26. decembra, prodajali razno blago s popustom. Seveda bo živahno zlasti ob stojnicah, kjer bodo prodajali blago tudi zasebniki. Turistično društvo bi rado pokrilo vsaj del stroškov s pripravo sejma. Zato vabijo vse, ki bi želeli posredovati reklamni oglas po razglasni postaji, ki bo delovala med sejmom, da oglas do 19. decembra pošljejo na naslov: TD Sevnica, Glavni trg 19/a, ali pa ga sporočijo Joži Senica po telefonu 81-771. Pa še to: TD Sevnica vabi krajane, naj sodelujejo pri ustvarjanju praznične podobe mesta med 22. decembrom in 1. januarjem.

V POČASTITEV DNEVA JLA

SEVNICA — Ob letošnjem dnevu JLA prirejajo oddelek za ljudsko obrambo, občinski štab teritorialne obrambe, občinska konferenca ZRVS Sevnica, Zasavska in Posavska pevska zveza ter sevniške Zveza kulturnih organizacij v soboto, 19. decembra, ob 18. uri v kulturni dvorani GD Sevnica proslavo s koncertom. Podobni koncerti naj bi postali tradicionalni in bi se izmenjavali v Zasavju in Posavju. Predstavili se bodo najboljši zbori s posavske in zasavske revije 87, in sicer: mešani pevski zbor DPD Svoboda Dol pri Hrastniku, rudarski pevski zbor Loški glas DPD Svoboda Kisovec — Zagorje, moški pevski zbor Slavček Svoboda Center Trboylje, mešani pevski zbor Zvon Šmartno pri Litiji, mešani pevski zbor »Viktor Parma« Krško, moški pevski zbor Planina Cerklje ob Krki in mešani pevski zbor Lisca Sevnica.

Ne dajo se odpraviti »kot gobarji«

Rezervni vojaški starešine bodo izboljšali usposabljanje

SEVNICA — »Slej ko prej ostaja naša osnovna naloga, da izboljšamo organizacijo raznoterih oblik usposabljanja. Predvsem se moramo domisliti, kaj ukreniti za boljšo vsebino, da bi privabili čim več članov. Verjetno pa smo edina občinska organizacija zveze rezervnih vojaških starešin v Sloveniji, ki v okviru usposabljanja redno vadi streljanje, ki ne poteka vedno po istem kopitu,« je povedal dosedanji predsednik občinske konference ZRVS Sevnica Alojz Završnik.

Usposabljanje rezervnih vojaških starešin naj bi poslej v čim večji meri potekalo po krajevnih organizacijah. Te naj bi prevzele tudi izvedbo nekaterih tem, saj se je že večkrat izkazalo, da predavatelji od drugod niso nujno tudi najboljši ali pa vsaj ne boljši od nekaterih domačinov.

• Za novega predsednika občinske konference zveze rezervnih vojaških starešin so izvolili rezervnega kapetana, 53-letnega Leopolda Žbogarja, direktorja Inpleta.

K večji učinkovitosti ZRVS v občini naj bi pripomogla tudi nova organiziranost, ki so jo sprejeli na zadnji seji občinske konference ZRVS 26. novembra v Sevnici. Poslej naj bi bile v občini 3 krajevne organizacije, in sicer naj bi: Sevnica dobila še okrepitev z Blance, iz Loke in Zabukovja, Boštanj z Bučke, Primoža in Študenca, medtem ko bo Krmelj povezoval še preostali bivši organizaciji v Mirenski dolini in Šentjanža in Tržišča. Morda se bo kljub zimi, ki trka na duri, tako le končalo predolgo spanje večine krajevnih organizacij.

Alojz Završnik

»Vse delo v ZRVS je brezplačno. Ne zavzemamo se za profesionalizacijo, ampak za ustrezno družbeno vrednotenje naše organizacije. Ne vemo, zakaj ni več predsednik OK ZRVS član občinskega sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, je dejal Završnik in tudi drugi so mu pritrdili, da se ne bodo sprijaznili, da bi jih kdorkoli obravnaval »kot, recimo, gobarje«.

P. P.

Vztraja v obrti

Bojan Unetič odprl vulkanizersko delavnico

KRŠKO — V družini Unetič iz Rostoharjeve ulice v Krškem ima obrt bogato družinsko tradicijo. Stari oče je bil kovač, oče izdelovalec cementninarskih izdelkov, sin Bojan Unetič pa se je potem, ko je opustil kovinsko galanterijo, lotil vulkanizerske dejavnosti.

Komaj 22-letni Bojan ima prav zato že bogate izkušnje z obrtjo, žal je večina slabih, zato sedaj upa, da so se težave nehale. V cementninarski delavnici je bilo nekoč zaposlenih tudi po 16 delavcev, vendar je oče obrt opustil, ker je prišel v spor z davkarji. Bojan, ki je za njim prevzel okoli 1800 kvadratnih metrov veliko delavnico, je najprej delal škarje za sadjarje in vinogradnike, pa je posel tudi opustil, ker na trg ni mogel plasirati svojih izdelkov brez podkupnin. »Tako pa seveda ni mogoče delati in zato sem se odločil za storitveno obrt. Mislim, da bom imel dela dovolj, vsaj tako kažejo obiski v prvih dneh v moji delavnici. Občanom lahko nudim kvalitetne in poceni storitve na najmodernejših strojih. Kot kaže,pa bom imel po novem letu tudi servis za Savine gume in prodajo vseh njihovih izdelkov,« pripoveduje Unetič, ki si je prakso in izkušnje za delo na najsodobnejših strojih pridobil v Italiji, ker pač doma ne premoremo take šole.

Kljub temu da je Unetič sedaj zadovoljen s svojo dejavnostjo, pa je le škoda, da bo več kot pet šestin lepo urejene delavnice ostalo še naprej neizkoriščene.

J. S.

Bojan Unetič

Pomoč samo najbolj ogroženim

Po reviziji črtali dodatek za 300 otrok

BREŽICE — Center za socialno delo je že sredi leta posredoval podatke o prejemnikih socialne pomoči krajevnim skupnostim, kjer razmere v družinah bolje poznajo, da so lahko sporočile svoje mnenje o upravičenosti do denarnih dodatkov za otroke in odrasle. Vsota otroških pomoči se je letos po samoupravnem sporazumu o socialnovarstvenih pravicah zmanjšala za 70 milijonov dinarjev. Toda racionalizacija se nadaljuje, to pa pomeni, da se bo število upravičencev še zmanjševalo, čeprav so jih že zdaj črtali 297.

Pri občinah, ki prejemajo družbeno denarno pomoč kot edini vir preživljanja ali samo kot dopolnitev, so komisije za socialno varstvo po krajevnih skupnostih ugotavljale, da dobivajo premajhne vsote, in so zato predlagale zvišanje. Za znižanje so se izrekle samo pri otroškem dodatku, medtem ko za ukinitev ni bilo nobenega predloga.

Pokazalo se je, da je sodelovanje s krajevnimi skupnostmi prineslo koristne učinke. To je oblika družbenega nadzora, ki jo bodo zadržali tudi v prihodnje. V krajevnih skupnostih življenjske razmere posamezne družine lahko realneje ocenijo in pripomorejo k temu, da se razpoložljivi denar pravičneje razdeli med najbolj ogrožene.

Omejene finančne možnosti skupnosti socialnega skrbstva same po sebi opozarjajo, da bodo morali svojci poslej več prispevati za varstvo otrok in ostarelih, predvsem za tiste v domovih počitka ali zavodih za usposabljanje mladine. Žal, prav za brežiško občino ugotavljajo, da je več takih, ki bi radi vsa tovrstna bremena prenesli izključno na družbo.

Do zdaj so v zameno za oskrbo v domu odstopili posest štirje oskrbovanci doma v Brežicah, center za socialno delo pa je medtem dobil že več novih ponudb.

J. T.

JE KRŠKO ŽE IZPOLNILA LETNI PLAN

KRŠKO — JE Krško je že 5. decembra izpolnila svoj letni proizvodni načrt, saj je v omrežje do tedaj poslala 3,89 milijarde kilovatnih ur električne energije. JE Krško lahko do konca leta proizvede še 300 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar bi seveda pomenilo rekordno proizvodnjo, kakršne elektrarna od leta 1983, ko je začela komercialno obratovati, še ni dosegla.

BOLEZNI NE POSLUŠAJO UKAZOV

BREŽICE — Zdravstveno skupnost pestijo denarne težave. Ležalna doba v bolnišnicah je sicer nekoliko krajša, toda število bolnikov, ki jih zdravniki pošiljajo tja na zdravljenje, se povečuje. Brežičani so imeli letos še to smolo, da jim je precej denarja pobrala epidemija zlatenice. Varčevanje se pozna tudi pri zdraviliih. Izdali so jih kar za 12 odst. manj kot lani, vendar končnega finančnega učinka ni, ker se sproti dražijo in so na primer v novembru poskočila za 40 odst. Racionalizacija se močno pozna pri zdraviliškem zdravljenju, saj so poslali v toplice in druga zdravilišča skoraj tretjino prosilcev manj kot lani.

»Bor« se je postavil na noge

V Novolesovem tozdu Bor v Krškem so domala za petkrat povečali izvoz

KRŠKO — Novolesov tozd Bor v Krškem je sicer že nekaj zadnjih let poslovalz izgubo, vendar so se z njenimi vzroki lahko v Novolesu spopadli šele letos. Krški občinski izvršni svet je namreč na začetku tega leta terjal, da v tozdu napravijo odločnejše korake k boljšim proizvodnim in poslovnim rezultatom. Sedaj pravi direktor tozda Bor, Gabrijel Sitar, da so bile te zahteve v veliki meri upravičene.

Tozd Bor v Krškem obstaja od leta 1979. Leta 1982 je začel poslovati z izgubo. Zato je bil že tedaj narejen sanacijski program, po katerem so začeli v tozdu proizvajati različne regale, mizice in podobno, predvsem za izvoz. Kasneje so se preusmerili v proizvodnjo jedilnih miz, kar je izredno zahteven izvozni program. »Na začetku smo imeli s tem programom velike težave,« pripoveduje direktor Gabrijel Sitar. »Toda izvozni rezultati so bili iz leta v leto boljši. Pred tremi leti smo izvozili za 500.000 dolarjev miz, naslednje leto smo izvoz povečali na 1.100.000 dolarjev, lani je naš izvoz znašal že 1.900.000 dolarjev, letos pa smo v prvih desetih mesecih izvozili že za 1.950.000 dolarjev in računamo, da bomo do konca leta izvozili za 2.300.000 dolarjev miz. Menim, da smo po začetnih negotovih korakih že stopili v zrelo dobo in sedaj lahko naš razvoj načrtujemo veliko bolj mirno. Po spremembi vodstva v delovni organizaciji se je namreč spremenila tudi poslovna politika in naša temeljna organizacija sedaj ne izkazuje več izgube. Poleg tega so se izboljšali tudi odnosi z družbenopolitično skupnostjo.«

Gabrijel Sitar, direktor Novolesovega tozda Bor v Krškem.

V tozdu Bor se zavzemajo za specializacijo v miznem programu. Osvojili so tehnologijo visoko frekvenčnega lepljenja miznih nog, tako da sedaj namesto jesenovega lesa, ki ga je bilo zelo težko dobiti in je poleg tega še zelo drag, uporabljajo iverice. Kupci so osvojili to tehnološko novost, v Novolesu pa se pripravljajo še na to, da bodo to tehnologijo uporabljali tudi na ploskovnem delu mize. Samo s spremembo tehnologije za mizne noge — pri uvajanju te tehnologije je opazen direktorjev osebni prispevek — so doslej prihranili 20 milijonov dinarjev. Doma bodo razvili še nekatere druge stroje, vendar slej ko prej ostaja ozko grlo lakirnica, ki že dolgo ne ustreza visokim izvoznim zahtevam.

»Za naložbe v stroje, ki bodo stali v obstoječih prostorih in torej ne bomo postavljali novih zidov, bi potrebovali okoli milijardo dinarjev. Tega denarja Novoles seveda nima, zato bo potrebna za naložbe pomoč širše družbene skupnosti. Ta pomoč nam je obljubljena, še posebej, ker se lahko pohvalimo z izrednim povečanjem produktivnosti. V zadnjem času se je namreč pri nas število zaposlenih delavcev zmanjšalo, proizvodnja pa se je povečala in sedaj že presegla za 7 odst. poprečno Novolesovo raven,« je povedal Gabrijel Sitar.

J. SIMČIČ

Simbol miru in človečnosti

Na nedeljski proslavi v Sevnici ob 35-letnici krvodajalstva v Sloveniji govorila predsednica Rdečega križa Slovenije Ivica Žnidaršič — Priznanja

SEVNICA — Letos mineva 35 let prostovoljnega in anonimnega krvodajalstva v Sloveniji. V republiki je 112.000 krvodajalcev, v sevniški občini pa so se s 5,3-odstotno udeležbo darovalcev krvi glede na število prebivalcev v občini približali najboljšim organizacijam.

Na proslavi, ki so jo preteklo nedeljo pripravili za večkratne krvodajalce iz sevniške občine, da so jim podelili posebna priznanja, se je predsednik občinskega odbora Rdečega križa Milan Gabrič zahvalil krvodajalcem in aktivistom RK za humano poslanstvo. Predsednica občinske skupščine Breda Mijovič je v pozdravnem nagovoru poudarila, da brez krvodajalstva ne bi bilo tako široke solidarnostne organizacije. Obljubila je, da bodo pomagali pri pridobivanju novih, mladih članov RK.

Slavnostna govornica, predsednica republiškega odbora Rdečega križa Ivica Žnidaršič je dejala, da se je v 35 letih med krvodajalce v Sloveniji zapisalo že okrog 700.000 ljudi. Število krvodajalcev je naraslo od 11.000 na več kot 100.000, po tem številu krvodajalcev pa se Slovenci uvrščamo v sam svetovni vrh. Rdeči križ združuje več kot 250 milijonov ljudi v 145 državah na vseh kontinentih. Gibanje RK se kljub vsem razlikam po svetu krepi ne glede na raso, vero in družbeni sistem. Rdeči križ je pač simbol miru, človečnosti.

ZASLUŽNI KRVODAJALCI — Na slovesnosti so podelili priznanja krvodajalcem za več kot 25-krat darovano kri. Po 35-krat sta darovala kri Miloš Dernovšek in Milan Hren (oba iz Sevnice), kar 45-krat pa Janko Kerec iz Sevnice (na sliki levo), ki mu priznanje izroča predsednik OO RK Milan Gabrič. (Foto: P. Perc)

Predsednica Žnidaršičeva je poudarila, da pri nas v kolektivih nikjer ne bi smel biti vprašljiv prost dan za krvodajalce, saj je to najmanj, kar jim pripada.

P. P.

• Krvodajalci so tudi hvaležno občinstvo. Tokrat so se za kulturni spored proslave potrudili učenci glasbene šole in OŠ Savo Kladnik in mešani pevski zbor Jutranjke pod vodstvom Cirila Udovča.

DOVOLJ DELA ZA M-KOPITARNO

SEVNICA — V sevniški M-Kopitarni so v oktobru v celoti dosegli operativni načrt v enoti polizdelkov in lesne obutve. Slednje so izdelali 51.612 parov, kar je natanko 1.612 parov več, kot so načrtovali. Plan proizvodnje so presegli tudi v enoti kopit pri napenjačih in raztezačih, kopit pa so izdelali 15.756, to je nekoliko manj, kot so predvideli. E enoti plastike pri roletah in oblogah niso imeli dovolj naročil, pri proizvodnji plastičnih polizdelkov in PVC pa je bil izpad zaradi pomanjkanja delavcev.

Novo v Brežicah

POTRPEŽLJIVOST ZA KULTURO — Brežičani so si za pogovor z Matjažem Kmeclom, profesorjem za ljubljanski slavistiki in avtorjem Slovenskih postnih premišljevanj rezervirali prejšnji torkov večer. Zaman so čakali nanj dobri dve uri, vendar so bili kljub temu na boljšem kot dr. Kmecl, ki je skoraj štiri ure zmrzoval na dolenjki, ne da bi prišel na cilj. Po dolgotrajnem prometnem zastoju mu ni kazalo drugega, kot da je vozniku velel nazaj v belo Ljubljano. Na pot v Brežice se bo vnovič podal 22. decembra.

NEKATERIM SE POSREČI — Po vestnosti delegatov je občinski sindikat na boljšem kot interesne skupnosti. Sisovce od nekdaj vlečejo na seje za rokav in se jim še izmuznejo, medtem ko se sindikatu ni treba boriti za sklepčnost. Ta ali ona mamica pride na sejo kar z naraščajem, ko se konča varstvo v vrtcu. Seveda si kaj takega lahko privoščijo le tiste, ki dovolj zgodaj prično z delegatsko vzgojo, da malček na seji mirno posluša in uro ali dve nobene ne zine.

LJUBITELJI SO NAJBOLJ VARČNI — Pevskim zborom že vse leto ne popravnavajo več stroškov za prevažanje na razne revije in druge nastope. Tudi tradicionalnih pogostitev za nastopajoče ni več. Nekdo mora prvi začeti. Po novem bodo obiskovalcem zaračunavali vstopnino za koncerte, da bodo pevci tako vsaj delno lahko poravnali izdatke. Samo tedaj, ko bodo gostovali med zamejci, bodo dobili nazaj polovico voznine, če jih bodo povabili pobrateni zbori.

Krške novice

DRŽAVA SE MAŠČUJE PROSVETI — Včasih je bilo pri nas zelo v rabi geslo: Kultura in prosveta naša bo osveta. Zdaj pa se dogaja ravno obratno, saj se država tako rekoč vsak dan maščuje kulturnim in prosvetnim delavcem. Da je tako, se je izkazalo tudi ob nedavnem dnevu prosvetnih delavcev v Krškem. Ob tem je treba sploh mimo dejstva, da si prosvetni delavci na svoj dan niso zaslužili prostega dneva, kakor so ga že imeli doslej. Veliko bolj žalostno pa je, da na eni izmed šol iz sklada skupne porabe niso smeli izplačati jubilejnih nagrad za učitelje, ker so jim to preprečile administrativne omejitve glede razpolaganja s sredstvi sklada skupne porabe.

DOMAČI FILM NE PRIVLAČI — Čeprav za naše domače filme ni mogoče reči, da po drznih prizorih kaj dosti zaostajajo za tujimi filmi, se je v Krškem izkazalo, da domača golota ne privlači tako kot tuja. Teden domačega filma namreč v dvorano delavskega kulturnega doma ni privabil toliko gledalcev, kot so računali. Na prvi predstavi se je namreč zbralo samo osebje doma, družbo pa sta mu delali še dve obiskovalki iz Krškega.

BREŽIČANOV PA NI BILO — Preteklo soboto je JE Krško odprla vrata za obiskovalce. Ker je bilo zadnje čase slišati največ pritožb čez JE Krško prav iz Brežic, je delavce iz elektrarne zelo presenetilo dejstvo, da se je iz Brežic pripeljala samo novinarka ljubljanskega Radia Irena Majce, ki je prišla na obisk po delovni dolžnosti. Ostali obiskovalci iz brežiške občine, bila jih je vsega šesterica, pa tudi niso bile iz mesta Brežice.

HVALA ZA CESTO

14. novembra so svečano odprli posodobljeno cesto Malkovec—Telče. Tako so se tudi naši hribi odprli v širni svet, kar je velikega pomena ne le za nas, ampak tudi za zanamce. Poslej bo tudi naša pot v šolo varnejša in hitrejša. Upamo, da boste po boljši cesti še večkrat prihajali v naše prelepe hribe. Učenci podružnične šole Telče se zahvaljujemo vsem za pomoč pri urejanju ceste, zlasti pa se zahvaljujemo Cestnemu podjetju Novo mesto, ki nam je asfaltiralo šolsko dvorišče.

Učenci podružnične OŠ Telče

Sevniški paberki

ŠIFRERJEVA MINUTA STALA MILIJON — Učenci iz sevniške občine so se najbolje odrezali na posavskem kvizu Kaj veš o prometu po zaslugi odličnih Boštanjčanov Boštjana Karliča, Robija Perca in Dušana Udovča, ki so prepričljivo zmagali v višji skupini. Njihovi mlajši sošolci so bili drugi v nižji skupini, srednješolke sevniške tekstilne šole pa so prav tako s »srebrom« sklenile uspešen nastop. Nekateri odrasli so po končanem kvizu modrovali o (ne)vzgojnosti denarnih nagradi (vsak član prvouvrščene ekipe je dobil bon za 30 tisočakov in enodnevni paket smučanja na Rogli itd.), toda ko smo se pozanimali, koliko je stal organizatorje sicer toplo sprejeti nastop Andreja Šifrerja, smo bili v večini tisti, ki smo menili, da so si učenci nagrade krvavo prislužili. Šifrerjev nastop je namreč stal okrog 45 starih milijonov ali okrogel milijonček za vsako minuto Andrejevega bivanja na krškem odru.

GNOJNICA, BRV IN MESTNO ZEMLJIŠČE — Vaščani Loga imajo navkljub mrzloti še vedno dober nos. Nekako so zavohali, ali če hočete lepše, »izvotkali«, da hočejo njihovo faro vključiti občinarji kar med predele, za katere velja režim mestnih zemljišč. Na sobotnem vročem zboru, kjer so vaščani pogrešali svojega predsednika in predstavnika samoupravne komunalne interesne skupnosti, so se jezili, češ kdo hoče in lahko uveljavi nekaj mimo ljudi? Pravijo, dokler bo še gnojnica sredi vasi, dokler ne bodo odvažali smeti in tudi dokler ne bo že tolikokrat obljubljene brvi čes Savo, naj bodo kar lepo tiho s tem svojim — mestnim zemljiščem.

Mračno, nespodbudno

Pred torkovo sejo skupščine novomeške KUS

NOVO MESTO — V torek, 22. decembra, se bo v Dolenjski galeriji ob 13. uri začela peta zapovrstna in hkrati zadnja seja skupščine novomeške kulturne skupnosti v tem letu. Še nikoli se ni ta skupščina sestajala v tako kriznih razmerah in za kulturo tako hudih časih kot tokrat. Denarja je čedalje manj, težav pa vedno več in tudi vsak dan hujše so.

Letos so od vsepovsod padali udarci po kulturi. Najprej so prišle že tako rekoč ustaljene omejitve, nato intervencijski ukrepi pa zvezni in republiški obračunski zakon, pred tedni pa še protiinflacijski ukrepi. Vse te oblike državne prisile so kulturo »razumele« kot porabo in jo stisnile za vrat, da ji je začela pohajati sapa. Zato je malo tistega, kar so v novomeški kulturni skupnosti načrtovali pred letom, ostalo nedotaknjenega, neostriženega. Kot bi dejal televizijsko pikri Jože Hudeček, se striženje niti pri goli koži ni ustavilo.

Vse krivulje so se obrnile navzdol, le tista, ki kaže nazadovanje možnosti kulturnega življenja, je švistnila navzgor. Rekapitulacija porabljenega in narejenega bi bila že zdaj strašljiva, o tem, kakšna bo ob poračunu za leto 1987, pa si tako in tako ne upa nihče razmišljati.

Dnevni red za torkovo sejo resda ni napisan s tako »počrnelimi« besedami, kulturno in spoštljivo napoveduje razpravo le o »uresničevanju vsebinskega in finančnega programa kulturne skupnosti v letu 1987«, vendar se za vsem tem skriva prav to, kar smo zapisali.

Tudi druge reči, o katerih bo beseda tekla v torek, so napovedane v običajnem tonu. Govorili naj bi še o osnutku programa skupnosti za leto 1988 pa o oceni možnosti financiranja in drugih podobnih zadevah.

Najpomembnejša stvar, ki bi jo sicer lahko sprejeli brez razprave ali pa se šli neskončne okrogle mize o njej, se skriva v spremembi samoupravnega sporazuma o temeljih plana kulturne skupnosti za obdobje 1986 — 1990. Čeprav bo sprememba samo v tem, da bosta poslej v 9. členu tega sporazuma dve besedi zamenjali dosedanjih šest, to namreč ne bo lepotni popravek, marveč strahoten rez v vsebino. Omenjeni besedi namreč pravita, da bo kultura poslej dobivala sredstva za preživljanje iz dohodka oz. iz tako imenovanega dobička delovnih organizacij. Ker pa se čedalje več proizvodnih in drugih delovnih organizacij komaj še drži na površju, je razumljivo, da bo za kulturo ostalo bore malo oziroma nič denarja. In to samo zaradi dveh besed. — iz dohodka — ki ju je izsilil obračunski zakon!

Razlogov, da bo torkova seja potekala v mučnem in obenem napetem ozračju, je torej dovolj, še posebej, ker se vnaprej ve, da bodo prihajajoči časi še slabši od zdajšnjih.

I. ZORAN

Nič več v kotu knjižnega molka

S petimi knjižnimi novostmi potrjena uveljavitev založniške dejavnosti pri Dolenjskem muzeju — Literarni večer — Nove knjige tudi prihodnje leto

NOVO MESTO — Z literarnim večerom v mali dvorani Doma kulture v Novem mestu se je v četrtek, 10. decembra, slovesno zaključilo drugo leto delovanja založniške dejavnosti pri Dolenjskem muzeju, ki pa ga lahko vzamemo kot prvo leto razširjenega in celovitejšega založnitva na Dolenjskem.

Avtorje, njihovo delo in kar pet knjižnih novosti je zbranemu občinstvu orisala ravnateljica Študijske knjižnice Nataša Petrov, nato so se ob pomoči recitatork predstavili še ustvarjalci sami: Vinko Blatnik s črticama iz knjige Visoko so zvezde, Jože Dular, Janez Kolenc in Ivan Zoran z izbranimi pesmimi iz svojih novih zbirk Dobra je ta zemlja, Otroštvo v srcu in Vpisi tesnobe, Bojana Stojanović pa z drobcem iz svojega literarnoteoretičnega dela Poetika Mirana Jarca. Za prijetno poživitev je poskrbel otroški pevski zbor, ki je zapel nekaj Kolenčevih pesmi v izvirni uglasbitvi Silvestra Mihelčiča.

Dogodek vsekakor zasluži pozornost in bi ga lahko šteli med največje letošnje kulturne dogodke v Novem mestu, predvsem zaradi tega, ker je označil dokončno potrditev založniške dejavnosti v tem delu Slovenije. Ni več mogoče govoriti zgolj o založniških poskusih na Dolenjskem. Založniška dejavnost se je po dolgih in mučnih letih, s kratko sapo na napornih poteh in spotikajoča se pod poleni »kritičnih« pomislekov, končno le prebila v življenje, postala je del dolenjske kulturne moči in, četudi je zaradi splošnega položaja in zaradi nekaterih mačehovskih pogledov nanjo še vedno pod bremenom eksistenčnih vprašanj, je le ni več mogoče odmisliti. Brez nje bi bila Dolenjska zanesljivo kulturno siromašnejša, ponovno odrinjena v tihi kotek knjižnega molčanja. Tako pa se na knjižnem trgu pojavlja s knjigami, ki so dokaz njene kulturne moči, živosti in ustvarjalnosti, dokaz preteklega in sedanjega duhovega življenja, potrjene duhovne identitete.

Istega dne je bila tudi seja založniškega sveta, na kateri so delegati ugotovili, da založniškega programa za leto 1987 ni bilo mogoče v celoti uresničiti, ker je bil zastavljen le nekoliko preveč ambiciozno in ni v pravšnji meri upošteval pripravljenosti in zrelosti dolenjskega prostora za založniško dejavnost. Nato je svet potrdil program založniške dejavnosti za prihodnje leto, ko bo izšlo sicer nekoliko manj knjig, a bo struktura ohranjena, se pravi, da bodo izšle knjige s strokovno in poljudno tematiko ter nekaj izvirnega leposlovja. Za predsednika sveta so izvolili Jureta Perka, delegata medobčinskega sveta SZDL.

M. MARKELJ

NOVO VODSTVO V DOLENJSKEM MUZEJU

NOVO MESTO — V. d. ravnatelja Dolenjskega muzeja je pred kratkim postal Bojan Božič, do zdaj tajnik občinske kulturne skupnosti v Novem mestu. Francija Šalija, ki je bil ravnatelj cela tri leta, so te funkcije razrešili in bo poslej v muzeju zaposlen kot kustos. Kot je znano, kandidira Šali za novega predsednika novomeške občinske skupščine, vendar bo to funkcijo opravljal nepoklicno.

IZŠEL JE »ŽUMBERČAN«

NOVO MESTO — Spomladi smo na tej strani poročali, da so v Novem mestu in njegovi okolici udomljeni Žumberčani ustanovili svoje kulturnoumetniško društvo in med drugim sklenili izdajati glasilo. Slednje je v prvih decembrskih dneh tudi že prvič izšlo. Imenovali so ga »Žumberčan«, za prvo številko pa so dopisniki napisali sestavke, ki govore o življenju in delu Žumberčanov tostran in onstran Gorjancev. »Žumberčana« ureja uredniški odbor, njegov glavni urednik pa je Miro Brdar.

Z BESEDO IN GLASBO — Na literarnem večeru so se predstavili avtorji petih novih knjig in kot glasbenik Silvester Mihelčič, ki je za šolski pevski zbor uglasil nekaj otroških pesmi Janeza Kolenca. (Foto: MiM)

Prikaz dela likovnih delavnic

V soboto bodo v Dolenjski galeriji odprli 8. republiško razstavo ljubiteljske ustvarjalnosti — Podelili bodo tudi Ažbetova priznanja

NOVO MESTO — »Likovno ljubiteljstvo je bilo dolga leta prepuščeno neznanju in tega spremljajoči samozadovoljnosti, zato je bila ljubiteljski ustvarjalnosti izpovedana moč okrnjena. S skupnimi močmi pa smo pripravili programe, ki naj ustvarjalne želje udeležencev slikarskih in kiparskih delavnic požlahtnijo s strokovnim znanjem,« je zapisal Toni Vovko, predsednik Združenja likovnih skupin Slovenije, pred 8. republiško razstavo ljubiteljske ustvarjalnosti, ki jo bodo odprli v soboto, 19. decembra, ob 10. uri v Dolenjski galeriji.

Razstava, ki bo odprta več tednov in s katero bo Dolenjska galerija zaključila letošnjo bogato razstavno dejavnost, bo pod naslovom Iz likovnih delavnic predstavila programe petih različnih republiških izobraževalnih likovnih kolonij in delavnic, ki sta jih Združenje likovnih skupin Slovenije in Zveza kulturnih organizacij Slovenije pripravila lani in letos. Na njej torej ne bo samostojnih avtorskih del, kot imenujemo tovrstne stvaritve, pač pa si bodo obiskovalci lahko ogledali le dela oziroma študije, nastale pod vodstvom znanih slovenskih likovnih ustvarjalcev, ki so v kolonijah in delavnicah delovali kot mentorji. Kot mentorji omenjenih izobraževalnih oblik za ljubiteljske likovnike so se izkazali dr. Jožef Muhovič, Andrej Trobentar, Zmago Posega, Alenka Vidrgar, Tone Demšar in Duba Sambolec, več kolonij in delavnic pa je bilo tudi v Novem mestu.

Na tej, torej drugače pripravljeni razstavi, kar je novost, s katero bodo brščas nadaljevali, bodo izstopili predvsem koncepti likovnih delavnic, razvidno pa bo tudi, kako so posamezni mentorji program zastavili in kakšne rezultate so v razmeroma kratkem času dosegli. Po ogledu razstave bo v Dolenjski galeriji pogovor o izobraževanju likovnih ljubiteljev, kamor so povabljeni mentorji in udeleženci likovnih delavnic in kolonij, mentorji likovnih skupin, predsedniki odborov za likovno dejavnost pri občinskih ZKO, predstavniki likovnih skupin in društev ter seveda drugi, ki jih to področje zanima.

I. Z.

• Ob otvoritvi 8. republiške razstave Združenja likovnih skupin Slovenije pod naslovom Iz likovnih delavnic bodo v Dolenjski galeriji podelili Ažbetova priznanja. Najvišje priznanje je Ažbetova plaketa, Zveza kulturnih organizacij Slovenije pa to plaketo podeluje za dolgoletno delo in izjemne dosežke pri širjenju likovne kulture.

KONCERT V RIBNICI

RIBNICA — Na priložnostnem koncertu, ki je bil pred kratkim v avli tukajšnje w.ESosnovne šole dr. Francera Prešerna, so se občinstvu predstavili rudarski pevski zbor Loški glas iz Lok pri Zagorju ob Savi, nonet Vitra, sopranistka Sonja Hočevar in basist Ladko Korošec ter harmonikar Milan Stante. Spored so sestavljale partizanske in ljudske pesmi ter operne arije.

RAZSTAVA DEL DR. HLAVATYJA

LJUBLJANA — V razstavišču nove zgradbe Medicinske fakultete v Ljubljani so včeraj odprli razstavo slikarskih del Roberta Hlavatyja. Razstavo je pripravilo KUD Univerzitetnega kliničnega centra in Medicinske fakultete »Dr. Lojz Kraigher« v počastitev XVIII. Plečnikovega memoriala, ki poteka ta teden v Ljubljani. Pred petimi leti umrli Robert Hlavaty je bil namreč znan slovenski zdravnik.

SUHYJEVA RAZSTAVA ZDAJ V LJUBLJANI

LJUBLJANA — Pregledna razstava slik, grafik in skulptur akademskega slikarja in grafika Branka Suhyja, novomeškega rojaka, je od torka, 15. decembra, na ogled v Moderni galeriji v Ljubljani, kjer bo odprta vse do 10. januarja prihodnje leto.

Prva zasavsko-posavska revija pevskih zborov

V Sevnici bo nastopilo sedem zborov iz sosednjih regij

SEVNICA — V soboto, 19. decembra, bo ob 18. uri v tukajšnjem gasilskem domu 1. zasavsko-posavska revija pevskih zborov iz občin Litija, Hrastnik, Zagorje, Trbovlje, Sevnica, Krško in Brežice. Nastopili pa bodo: moški zbor Planina iz Cerkelj ob Krki, ženski zbor DPD Svoboda iz Dol pri Hrastniku, rudarski zbor Loški glas DPD Svoboda iz Kisovca, moški zbor Lisca iz Sevnice, mešani zbor Slavček iz Trbovelj, mešani zbor Zvon iz Šmartnega pri Litiji in mešani zbor »Viktor Parma« iz Krškega. Vsi ti zbori so si pravico do nastopa na zasavsko-posavski reviji pridobili kot najboljši na občinskih pevskih revijah. Želijo, da bi revija postala tradicionalna prireditev zasavske in posavske regije, da bi spodbujala zbore k še resnejšemu in kvalitetnejšemu delu ter da bi se prek nje dvignila raven zborovskega petja v tem delu Slovenije. Zasavsk-posavska revija bo priložnost, da si bodo zborovodje izmenjali izkušnje in tako še utrdili glasbi in glasbeni kulturni neprecenljivo poslanstvo.

J. G.

Slovesnost v knjigarni

Nastopila pesnik K. Kovič in harfistka Pavla Uršič

KOČEVJE — Knjigarna Državne založbe Slovenije v Kočevju je prejela pred kratkim Schwentnerjevo priznanje za posebne dosežke na področju knjigotrštva v Sloveniji. V počastitev tega dogodka je bila 10. decembra v knjigarni Državne založbe Slovenije v Kočevju krajša svečanost s kulturnim programom. Na njej je o Lavoslavu Schwentnerju, slovenskem založniku in knjigotržcu, govoril direktor Državne založbe Slovenije Uroš Istenič.

V osrednjem kulturnem programu je nastopil pesnik Kajetan Kovič, ki je bral svoje pesmi, z igranjem skladb največjih skladateljev pa ga je dopolnjevala harfistka Pavla Uršič. Nastopajoča sta tudi urednika pri Državni založbi Slovenije.

Kajetan Kovič je nato govoril še o zbirkah, ki jih izdaja Državna založba Slovenije (lani je slavila 40-letnico dela), njenih načrtih pa tudi o težavah, s katerimi se založba v teh težkih časih spopada.

Svečanosti se je udeležilo okoli 70 Kočevcev, ki so že stalni gostje na takih prireditvah, poleg tega pa še več urednikov in drugih predstavnikov Državne založbe Slovenije iz Ljubljane.

J. P.

Cerkljanski zbor v Zagrebu

Pevci peli v Slovenskem domu — Nastopili tudi v tujini

ZAGREB — Nedavno je v Slovenskem domu v Zagrebu gostoval moški pevski zbor Planina iz Cerkelj ob Krki. V okviru bogate kulturne dejavnosti tega doma so se gostje predstavili s sporedom slovenskih ljudskih in umetnih pesmi ter s pesmimi drugih jugoslovanskih narodov. Prireditev je bila na dokaj visoki umetniški ravni. Navdušeno občinstvo je spodbujalo gostujoče pevce, s čimer so obiskovalci tudi najbolje izpričali zanimanje za slovensko pesem in dokazali, da je tovrstno zanimanje med Slovenci, ki živijo v Zagrebu in drugod po Jugoslaviji, zelo veliko. Gostovanju cerkljanskih pevcev so posvetili pozornost tudi zagrebški časniki, med drugim Večernji list in Vjesnik, ter RTV (v Zagrebški panorami). Zbor Planina, ki ga vodi prof. Jurica Grakalić, je po vrnitvi domov nastopil še na Srednji šoli Brežice. V naslednjih mesecih pa nameravajo nastopiti še v Trstu in Benetkah, na avstrijskem Koroškem ter v mestih na jadranski obali — v Pulju, na Reki, v Splitu in Šibeniku.

J. G.

PREDSTAVITEV KNJIG O FILMU

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 17. decembra, bo ob 17. uri v prostorih Študijske knjižnice Mirana Jarca predstavitev treh novih knjig s področja filmske publicistike. Dela Lepota prevare, Lekcija teme in Montaža bodo predstavili uredniki revije Ekran Silvan Furlan, Zdenko Vrdlovec in Stojan Pelko. Ob tej priložnosti bo mogoče omenjene tri knjige, pa tudi mnoge druge, ki zadevajo film, kupiti z 20-odstotnim popustom.

Slike, pesmi in glasba

Kulturni večer v počastitev dneva JLA — V novomeškem Domu JLA predstavili prvenec Milana Stjepanovića

NOVO MESTO — V okviru vsakoletnih decembrskih slovesnosti, posvečenih dnevu JLA, so v tukajšnjem Domu JLA prejšnji petek pripravili večer kulturne ustvarjalnosti vojakov in starešin ljubljanskega armadnega območja.

Najprej so v avli doma odprli razstavo slikarskih del Toplice Gajića in Milorada Ljubisavljevića, ki oba zajemata motive v naravi, nato pa je bil v mali sejni dvorani literarno-glasbeni večer. Vojaki iz novomeške in drugih garnizij v Sloveniji so se predstavili kot recitatorji, igralci in interpreti kitarske glasbe. Pozornost poslušalcev pa so še posebej pritegnili literarni ustvarjalci. Dejstvo je, da je v vsaki generaciji vojakov kdo, ki piše poezijo, tak večer pa je priložnost, da svoje »skrivnosti« razodene drugim. Tako je bilo v petek zvečer moč prisluhniti kar nekaj pesnikom iz novomeške in drugih garnizij.

V okviru te prireditve je Milan Stjepanović, ki kot starešina v novomeški vojašnici skrbi za kulturno delo pripadnikov JLA, doživel promocijo svoje prve pesniške zbirke s preprostim naslovom Pjesme (Pesmi). Zbirko, ki obsega 22 pesmi, razdeljenih v tri cikle, mu je izdal in založil Dom JLA. Najprepričljivešji je prvi cikel z naslovom Pesniški dnevnik, kjer so namesto naslovov datumi nastanka pesmi. V njem je sedem pesmi in na njeno pesniško pronicljivost je v krajši spremni besedi opozorila tudi Jadranka Matić-Zupančič. Vsekakor se Stjepanović s to zbirko predstavlja kot pesnik, ki se zaveda svojega pesniškega daru in pesniškega poslanstva, ki zna odvzemati, kadar se njegovih notranjih lirskih strun dotakne doživetje — spoznanje. In pesnik ne skriva, da so ta spoznanja lahko tudi na moč grenka. Tudi v takih trenutkih je iskren in pokončen.

Na večeru sta sodelovala tudi dva pesnika iz Novega mesta: že omenjena Jadranka Matić-Zupančič, ki je dan poprej doživela v Ljubljani še eno promocijo svojega knjižnega prvenca Jezik u nastajanju, in Ivan Zoran, ki je dan poprej slavil prvo predstavitev svoje tretje pesniške zbirke Vpisi tesnobe.

Na koncu še to: kot vsi prejšnji podobni večeri, ki so se ob raznih priložnostih, in ne samo v počastitev dneva JLA, zvrstili v Domu JLA, je bil tudi ta prijeten, predvsem pa ves čas zanimiv. Škoda je le, da ga ni obiskalo več Novomeščanov, saj je bil namenjen tudi njim. Tako pa se ob takih primerih zdi, kot da se vse dogaja na samotnem otoku, ne pa v središču Novega mesta.

-an

SREČANJE LITERATOV

KRŠKO — Literarni klub Beno Zupančič v Krškem prireja drevi ob 19.30 v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja srečanje članov literarne sekcije. Na njem bodo poleg rednega pregleda in izmenjave mnenj o novih literarnih besedilih članov govorili tudi o pristopu k obravnavanju literarnih tekstov, poeziji Pavleta Zidarja, objavljeni v Sodobnosti,

kultura in izobraževanje

Grafični bienale ali kaj drugega

V Novem mestu oživlja zamisel o odmevnejši likovni manifestaciji

NOVO MESTO — Novo mesto kot kulturno središče Dolenjske prav gotovo potrebuje na likovnem področju večji in afirmativnejši »zalogaj«, kot ga lahko predstavlja izjemno kvalitetna slikarska razstava ali celo kolonija najboljših likovnih ustvarjalcev. Nemara potrebuje nekaj takega, kar je v Murski Soboti bienale male plastike oziroma kar bi ne bilo občasna, marveč trajna manifestacija. Pa ne samo to. Kar imamo v mislih, ne bi smelo biti vezano samo na ustrezno ustanovo, npr. Dolenjski muzej ali Dolenjsko galerijo, pač pa bi moralo zrasti ob njeni sedanji dejavnosti. Ali drugače povedano, ta manifestacija bi morala postati mestna zadeva, saj bi nedvomno tudi poživila celoten kulturni utrip Novega mesta, ga oplodila z novimi oblikami kulturnega življenja.

Ob oživljeni, nekaj let stari zamisli, naj bi v Novem mestu ustanovili slovenski grafični bienale, namenjen predvsem mlajšim ustvarjalcem izvirne slovenske grafike, so člani galerijskega sveta, ki bdi nad razstavno politiko Dolenjske galerije, na seji 10. decembra menili, da bi to že bilo tisto, kar bi pomenilo osvežujočo novost, dodali pa so, da se ne bi kazalo prenagliti, češ da je potrebno pred oblikovanjem dokončnega sklepa o bienalu proučiti še druge možnosti. V razpravi so se namreč izluščili namigi, da bi v Novem mestu morebiti bolje uspeval bienale slovenskega portreta pa bienale fotografije in celo možnost, da bi razmislili o bienalu keramike, je bila omenjena. Kot rečeno, se galerijski svet ni mogel takoj ogreti za slovenski grafični bienale, sklenil pa je, da bo o njem še razpravljal, vendar hkrati s predlogi še o drugih bienalih, ki bi jih morebiti tudi lahko organizirali v Novem mestu. Kateri predlog bo galerijski svet osvojil, je seveda težko predvideti, bo pa od njegove odločitve odvisno, kaj bo šlo v širšo razpravo. Brez te namreč ne bo moč narediti ničesar, v razpravi pa naj bi svoje povedali ne le strokovnjaki, ampak tudi predstavniki tistih delovnih organizacij, od katerih pričakujejo denar. Že zdaj je namreč moč zapisati, da brez tako imenovanih mecenov oziroma sponzorjev bienale ne bo mogoče imeti, četudi bi za njim stala najbolj zveneča strokovna imena.

I. Z.

Mladi glasbeniki v Kočevju

Pet klarinetistov iz Kočevja izbranih za nastop na reviji treh dežel

KOČEVJE — Deveta revija mladih glasbenikov je bila 10. decembra v Kočevju, dva dni prej pa tudi v Ljubljani. Na Kočevski reviji je nastopilo okoli 60 mladih glasbenikov iz 17 glasbenih šol, ki so se predstavili v 27 točkah programa. V treh točkah so nastopili tudi učenci glasbene šole Kočevje (Mojca Masterl — klavir, Janez Krkovič, Tadej Tomšič, Iztok Škulj, Sergej Arko in Jernej Ahac — vsi klarinet; v eni točki pa sta nastopila tudi učenca GŠ Ribnica (Jana Benčina — flavta in Alen Bauer — kitara).

Strokovna komisija je z obeh revij (ljubljanske in kočevske) izbrala 5 najboljših točk, in sicer tri za nastop na republiški reviji mladih glasbenikov in dve za nastop na reviji treh dežel, ki bo prihodnje leto v Italiji. Med izbranci za nastop na reviji treh dežel je tudi skupina petih prej imenovanih klarinetistov iz Kočevja, ki so se predstavili s skladbami iz opusa Frana Gerbiča (v priredbi Mirka Rebolja, njihov učitelj pa je Slavko Rančigaj). To je pomemben uspeh in priznanje za mlade kočevske glasbenike in kočevsko šolo.

Na revji, ki je bila dva dni prej v Ljubljani, sta nastopila iz Kočevja klarinetista Sergej Arko in Iztok Škulj. Letos sta bili samo dve taki reviji, medtem ko so bile prejšnja leta po štiri vsako leto. V imenu organizatorja se Adi Škorjanc, ravnatelj GŠ Kočevje, zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi revije v Kočevju.

J. P.

KNJIGE TUDI ZA KRAJANE

Prebivalci KS Dolenjske Toplice si lahko v decembru prvič izposojajo knjige v šolski knjižnici. To možnost imajo poslej vsak drugi ponedeljek v mesecu med 14. in 16. uro, to je v času govorilnih ur in roditeljskih sestankov ko šolo obišče največ ljudi. Šolska knjižnica šteje z učbeniki več kot 15.000 knjig, najstarejša je iz leta 1867. Na policah je tudi okrog 300 enot neknjižnega gradiva in prek 60 naslovov časopisov vključno z vsemi glasili delovnih organizacij v občini. Toliko o knjižnici, omeniti pa velja še razprodajo knjig in igrač. V šolski jedilnici jo bo 14. decembra pripravila novomeška Mladinska knjiga.

MARIJA TURK

pisma in odmevi

Gostinska šola

V Čateških Toplicah jo obiskujejo zaposleni v gostinski dejavnosti

V Čateških Toplicah že cela dva meseca potekajo predavanja v oddelku srednje gostinske šole, ki jih organizirata skupaj ljubljanska Emona in srednja gostinska šola Novo mesto. Na predavanja prihajajo delavci Toplic, Motela, Mokric, Posavja in nekaj zasebnikov; skupaj jih je 35, kar potrjuje upravičenost tovrstnega izobraževanja. Šolanje daje slušateljem možnost napredovanja na delu in nadaljevanja šolanja, za gostinsko dejavnost pa pomeni pot k boljšim poslovnim dosežkom, ki jih lahko prispevajo strokovno usposobljeni kadri. Izobraževanje tudi pomaga odpravljati zakoreninjeno miselnost o manjvrednem gostinskem delavcu. V gostinski šoli v Čateških Toplicah so se slušatelji že uspešno prelevili v dijake, dasiravno je od prejšnje šole minilo že desetletje in več. Prepričani smo, da bomo tudi morebitne prihodnje težave složno odpravili.

ERNA ROŽMAN

ČESTITKA

Izvršni odbor Društva invalidov občine Novo mesto želi vsem svojim članom srečno, uspešno, predvsem pa zdravo novo leto 1988!

NAŠI »JAPONCI« V CANKARJEVEM DOMU

LJUBLJANA — Od 2. decembra do minule nedelje je bila v novem Valvasorjevem pohodu našega osrednjega kulturnega hrama razstava Tehnična ustvarjalnost mladih. Ta letos usposobljeni del Cankarjevega doma, namenjen »mejnim dejavnostim«, je odprl direktor programov CD Sergej Dolenc. Razstavo v organizaciji mestne zveze za tehnično kulturo je odprl predsednik mestne konference SZDL Jože Osterman. Tokrat so bili naši javnosti predstavljeni tudi prvič tehnični izumi otrok, ki so prejeli medalje na svetovni razstavi leta 1985 v Tokiu. Vseh dvanajst izumov je nato še šest mesecev potovalo po vseh večjih mestih Japonske, nazadnje pa še po Kanadi. Po vsej dolgi poti so prispeli z letalsko pošto v Ljubljano. Nepoškodovane so lahko vzeli iz škatelj in enostavno razstavili. Z našega konca so tudi trije mladi, naše gore list: Andrej Mežan iz Sevnice in Ksenija ter Helena Železnik iz Boštanja. Helenin izdelek je japonski koncern Komatsu upodobil na svojem velikem stenskem koledarju, za kar je dobila še posebno nagrado.

Natolcevanje »prijateljev IMV«

Pripombe pisca sestavka o prodaji enaindvajsetic (Novo mesto pred novo afero, DL 26. nov.) k informaciji, ki so jo razdelili v IMV (DL 10. dec.)

Ob prebiranju pisanja, ki ga je prejšnji teden kot svoj prispevek k pojasnjevanju očitkov o zlorabah pri nakupih osebnih avtomobilov R-21 priobčil član kolektivnega poslovodnega organa v IMV Miran Verdel, kar nisem mogel verjeti očem. Pa ne zaradi prikrojenih trditev in polresnic — o teh nekaj več v nadaljevanju — pač pa zaradi iz kdove kakšnih nagibov privlečenih namigih o posameznikih (beri: novinarjih Dolenjskega lista) in silah za njimi, ki da hočejo diskreditirati nekatere člane vodstva IMV in njihove rezultate.

Daleč od tega, tovariš Verdel, na tem mestu vam vnovič in iz srca stiskam roko za vse, kar ste naredili v dobro ne le IMV, pač pa tudi novomeške občine in Dolenjske, za tisto, kar ni uspelo številnim ekipam pred vami, resda z veliko pomočjo in razumevanjem družbe, brez česar tudi vaših rezultatov ne bi bilo. Oba dobro veva, za kaj gre, in docela nepošteno se mi zato zdi pisanje o očitanih napakah povezovati z nekakšnimi silami v ozadju, s katerimi da skušamo razvrednotiti vaše delo in rezultate.

Prav tako pa vam taisto delo in rezultati ne morejo in ne smejo zagotavljati imunitete, ki bi vas branila pred pisanjem o vaših napakah, kar sporna prodaja enaindvajsetic — da ne govorim še o razkošju v podobi opremljanja stanovanj nekaterim vodilnim delavcem, letalskih prevozih na vikend itd. — po mojem skromnem mnenju zagotovo je.

Nehote se ob tem spominjam nedavnih besed Staše Marinkovića, glavnega in odgovornega urednika Borbe, ki je v nekem intervjuju dejal takole: »Dobri časniki in dobri novinarji se v bistvu razlikujejo od slabih po tem, da znajo čutiti duha časa, videti več, dlje in globlje in da to tudi povedo, ne da bi čakali, da se tudi kak organ dokoplje do podobnih spoznanj. Če se pri tem držijo resnice in izhajajo iz temeljnih opredelitev naše družbe, če ostanejo načelni in se ne povezujejo s skupinami in posamezniki, se bodo zmogli obdržati in preživeti čas dozorevanja resnice.« Veliko takšnih dozorevanj resnice je Dolenjski list že preživel in tudi to bo, kajti v nasprotnem bi moral pasti skupaj z garnituro ali silo, ki si nas je podjarmila. Zaenkrat pa smo zavezani edinole resnici in bralcem.

In sedaj k drugemu delu vašega pisanja. Presodi naj moč argumentov, čeprav iz vašega pisanja veje duh tiste pragmatične politike, ki zna zakrknjeno braniti vse, kar je storila, tudi tisto neubranljivo. Predolg bi bil moj odgovor, če bi razčlenjeval vaše pisanje stavek za stavkom, kajti k vsakemu bi imel kaj dodati, zato se omejujem le na nekatere najbolj sporne dele.

Predvsem me zanima, ali so imeli vsi kupci pri nakupu spornih enaindvajsetic enake možnosti ali pa ste nove lastnike bolj ali manj določili kar vi. Pravite, da je šlo za vozila z letnikom 1986, ki so imela prevoženih od najmanj 23.550 kilometrov do največ 52.550 kilometrov. Če je tako, zakaj ste vsem avtomobilom določili enake cene 7,714.000 din? In zakaj sta ravno Vladimir Bahč, član vašega KPO, in Janez Bedina, direktor Ljubljanske banke v Kranju (oba sta avtomobila že registrirala — op. p.), dobila enaindvajsetici z najmanj prevoženimi kilometri? Prav tako je znano, da so dali pri Renaultu na ta vozila — šlo je za 7 avtomobilov R-21 in eno R-25-popust med 20 do 45 odstotki; po kakšnih kriterijih ste jim torej lahko določili enotno, že zapisano ceno? Pravite tudi, da slednja sploh ni bila nizka, saj da so nekateri interesenti **gladko** spoznali, da znižanje cene v primerjavi z iztrajanostjo vozila ni zadostna. Ali to pomeni, da ste kupce **gladko** ogoljufali in da so plačali več, kot so vozila vredna?

Pa da se ne zadržujem le pri podrobnostih! Tovariš Verdel, pravite, da gre pri takih in pri tej prodaji za rabljena vozila, ki jih imajo na testiranju novinarji in vozila, ki jih redno testirajo predstavniki firme Renault. Pred seboj pa imam potrdilo, ki ste ga poslali Avtocommercu, tozd Volan Ljubljana, preko katerega je bila speljana prodaja, in na katerem ste podpisani vi. V njem navajate, da so vozila R 21 GTS (v nadaljevanju sledi sedem številk šasij in motorjev omenjenih avtomobilov) in R-25 GTX **nova vozila,** ki so bila na posebnih testiranjih pri firmi Renault, in da so to **vozila domače proizvodnje.** Čudno nasprotje. Kot je čudno to, da je v papirjih Vladimirja Bahča o nakupu enaindvajsetice govor o **rabljenem** avtomobilu, pri tistih, ki sta jih kupila Janez Bedina in, denimo, nekaj mesecev poprej Franc Sabljič, šef republiške carinske uprave, pa o **novih** avtomobilih R-21. Oba sta na podlagi takšnega potrdila lahko izvedla nakup »staro za novo«. Ali drugače: z odprodajo svojih vozil in za tak avto simboličnega doplačila sta dobila »novi« enaindvajsetici.

Sedaj pa še nekaj o cenah. Dokaj spretno prilagajate dejstvo, da so bila vozila 24. 9. 1987 komisijsko ocenjena na 7,714.000 din, takratna veljavna cena R21 GTS pa je bila 11,324.000 din. Pozabite pa ob tem dodati, da je to le tovarniška cena, medtem ko je maloprodajna taistega 24. septembra znašala 19,873.620 din. Pa tudi to še ni vse. Kot član KPO zagotovo veste, da so bile za enaindvajsetice že 4. septembra objavljene nove cene, tovarniška 14,714.000 din, maloprodajna pa 23,474.000 din, veljati pa so pričele le dan po tistem 24. septembru, ko ste komisijsko ocenili sporna vozila. Naključje? Bralcem v primerjavo še podatek, da je s 1. novembrom enaindvajsetica dobila novo ceno, 25,823.000 din, v osvežitev spomina pa, da so sporna vozila s plačilom vseh dajatev na cesto postavljena veljala nove lastnike okoli 10 milijonov dinarjev.

Dolg sem, a ne morem za konec še mimo tistega stavka, ki pravi, da so celotno dokumentacijo pregledale pristojne inšpekcijske službe in nanjo niso imele nobenih pripomb. Če je to res — o čemer pa močno dvomim — potem tudi sam navzlic vsem posredovanim argumentom skesano priznavam, da so me nemara res obsedle neke sile, saj sem si drznil podvomiti o zakonitosti tovrstnih kupčij.

BOJAN BUDJA

P. S.

V vašem pisanju je edini stavek, ki govori o carini, ta, da so bila vozila carinjena 5. 10. 1987 po uvozni carinski deklaraciji št. 4494. To pa seveda še zdaleč ne pomeni, da je bila carina tudi plačana, kajti če si pravilno razlagam vsebino kooperacijske pogodbe, ki jo navajate, potem IMV v takih primerih carine ne plačuje. To bi seveda pomenilo potrditev suma, da so bili kupci ob nizki ceni oproščeni še plačila carine. Če se motim, sem seveda dolžan opravičilo, srčno rad pa bi v tem primeru zvedel, kolikšna je bila carina in v katerem delu cene je zajeta.

ORGELSKI KONCERT V FRANČIŠKANSKI CERKVI

NOVO MESTO — V soboto, 12. decembra je Dom kulture iz Novega mesta organiziral v frančiškanski cerkvi orgelski koncert, in sicer v izvedbi: Milko Bizjak — orgle in solistka Sabira Hajdarović — mezzosopran. Na programu so bila dela J. S. Bacha, Caccinija, Glucka, Waltherja, Händla in Schuberta. Zbrana publika je popolnoma napolnila osrednji cerkveni prostor, kar nedvomno dokazuje, da je v Novem mestu dovolj zanimanja za koncerte orgelske glasbe. Oba izvajalca programa, tako Milko Bizjak na orglah, kakor Sabira Hajdarović kot vokalna solistka, sta navdušila številno občinstvo. Dobro uro trajajoči koncert sta zaključila z tremi črnskimi duhovnimi skladbami. Vso pohvalo velja izreči tudi Domu kulture iz Novega mesta za organizacijo koncerta, kakor tudi upravi frančiškanske cerkve v Novem mestu, ki je z velikim posluhom za glasbeno umetnost omogočila, da je bil koncert mogoč v posebnem ambientu.

I. LUZAR

POSTALI PIONIRJI — Posnetek s svečanosti, ki je bila 27. novembra v novomeškem domu JLA. Učenci prvih razredov so postali pionirji. (Foto: Uroš Florjančič)

Zvestoba do partnerja in časopisa

Zlata poroka Golobovih iz Tržišča

TRŽIŠČE — Zlatoporočencema Ljudmili in Antonu Golobu iz Tržišča, ki sta v začetku novembra praznovala 50 let skupnega življenja, sončnih in senčnih dni, je bilo prijetno pri duši, ko ju je obkrožalo 7 otrok in 17 vnukov. Pogrešala sta le novinarja, kot pravita, svojega časopisa »Dolenjca«, na katerega sta naročena od prvih dni. Anton se je

pri Alojzu Petjetu v Zabukovju pri Šentrupertu izučil za mlinarja. In ko si je poiskal delo v Struškovem mlinu v Tržišču, je spoznal Milko. Skupno pot sta začela skoraj iz nič. Kupila sta si košček zemlje in tik pred začetkom vojne vihre postavila topel dom. Anton je šel na Trebelno v Gubčevo brigado, a so partizani mlinarje poslali domov zaradi oskrbe z živežem. Ko so po kapitulaciji Italijanov prišli Nemci, si je Anton za las rešil življenje: pogoltnil je partizansko prepustnico. »Otroci so naju po zlati poroki presenetili. Plačali so nama enotedenski oddih na morju v Izoli. Le Dolenjca sem pogrešal. Vprašal sem v kiosku, a so mi rekli, da ga ne prodajajo,« je povedal Anton Golob, ki smo ga z ženo Ljudmilo presenetili kar na njunem domu.

P. P.

Franc Erjavec

Na pokopališču v Kočevju smo se 13. decembra za vedno poslovili od Alojza Erjavca, kamnoseka iz Mahovnika, ki je bil rojen leta 1919 v Velikem Podljubnu, občina Novo mesto. Že v otroških letih je moral poprijeti za trdo delo. Za narodnoosvobodilno gibanje je začel delati že sredi leta 1942, od marca 1943 pa je bil borec v Levstikovi brigrdi. V nemški ofenzivi je bil novembra 1943 ujet in odpeljan v taborišče Dachau, od koder se je po osvoboditvi leta 1945 vrnil peš domov.

Po vojni je 7 let delal v milici, nato pa do invalidske upokojitve v LIK Kočevje. Vse do svoje smrti je vodil tudi zasebno kamnoseško delavnico. Sodeloval je in veliko prispeval pri postavitvi mnogih spomenikov in obeležij po Kočevskem.

Delal je tudi v raznih organizacijah, predvsem Socialistični zvezi in Zvezi borcev. Za svoj delo je dobil več priznanj, med drugim tudi medaljo zaslug za narod.

50 let zveste ljubezni

Strajnarjeva iz Dobrave praznovala zlato poroko

»Kako hitro je minilo teh petdeset let! Bilo je mnogo hudega v najinem skupnem življenju, a vse težave sva z očetom premagala, ker naju je družila ljubezen. Zato sem tudi rekla najinim otrokom, da bodo lahko premagali marsikatero težavo, če se bodo imeli vsaj pol tako radi, kot sva se imela midva z očetom,« pripoveduje Jožefa

Strajnar iz Dobrave pri Kostanjevici, kjer skupaj s svojim možem uživa več kot zaslužen pokoj.

Jože in Jožefa Strajnar sta bila nekoč doma v šentjernejski fari. Tam sta se spoznala in si v Lurdu nad Staro vasjo prisegla večno zvestobo. Bilo je težko življenje. Mama Jožefa je bila brez staršev, oče Jože pa na domači, sicer veliki kmetiji, tudi ni mogel ostati. Tako sta zaživela življenje kot hlapec in dekla. Po vojni sta se preselila v Kostanjevico, kjer sta bila dolga leta delavca na kmetijskem posestvu. Skrbela sta za 40 glav živine in delala tako rekoč od zore do mraka. V veliko pomoč pa jima je bilo njunih 11 otrok. »Bili so pridni, ti najini otroci. Pomagali so nama pri delu. Starejši so skrbeli za mlajše in tako smo srečno prebrodili vse stiske in težave. Pa so se razšli po svetu, celo v tujino. Toda ko jih danes gledava, sva srečna, saj so se vsi kar dobro znašli v življenju in niso pozabili na naju,« pripovedujeta Strajnarjeva.

Zlato poroko sta Strajnarjeva praznovala spet v Lurdu, v krogu svojih otrok in 19 vnukov ter pravnuka. Bilo je veselo in lepo in to je dogodek, ki je zabrisal trpke spomine na nelahko življenje. Zdaj se je življenje spet utirilo v vsakdanji tir. Strajnarjeva živita v nekdanji Globočnikovi graščini na Dobravi, skrbita za svoje zajce in kure, tu in tam prebereta kakšen časopis, predvsem pa obujata spomine na nekdanje dni. Jožefa Strajnar, ki skupaj z možem živi v skromnem, a lepo urejenem stanovanju, pa s posebnim ponosom pokaže na odlikovanje maršala Tita, ki ga je prejela za svoje neutrudno delo.

J. S.

PO 50 LETIH VNOVIČ SKUPAJ NA POROKI — V Dobovi sta slavila pol stoletja skupnega življenja dva para, Jože in Ana Glogušek (prva dva z leve) ter Gloguškova sestra Antonija in njen mož Anton Pilpah. Njuni otroci in vnuki so bili pr esrečni, da so svoje starše videli skupaj ob tako pomembni življenjski obletnici. Gloguškova živita v Mihalovcu, Pilpahova na Selih. Oba para sta se prvič poročila 7. novembra 1937 in letos na isti datum ponovila obljubo zvestobe. Najstarejši Jože je kmet in dobro skriva svojih osem križev in tri leta povrhu, najmlajša pa je njegova sestra, ki slovi daleč naokoli kot odlična kuharica na svatbah. Zdaj jih ima 69. Vsako leto je glavna kuharica vsaj na 30 ohcetih. Njen mož je upokojeni cestar. Jubilantom so v dobovskem upokojenskem domu na slavju igrali Dobri prijatelji, ki jih vodi Pilpahov sin Jože.

Izredno ugodne oderuške obresti

Razlaga gradbenega odbora k pismu »Oderuške, ne ugodne obresti«

Ker se »pogumni« obrestnoobrestni strokovnjak A. K., ki že kar sam priznava, da je pravzaprav naiven, v zadnji številki Dolenjskega lista pod prispevkom o oderuških obrestih za kabelsko televizijo v Novem mestu ni upal predstaviti z imenom in priimkom, se seveda z njim ni mogoče spuščati v razpravo. Peščica zagnancev (mojster A. K., hvala za vsaj to priznanje!) se tudi sicer nima časa ubadati še s tožarjenjem, saj se je že od začetka odločila, da bo upravičila zaupanje naročnikov in pripeljala KATV do cilja, čeprav nekaterim to ne gre v račun.

Zdaj pa k stvari! Naročniki za kabelske priključke v Novem mestu so podpisovali pogodbe prostovoljno, imeli so tudi dovolj časa za premislek. V obvestilih KATV in pri uličnih poverjenikih so imeli na razpolago točen izračun, kakšna so mesečna odplačila, če so, recimo, takoj plačali polog in se odločili za poravnavo svoje preostale obveznosti v šestih mesecih. Obrestovanja obveznosti po obrestnoobrestnem računu jim ni mogel nihče obljubiti.

Kabelski priključek v Novem mestu je, upoštevaje vse stroške, vreden okrog tisoč švicarskih frankov — vse, za kolikor ga je ali ga bo kdo dobil ceneje (več kot 30 odstotkov manj od polne vrednosti!), pa je zasluga peščice oderuških zagnancev. Če je namreč naročnik vplačal polni znesek 400.000 din pred 1. oktobrom letos, je gradbeni odbor ta denar že naslednji dan naložil po običajni obrestni meri — v sedmih mesecih, ko bo moral odbor dokončno poravnati račune, bo z vložkom vred iztržil okrog 740.000 dinarjev. Dobil bi še več, če bi posojilojemalec pristal na račun po obrestnoobrestnem načinu, pa na žalost noče. Če je bilo 400.000 din ob vplačilu vredno okrog 700 švicarskih frankov, lahko vsak sam izračuna, do ob koncu aprila 740.000 dinarjev ne bo vredno niti 700 švicarskih frankov. Zakaj?

Cene so pri nas v enem letu na splošno poskočile približno za trikrat. Pri kabelski televiziji gre še za velik del uvožene opreme, ki jo je treba plačati v tuji valuti. Švicarski frank je v primerjavi z dinarjem v enem letu, do 10. decembra 1987, zrasel za dvainpolkrat. Nekaj tudi na račun cenenih posojil v Jugoslaviji, ki so jih znali pravi špekulantje vedno sproti obrniti v svojo korist: za hišo, ki je vredna nekaj milijard, odplačujejo danes po nekaj jurjev dolga. Čudno, da se A. K. in njemu podobni niso nikoli spotikali ob te vrste oderuštva. Razliko do polne vrednosti hiše plačujemo zdaj vsi drugi naivci, čeprav nismo nikoli podpisali nobene pogodbe.

Račun za priključek na KATV se mora torej izteči na vsaj 700 švicarskih frankov tudi za tistega, ki poravnava obveznost z mesečnimi odplačili. Če je na začetku položil 70.000 din in bo poravnal šest mesečnih odplačil po 85.250 din, znese to skupaj 581.500 din (danes okrog 625 šv. frankov!). Tudi njegova vplačila nalaga gradbeni odbor sproti po tržnih obrestih, vendar ne tako ugodno, kot je lahko naložil septembrske večje zneske na daljšo vezavo. Vprašanje je, če pri teh vložkih z obrestmi vred lahko računa, da bodo aprila vredni vsaj 700 frankov!

Gradbeni odbor je tistim, ki niso mogli čez noč zbrati cele vsote, omogočil mesečno odplačevanje. Ne glede na vsa inflacijska in devalvacijska presenečenja jim je zagotovil za priključek na KATV fiksno ceno in fiksno obrestno mero. Takih ugodnosti ne daje niti v Jugoslaviji nobena banka več. Danes je z zakonom določena najmanjša obrestna mera 130 odstotkov, srednja se vrti okrog 145, tisti, ki znajo denar dobro obračati, pa pravijo, da je še celo 160-odstotna ugodna. Da mora gradbeni odbor nekatere stroške poravnati že sproti, recimo za uvoz kablov in sprejemnih naprav, denar od šestih mesečnih odplačil pa bo od prvih naročnikov kapljal do konca marca, od drugih seveda še dalj, najbrž ni treba posebej razlagati. Vsem, ki se bodo za priključek prijavili po začetku del v njihovi soseski, bo investitor moral zaračunati polno ceno: toliko dinarjev, kolikor bo po dnevnem tečaju treba za 1000 švicarskih frankov.

In končno je treba razložiti še nekaj: znesek, ki ga je naročnik plačal, bo z »oderuškimi« obrestmi vred komaj dovolj za plačilo stroškov za omrežje, dejansko pa vrnjen prav temu naročniku — s priključkom. Vsak naročnik je torej sam svoj oderuh po najbolj ugodnih pogojih, ki mu jih je dejansko omogočila peščica zagnancev. Še kakšno tako poleno pod noge, kot ga je zalučal naivni strokovnjak A. K., pa v Novem mestu ne bo sploh nihče več zagnan!

Gradbeni odbor za KATV,
zanj ALOJZ PUCELJ

P.S.:

1. A. K. se je pri svojem izračunu »pravilnega obroka« krepko usekal, saj ne obvlada obrestnoobrestnega računa.

2. Da so 390-odstotne obresti, kot jih je »izračunal« A. K., še kaj več kot samo dokaz njegove naivnosti, pa najbrž res ni treba nikomur dokazovati. Celo po poti, ki jo je on »nakazal«, so te obresti komaj 170 odstotkov!

MLADI DOPISNIK

OBISKALI NUK

19. novembra smo imeli učenci 8. razreda OŠ Metlika kulturni dan in smo šli v Ljubljano. Tam smo v Narodni in univerzitetni knjižnici prisluhnili besedam o zgodovini knjižničarstva na Slovenskem in si ogledali čitalnico. V Cankarjevem domu smo se na literarni matineji srečali z Božem Kosom, Antonom Ingoličem, Tonetom Pavčkom, Nežo Maurer, Jožetom Snojem, Nikom Grafenauerjem, Mihom Matetom, Jelko Reichman in Kamilo Voljčanšek. Ogledali so si še 8. slovenski knjižni sejem.

GABI BARBIČ
novin. krožek
OŠ Metlika

DAN REPUBLIKE

29. novembra praznujemo Dan republike. Poleg mnogih prireditev, ki smo jih imeli v tem šolskem letu, smo praznovali tudi ta praznik. Na proslavi je nastopalo veliko učencev: cicibani, največ pa seveda pionirji. Na koncu proslave so bili cicibani sprejeti v pionirje. Proslave so se udeležili tudi njihovi starši.

Svojo domovino imam zelo rada. Ob prazniku ji želim vse najboljše. To želim tudi novim pionirjem.

KLAVDIJA GIODANI, 4. b
Osnovna šola 29. oktober, Šmarjeta

NEPOZABEN IZLET

Že lani smo si učenci 6. razreda prislužili nagrado na tekmovanju, ki so ga razpisali na železnici, in letos smo odpotovali na izlet z vlakom. Lani izleta ni bilo mogoče organizirati. Predno smo odšli na pot, smo bili v skrbeh: kaj če bodo na železnici za nas poskrbeli tako slabo, kot so za naše vrstnike iz drugih šol. Strah je bil odveč, saj so bili vagoni rezervirani za nas. Brez težav smo potovali do Kopra, kjer smo si nadrobno ogledali Luko. Doživeli smo lep izlet, ki nas je presenetil, zato se ŽTP zahvaljujemo za dobro organizacijo.

HELENA JERIČEK,
DAMJAN ŠERUGA
novin. krožek
OŠ Janez Trdina
Stopiče

ZGODOVINSKA URA

Pred kratkim sta nas obiskala borca Gubčeve brigade tovariša Šubic in Bajc. Prvi nam je pripovedoval o nastanku Gubčeve brigade, drugi o njenih bojih. Učenci od 3. do 8. razreda smo bili obiska zelo veseli. Iz pripovedovanja se mi je najbolj vtisnil v spomin dogodek, ko so partizani dobili čevlje. Bili so novi, a žal vsi — ženski! Predstavljajte si, kako so hodili z visokimi petami. Ob obisku borcev smo preživeli lepe trenutke pri zgodovinski uri.

JOŽICA BARBORIČ, 5. b
OŠ Gubčeve brigade NOV
Otočec

DAN USTVARJALCEV

Na šoli smo imeli 27. novembra kulturni dan, zato smo se učenci zbrali k delu v likovni, novinarski in literarni skupini. Skupine so ustvarjale na temo domovina in vse stvaritve so na koncu razstavile. Tako smo ugotovili, da je med nami dosti bodočih likovnikov, novinarjev in pisateljev. Tega dne smo pripravili še proslavo in sprejem cicibanov v pionirje. Cicibane smo tudi letos pogostili s sokom in torto. Po prireditvi smo šli domov v veselem pričakovanju prostih prazničnih dni.

METKA BAN, 8. r.
OŠ Vinko Paderšič—Batreja
Brusnice

KRITIKA NEKEGA KVIZA

Boštanjčanke smo se udeležile novembrskega občinskega kviza o požarni varnosti in zasedle tretje mesto. Zaradi izenačenega znanja posameznih ekip se je kviz močno zavlekel in tu so organizatorji odpovedali. Očitno je bilo, da žirija navija za kasnejšo zmagovalno ekipo, in sicer samo zato, da bi kviz čimprej zaključili. Tako so nekaterim oprostili grobe napake, medtem ko so drugim odbijali točke za majhne zmote. Čeprav so nas potisnili na 3. mesto šele po trdem boju, je ostal grenak spomin. Vsaka kritika je po besedah učiteljev dobrodošla, a bolj se veselimo pohvale. Zato naj dodam, da mi je bila v letošnjem kvizu všeč domislica o spretnosti.

HERMINA KLADNIK, 8. r.
OŠ Boštanj

MLADE ŠIVILJE RAZSTAVLJAJO

Učenci, ki sodelujemo v raznih krožkih, imamo vsak prvi četrtek v mesecu, ko so govorilne ure, priložnost, da pokažemo, kaj smo naredili pri posameznem krožku. Tokrat smo razstavljale učenke šiviljskega krožka. Pokazale smo vse izdelke, ki smo jih v letošnjem letu nared ile pri krožku. Učenki 8. razreda sva naredili krilo, bluzo in trenirko, učenke 6. razreda pa so naredile tudi krilo, bluzice, le da so bili ti izdelki narejeni po nekoliko lažjem kroju. Deklice 4. razreda pa so imele prvo razstavo svojih izdelkov. Te so pri krožku šivale vaje na papirju. Nekatera dekleta pa, ki so še bolj otročja, so delale lutke in oblekice zanje. S to razstavo smo dekleta dobile še večje veselje do šivanja in upamo, da bo na naslednji razstavi enak uspeh.

Ksenija Saje, 8. b
OŠ Mirna peč

Spet meso na karte?

Pred kakimi sedmimi leti so kmetje v metliški občini začeli graditi precej večjih in manjših hlevov za rejo plemenske živine ter pitališč. V zadnjih dveh, treh letih pa je gradnja teh objektov povsem zamrla, celo več, precej novih hlevov je že praznih ali pa se hitro praznijo. To najbolj nazorno govori o stanju živinoreje in kmetijstva.

V metliški občini so hlevske kapacitete zasedene manj kot 50-odstotno. Upada predvsem stalež plemenskih krav in svinj. Ko pa ne bo več plemenske živine, ne bo zaroda. Če se bodo šele potem pri nas spomnili, da je treba v kmetijstvu res nekaj narediti, bo takrat proizvodnja najdražja.

Metliška Kmetijska zadruga je med drugim zadolžena za preskrbo z mesom v tej belokranjski občini. V septembru in oktobru je znašala povprečna poraba junetine v tej občini blizu 14,5 tone, svinine pa nekaj več kot 11 ton. Že na začetku leta so občinski izvršni svet seznanili s težavami v živinorejski proizvodnji. Umetna gnojila in krmila so se podražila za 350 do 400 odst., kmetijskih proizvodov pa za 80 do 100 odst. Septembra in oktobra je zaradi razlike med uradno priznano ceno živine in prodajno ceno mesa imela kmetijska zadruga pri vsakem kilogramu junetine 627,6 din izgube, pri kilogramu svinine pa 707 din. Tako je izguba v mesecu dni znašala več kot 17,2 milijona dinarjev. Z zadnjo podražitvijo govedine te negativne razlike ni več, vedno večja pa je pri prodaji svinine. Metliška klavnica dobi z družbenih farm okoli 150 prašičev na teden, od kooperantov s treh mini farm blizu Metlike pa okoli 50. Družbene farme — prašiče dobivajo iz Stične in Topole — zahtevajo vedno višjo ceno, ker se krmila dražijo za 15 do 20 odst. na mesec. Zadruga mora pristati na vedno višje cene, sicer ne bi imeli dovolj mesa. Na treh mini farmah je v pitanju okoli 950 prašičev v turnusu. Do sedaj so bili hlevi polni, sedaj pa že razmišljajo, da bi bilo v njih le polovico prašičev ali da bi kakšen turnus izpustili. Vendar morajo gledati tudi na kmeta, ki je moral zgraditi hlev, vložiti v to proizvodnjo veliko denarja in dela, plačevati stroške in odplačevati kredite. To mu pa vsaj za silo uspe le, če ima poln hlev. Sedaj znaša proizvodna cena 100-kilogramskega prašiča v kooperacijski reji dobrih 244.000 din. Od tega je ves kooperantov dohodek borih 4.500 din. Toliko je torej vredno vse njegovo delo, iz tega mora plačati elektriko, vodo in ostalo, vzdrževati hlev, odplačevati kredite. Za amortizacijo hleva gre kar polovico tega dohodka. Od vrednosti takega prašiča predstavlja kooperantov dohodek le 1,84 odst., krmila pa skoraj polovico celotne cene. In pri vsem tem da metliška zadruga kmetu 70 din za kilogram prirasta, kar je največ v Sloveniji. Če bi še naprej vhlevljali prašiče po sedanjih cenah, bodo prašiči, ki bodo po končanem turnusu prišli v klavnico marca, stali 2.500 din kilogram žive teže, danes pa je uradno priznana cena, na podlagi katere se oblikuje cena za prodajo mesa, 1.209 dinarjev za kilogram žive teže. Negativna razlika bi se tako povečala, da bi ogrozila delovanje celotne zadruge. Sedaj plačujejo družbenim farmam po 1.600 din kilogram žive teže prašičev. Glede na to ceno bi morala biti prodajna cena kilograma svinine 3.840 din, je pa 2.604 din, torej imajo pri vsakem kilogramu prodane svinine 1.236 din čiste izgube. To pri 11 tonah na mesec znese več kot 13 milijonov dinarjev.

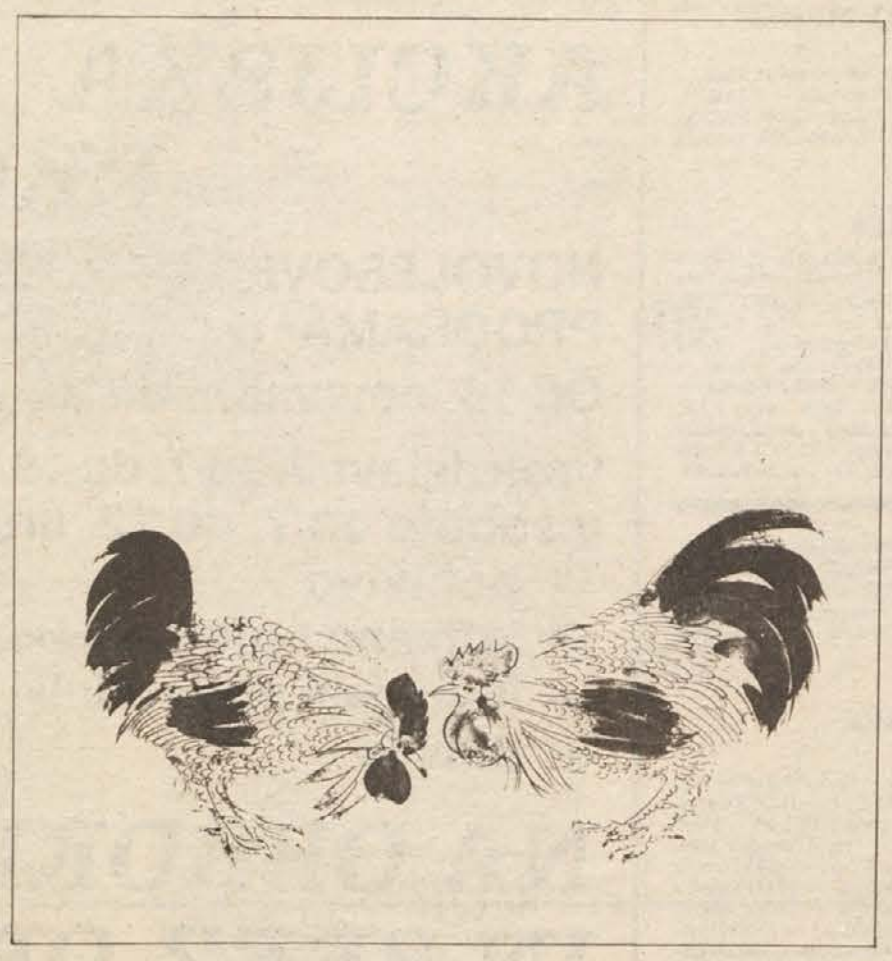

• Pred kratkim se je zaradi vseh teh težav metliška zadruga spet obrnila na občinski izvršni svet. Poudarili so, da zadruga lahko oskrbuje občino s svežim mesom le, če ji nadomestijo razliko v ceni med določeno in prodajno ceno mesa. V izvršnem svetu so se odločili, da bodo pokrivali največ 30 odst. tako nastale izgube. To naj bi zadostovalo za pokrivanje izgube, ki nastane pri prodaji mesa v metliški občini, za ostalo pokrivanje pa se mora zadruga dogovarjati z večjimi kupci zunaj občine, ki jih preskrbuje z mesom.

Metliška klavnica z mesom oskrbuje novomeško bolnico, hotel Otočec, Emono v Črnomlju, del ljubljanskih občin, Vrhniko, Medvode, škofjeloško območje. Z večino kupcev so se dogovorili za pokrivanje teh negativnih razlik, tistim, ki na to ne bodo pristali, pa bodo morali nehati dobavljati meso. V prvi vrsti bodo gledali, da bo s svežim mesom preskrbljena domača občina.

Do sedaj je bilo mesa v metliški občini dovolj, če pa se bo tako stanje v živinoreji nadaljevalo, se kaj lahko zgodi, da bo prišlo do pomanjkanja. Dejstvo je, da se je v metliški občini stalež plemenske živine od lani zmanjšal za tretjino. Nas čaka meso na karte?

A. BARTELJ

Za majhne ni nobenega upanja

Rezerve so odraz solidarnosti delavcev, zato naj bi delavci odločali, koliko so pripravljeni dajati zanje in komu pomagati. Vse je seveda relativno, če je praksa taka, da država kroji osebne dohodke, zdaj pa bi jim rada okrnila še pravice do odmerjanja in razpolaganja z rezervnimi skladi.

Zakon o skupnih rezervah je namreč doslej omogočal delovnim organizacijam, da se same dogovarjajo in usmerjajo del sredstev za lastne tozde ali za tozde, s katerimi so kolektivi kakorkoli poslovno povezani. Dobra stran dosedanjega načina je, da so delovne organizacije ali tozdi izgubo lahko pokrili že med sestavljanjem zaključnega računa, zato jih sanacijski ukrepi niso prizadeli. Dobili so pomoč za daljše obdobje s 5- do 10-odstotnimi obrestmi ali pa jim denarja sploh ni bilo treba vračati. Tako je na primer posavsko gospodarstvo v celoti pokrilo lastne izgube in izgube v reprodukcijskih povezavah. V regiji so predlanskim zbrali za te namene 6,5 milijona dinarjev, lani pa že 11,5 milijona. Delež sredstev, ki jih iz rezervnih skladov porabijo za izgubarje, se povečuje.

• Za naprej izvršilni odbor republiškega sklada skupnih rezerv predlaga spremembe, po katerih zneski za izgubarje ne bi zmanjšali sredstev za slovenske rezerve, predvidena pa je tudi znižana stopnja. V Posavju so za to, da ostane vse po starem. Odbor za družbenoekonomsko planiranje pri Medobčinski gospodarski zbornici je delegacijo pooblastil, da zastopa tako mnenje na seji skupščine SRS, ki naj bi se sestala 25. decembra. Normalno bi bilo, da bi se prej sestala skupščine sklada skupnih rezerv, zdaj pa jo preskakujejo ne samo zaradi pomanjkanja časa, ampak najbrž tudi zaradi tega, ker bi lahko rekla »ne«.

Gre namreč za sanacijo velikih sistemov, kot so verjetno Iskra Telematika, Iskra Delta, Železarne ali Kidričevo, za katere v republiki niso našli učinkovitejšega načina za pot iz izgub. Pri tem jim ni prav nič mar za majhne kolektive, za take, ki jih rešujejo v regiji. Gospodarske organiazcije v Posavju se namreč zavedajo težav, ki bi nastale, če tega ne storijo, kajti stotnije delavcev na cesti bi jih potem veliko bolj obremenile.

Skupne rezerve so obveznost iz ostanka dohodka. Tiste organizacije, ki ga same ne bodo imele, sklada ne bodo ustanovile, in če bo sprememba v republiki sprejeta, bodo močno prizadete. Nobenega upanja ne bodo več imele, da si pokrijejo izgubo po starem, da se obrnejo na poslovne partnerje, ki so jim pripravljeni pomagati s simboličnimi obrestmi. Bančni krediti jih namreč lahko zelo hitro pokopljejo, zato se bodo morali tudi občinski skladi dogovoriti za drugačno politiko.

J. TEPPEY

Mešetarjenje v delegatskih klopeh

Delegati zbora združenega dela novomeške občinske skupščine so na nedavnem zasedanju najvišjega novomeškega občinskega predstavniškega telesa glasovali proti povišanju stopnje davka iz osebnega dohodka za potrebe občinskega proračuna. Večinsko so se namreč izrekli proti predlogu zanj. Sledilo je usklajevanje stališč z zborom krajevnih skupnosti, ki je glasoval za predlog, nakar se je zbor združenega dela znova izrekel proti predlogu. Natančno štetje delegatov pa je pokazalo, da zbor združenega dela v ponovnem poskusu ni bil več sklepčen.

Če glasovanje ne bi uspelo niti na prihodnjem zasedanju občinske skupščine, bi se tako občinski organi kot različne družbene dejavnosti v občini znašli v težavah. Tem ocenam gre verjeti, saj je republiški zakon izpraznil tisti občinski možnjiček, v katerega so doslej pritekali denarci od prometnega davka na alkoholne pijače, tistih pa ni bilo malo. Ukrep je udaril po občini, občinski organi pa so proti višjim praviloma vse bolj nemočni, zato se je pokazalo predlagano zvišanje stopnje davka iz osebnega dohodka delavcev kljub revščini občanov kot edini izhod.

• Zanj so se predlagatelji odločili tudi zato, ker imajo do njega pravico po veljavnem predpisu. Mimogrede: po istem predpisu so stopnjo davka iz osebnega dohodka letos enkrat tudi znižali in delegati bi lahko z enako odločnostjo nasprotovali tudi temu ukrepu, a je tako obnašanje malo verjetno, saj v draginji vsakdo obrne sleherni dinar skrbneje kot sicer.

Kljub vsej ostrini stiske, ki je nastala z usihanjem denarnih virov občinskega proračuna in z omenjenim glasovanjem, se da razumeti dogajanje v zboru združenega dela tudi kot slab primer demokratičnega odločanja. Tudi zato, ker je ves čas kazalo, da mora biti predlog na vsak način sprejet. Vendar ni v tem nič izjemnega. Stalna jugoslovanska politična praksa je, da se ugotavljajo vzroki neuspelih glasovanj, npr. referendumskih, in da se glasovanja ponavlja do končnega sprejetja ponujenih predlogov. Res pa je tudi, da bi vsaj nekatera glasovanja, če bi propadla, spodmaknila stol, na katerem stoji obsojenec z zanko za vratom.

M. LUZAR

Onesnaževanje že načenja zdravje

O razmerah na področju varstva in izboljšanja okolja je bilo v Novem mestu v tem letu več obširnih poročil. Že lani je občinska konferenca SZDL spodbudila obsežne aktivnosti za izboljšanje stanja. Predlogi so bili v večini krajevnih skupnosti v občini sprejeti z odobravanjem, manj navdušenja pa je bilo pri delovnih organizacijah, ki so na žalost tudi glavni onesnaževalci. Obširno poročilo o varstvu okolja je pripravil tudi izvršni svet skupščine občine Novo mesto, o njem so oktobra razpravljali tudi zbori občinske skupščine in ob tem ocenili razmere v bivalnem okolju ter v novomeških organizacijah združenega dela. Kljub številnim prizadevanjem in določenemu napredku v zadnjem času je stanje še vedno nezadovoljivo. Izredno počasi prihaja do odločitev in uresničitev ekološko varnega prestrukturiranja tehnoloških procesov. Zelo veliko je primerov malomarnega skladiščenja in tveganega ravnanja z nevarnimi snovmi. Premalo je bilo narejenega v okvirih samoupravne in upravne organiziranosti, za organizacijo ustreznih strokovnih služb, v tovarnah, v vodnem in komunalnem gospodarstvu.

Empirične raziskave, poročila inšpekcijskih služb in posamezne informacije v sredstvih javnega obveščanja še vedno kažejo zaskrbljujoče rezultate. Pospešena ocena uresničevanja nalog in ukrepov varstva okolja v občini Novo mesto po posameznih sektorjih kaže naslednje razmere:

• Varstvo voda: več kot 80% onesnaženosti naših vodotokov je zaradi industrije, toda v večini delovnih organizacijah se prepočasi spreminjajo in posodabljajo tehnološki procesi, ki onesnažujejo vodotoke. Razen Krke, tovarne zdravil, se nobena delovna organizacija ne odloča za izgradnjo lastnih čistilnih naprav. Viri pitne vode so po bakterioloških lastnostih onesnaženi do vznemirljivega stanja. Sanacijskih programov — zlasti pa ukrepov — ni.

• Varstvo zraka: asimilacijske sposobnosti novomeške kotline zaradi emisije SO_2 so na robu sprejemljivosti. Večina se tega niti ne zaveda, ker se še naprej načrtujejo novi viri onesnaženja, in to v ekološko najobčutljivejšem zahodnem delu Novega mesta. Tehnoloških virov onesnaženosti zraka sploh ne poznamo. Razumljivo je torej, da tudi sanacijskih programov nimamo.

• Ravnanje z odpadki: V vseh delovnih organizacijah, pri posameznikih in Komunali (kot upravljalcu komunalne deponije v Leskovcu) prevladujejo najpreprostejše in podjetniško najcenejše oblike odstranjevanja odpadkov. Nevarnosti nesreč z nevarnimi snovmi (ki se odlagajo na komunalno deponijo) se kljub opozorilom sploh ne zavedajo ali jih podcenjujejo.

Gornje, sicer posplošene ocene kljub priporočilom programske konference SZDL (leta 1986), kljub predlaganim aktivnostim, ki so jih sprejeli zbori občinske skupščine (v letu 1987) in kljub sprejetim planskim dokumentom govore, da planiranih ciljev varstva okolja v tem srednjeročnem obdobju ne bomo dosegli.

Pred nami so spremembe dolgoročnih in srednjeročnih planov, v javni razpravi je osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Novo mesto za leto 1988. S tem je podana prilika, da tudi pri varovanju okolja potegnemo črto pod dosedanje obnašanje, saj je ocena nezavidljivega stanja obvezujoča.

Z resolucijo za leto 1988 moramo konkretizirati planske cilje, ki zahtevajo nadaljnje preprečevanje slabšanja okolja, za že degradiranega pa postopno sanacijo. S planiranimi novimi posegi pod nobenim pogojem ne bi smeli odpirati novih ran. Zato predlagamo, da resolucija poleg vseh še neizvršenih sklepov zborov občinske skupščine, ki izhajajo iz poročila o varstvu okolja iz oktobra 1987 med skupne naloge vgradi tudi instrumente družbene kontrole nad vodenjem in načrtovanjem proizvodnje s stališča vpliva na okolje. To pomeni, da so vse delovne forganizafcije s področja industrije dolžne opravljati naslednje naloge:

• nadzorovati vsakršno onesnaževanje, ki jih povzročajo posamezni viri, s katerimi opravljajo v okviru oziroma okolju delovne organizacije;

• vzdrževati proizvodne obrate in naprave tako, da ne povzročajo onesnaževanje preko zakonsko določenih meja;

• sanirati objekte, obrate in naprave, ki že izpuščajo škodljive snovi preko dovoljene meje;

• načrtovati in izvajati investicije tako, da so vključeni vsi elementi varstva okolja.

Sredstva za odpravljanje vzrokov in posledic ogroženega okolja so dolžne zagotavljati organizacije združenega dela praviloma same iz dohodka, razen v izjemnih primerih, določenih z družbenim planom. Delovne organizacije so prav tako odgovorne za škodo, ki jo povzročajo okolju (kaznovalno-pravna politika). Zato pa so potrebne skupne informacijske osnove o emisijah škodljivih snovi v vode in ozračje in še posebej o nevarnih snoveh v proizvodnji, prometu, predelavi, v delih strojev in naprav ter v odpadkih. Brez vodenja teh evidenc ni možno spremljanje razmer kakovosti okolja, kaj šele priprava strokovnih podlag za načrtovanje in izvedbo sanacijskih programov za izboljšanje stanja v okolju. Smatramo, da je nastavitev potrebnih evidenc prioritetna naloga še v letu 1988, pri kateri bi lahko pomembno koordinativno vlogo odigral prav izvršni svet skupščine občine Novo mesto.

Pri izboljšanju varstva okolja morajo v že prihodnjem in vseh naslednjih letih odigrati pomembno vlogo tudi družbene dejavnosti. Njihova vloga naj bi bila predvsem v vplivanju na družbeno zavest o nujnosti varovanja in izboljševanja okolja za preživetje in napredek družbe. Varstvo okolja naj bi postalo sestavni del vseh programov družbenih dejavnosti, kar pomeni vključitev varovanja in izboljšanja okolja v vse izobraževalne programe na predšolskih, osnovnošolskih in srednjih stopnjah izobraževanja, izobraževanja iz dela in za delo ter splošnega izobraževanja preko medijev javnega obveščanja.

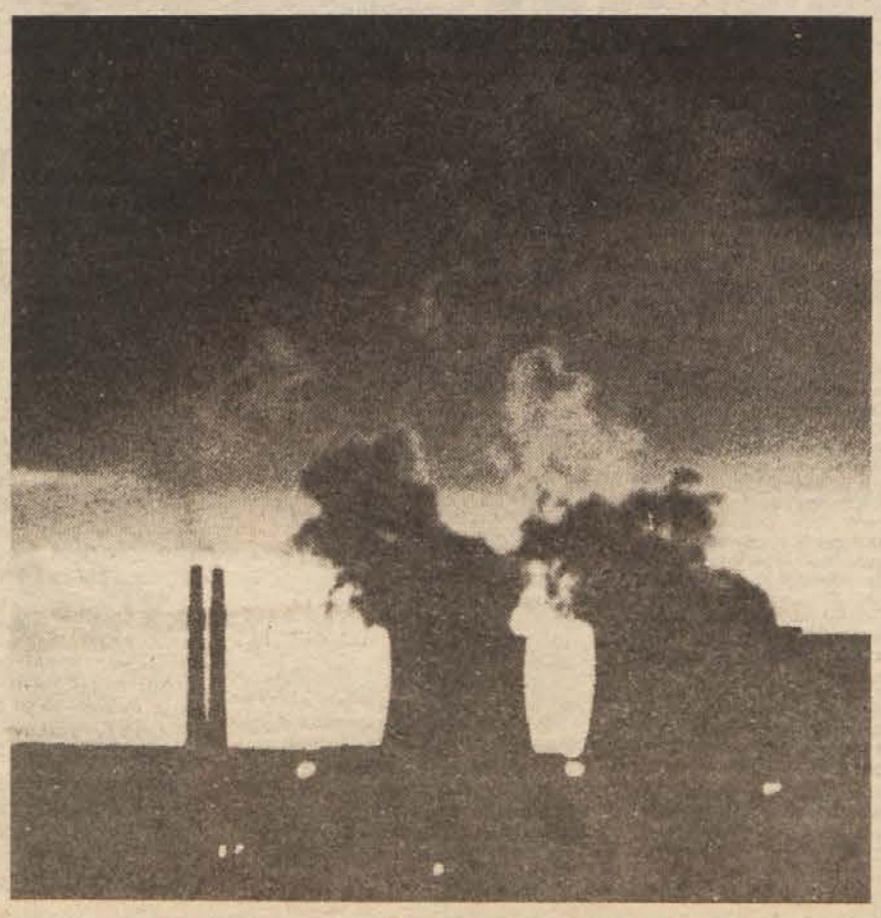

Šole naj bi širile tudi dejavnost krožkov in mladino pritegnile v neposredno delo za varovanje in izboljšanje okolja (naravoslovni dnevi. mladinski raziskovalni tabori, očiščevalne akcije ipd.). Večjo pozornost bi bilo potrebno nameniti izobraževanju o varstvu okolja tudi v delovnih organizacijah. Ustrezno izobražen in osveščen delavec bo lahko veliko pripomogel k zmanjšanju emisij škodljivih snovi v okolje, k preprečevanju nezgod z nevarnimi snovmi in k opredelitvi delovnih organizacij za naložbe v varstvo okolja ter pravilno in hitro ukrepal ob ekoloških nezgodah. Na tem torišču dela bi lahko v bodoče odigrala pomembno vlogo tudi Zavod za izobraževanje kadrov in Medobčinsko študijsko središče pri MK ZKS za Dolenjsko.

Občinska raziskovalna skupnost ves čas svojega delovanja podpira raziskovalne programe, ki prispevajo k izboljšanju okolja. Raziskovalne ustanove pa naj bi se v bodoče bolj angažirale pri študijah o posledicah, ki jih imajo škodljive snovi v okolju, o novih tehnologijah, za koristno uporabo odpadkov ipd. Vse delovne organizacije pa naj bi z lastnim raziskovalnim delom, pilotnimi preizkusi novih dognanj na področju varovanja in izboljšanja okolja zmanjševale emisije škodljivih snovi in prispevale k saniranju stanja.

Razmere v okolju so se v Novem mestu poslabšale do te mere, da jih je potrebno spremljati tudi z zdravstvenega vidika. To pa pomeni, da je že potrebno razvijati preventivno medicino skupaj z zdravstveno ekologijo, ki naj bi uredila enotne evidence, da bo mogoč celovit pregled nad ogroženostjo občanov. Kajti le na podlagi teh kvantifikacij je možna priprava ukrepov o vplivih okolja na zdravje in počutje prebivalcev ter usmerjalno delo v preprečevanje škodljivih vplivov.

S temi predlogi smo nanizali le nekaj nalog. Nekatere je možno izvesti takoj, druge imajo nekoliko dolgoročnejši značaj. Vse pa so prav gotovo usmerjene h krepitvi vrednot življenja v zdravem, čistem okolju, katerih pobudnik za akcije bo še naprej ostala Socialistična zveza.

Mag. MARJAN RAVBAR
predsednik sveta
za varstvo okolja
pri P OK SZDL Novo mesto

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 18. XII.

TV MOZAIK
10.00 TEDNIK
11.00 MEDNARODNA OBZORJA MATINEJA
11.40 GÖSTA BERLING, ponovitev zadnjega dela nadaljevanke
15.25 — 00.30 TELETEKST
15.40 VIDEO STRANI
15.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.35 PRAVLJICA O CARJU SALTANU, 4. del lutkovne serije
17.50 SUPER STARA MAMA, 7. del serije
18.15 TISOČ UDARCEV, 3. oddaja izobraževalne serije
18.45 RISANKA
18.55 VIDEO STRANI
19.00 OBZORNIK
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
19.55 KORAK PRED DRUGIMI, športna oddaja
20.25 PLANET ZEMLJA: SOLARNO MORJE, 6. oddaja
21.25 SEVER IN JUG, 12. del nadaljevanke

22.15 DNEVNIK
22.30 MINNIE IN MOSKOWITZ, ameriški film

Minnie je čedna ženska ne več rosnih let, ki po lastnih besedah nima nobenih resnih problemov. Moti jo le to, da je toliko sama, zato večkrat pregloboko pogleda v kozarček. V takšnem razpoloženju sreča poljskega Žida, sicer Američana, ki je docela neodgovoren in je velik občudovalec igralca Bogarta. Pravi, da se je treba zabavati in biti to, kar si, obenem pa ugotavlja, da govori o vsem razen o tistem, err bi rad. Film zaradi svoje nenavadnosti in drznega razmišljanja sodi med tiste, ki se jih distributerji izogibajo.

00.20 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

17.00 Tenis za Davisom pokal, finale — 22.00 Včeraj, danes, jutri — 22.15 Zabavnoglasbena oddaja — 23.00 En avtor, en film — 23.20 Passo doble (nemški film)

TV ZAGREB

8.20 Poročila — 8.25 Dečki in čas — 8.55 TV v šoli — 10.10 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 15.00 TV v šoli — 16.00 Dober dan — 17.10 Kronika Reke — 17.30 Otroci in čas — 18.00 Znanost — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zakon v Los Angelesu (serijski film) — 20.5 Kvizoteka — 22.00 Dnevnik — 22.20 0 Kulturni magazin — 23.50 Bis — 01.20 Poročila

SOBOTA, 19. XII.

7.50 — 23.50 TELETEKST
8.05 VIDEO STRANI
8.15 RADOVEDNI TAČEK
8.30 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
7.15 KLJUKČEVE DOGODIVŠČINE
8.50 UTONILO JE SONCE
9.30 PRAVLJICA O CARJU SALTANU, 4. del

9.50 Kranjska gora: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESLALOM (M), 1. tek

11.15 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČRTJU — SLALOM (Ž), posnetek
11.45 MESTA: TITOGRAD
12.25 SLALOM (Ž), 2. tek
14.00 ŠOPEK DOMAČIH
14.20 AKTUALNO: NA KONICI IGLE, ponovitev
15.10 DVIGNI ZAVESO, ameriški film
17.00 DP V KOŠARKI — MZT : JUGOPLASTIKA
18.25 DA NE BI BOLELO
18.45 RISANKA
18.55 VIDEO STRANI
19.00 KNJIGA
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 STORIVA TO ŠE ENKRAT, ameriški film
22.10 DNEVNIK
22.25 ALPE JADRAN, zabavno-informativna oddaja
22.55 VRNITEV V PARADIŽ, 8. del nadaljevanke
23.40 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

13.30 Tenis za Davisov pokal — 17.40 Dallas — 18.30 Vaterpolo Kotor : Partizan — 19.30 Dnevnik — 20.15 Svet na zaslonu — 20.55 Rezerviran čas — 21.45 Poročila — 21.50 Čopičev humor in resničnost — 22.20 Jazz — 22.50 Športna sobota

TV ZAGREB

9.00 TV v šoli — 9.40 Poročila — 9.50 Veleslalom (M), 1. tek — 11.00 TV v šoli — 12.50 Veleslalom (M), 2. tek — 14.00 Bis (ponovitev) — 15.30 Narodna glasba — 16.00 Sedem TV dni — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka MZT : Jugoplastika — 18.30 Medtem (dokumentarna oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Concertino — 20.15 Dobrodošli, gospod Chues (ameriški film) — 21.55 Dnevnik — 22.05 Nočni spored

NEDELJA, 20. XII.

8.00 — 22.25 TELETEKST
8.15 VIDEO STRANI
8.25 ŽIV ŽAV
9.20 SUPER STARA MAMA, ponovitev 7. dela
9.50 Kranjska gora: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SLALOM (M), 1. tek
11.00 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — VELESLALOM (Ž), posnetek 1. teka
11.30 VRNITEV V PARADIŽ, ponovitev 8. dela
12.20 VELESLALOM (Ž), 2. tek
13.00 SLALOM (M), 2. tek
14.00 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL VLADA SREDENŠKA
14.30 PLANET ZEMLJA, ponovitev 6. oddaje
15.25 HIŠA, 6. del nadaljevanke
17.00 WILL PENNY, ameriški film
18.45 RISANKA
19.00 KINO
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 VUK KARADŽIĆ, 7. del nadaljevanke
21.10 ZDRAVO
22.40 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

8.55 Poročila — 9.00 Danes za jutri in igrani film — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Tenis za Devisov pokal — 18.45 Udeleženec in priča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zgodovina izumov — 20.55 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Maupassantove novele — 22.00 Liki revolucije — 22.45 Mali koncert — 23.05 Poezija

PONEDELJEK, 21. XII.

TV MOZAIK
10.00 ZRCALO TEDNA
MATINEJA
10.20 DOBRODOŠLI NA DUNAJU, avstrijski film (ČB)
16.35 — 23.05 TELETEKST
16.50 VIDEO STRANI
17.05 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 RADOVEDNI TAČEK
17.40 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
17.45 ZNAK
18.15 GLASBENI ROPOT
18.45 RISANKA
18.55 VIDEO STRANI
19.00 OBZORNIK
19.25 ZRNO, VREME

19.30 DNEVNIK
22.05 USODNA KRIŽANJA, 5. del nadaljevanke
21.10 OMIZJE
22.50 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Otroci, pojte z nami — 17.45 Otroška oddaja — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert ob dnevu JLA — 20.15 Včeraj, danes, jutri — 21.30 Argumenti — 22.15 Spoznajte Johna D... (angleški film)

TOREK, 22. XII.

10.00 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV
11.00 JEZIKOVNI UTRINKI
11.05 ANGLEŠČINA XXVIII
FRANCOŠČINA XI
15.40 — 22.50 TELETEKST
15.55 VIDEO STRANI
16.10 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.10 PERISKOP
18.25 POROČILO S PROGRAMSKO-VOLILNE KONFERENCE RK SZDL SLOVENIJE
18.50 RISANKA
19.00 OBZORNIK
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 SLOVENSKA AKADEMIJA OB DNEVU JLA
21.40 INTEGRALI
22.20 DNEVNIK
22.35 VIDEO STRANI

DRUGA TV MREŽA

17.30 Angleščina XXVIII — 18.00 Francoščina XI — 18.30 Mostovi-hidak — 19.00 Videogodba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kvaliteta življenja

SREDA, 23. XII.

TV MOZAIK
10.00 MOSTOVI
MATINEJA
10.30 ZVEZDE 42, ponovitev drame
15.45 — 23.20 TELETEKST
16.00 TV MOZAIK, ponovitev
16.30 ANGLEŠČINA XXVIII
17.00 FRANCOŠČINA XI
17.30 KLJUKČEVE DOGODIVŠČINE
17.40 UTONILO JE SONCE
18.15 AIDS, 2. del
17.45 RISANKA
19.00 OBZORNIK
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 FILM TEDNA: LOVEC, ameriški film

Film je narejen po resničnih dogodkih Rolfa Torsona, ki je za denarno nagrado lovil hegunce, ki so se izognili plačilu kavcije po sodni odločitvi. Ujel je čez 5000 heguncev in vedno si je prizadeval, da vse, ki so prišli navzkriž z zakonom, izroči žive. Ta lovec živi na začetku osemdesetih let našega stoletja ter opravlja delo, ki ga dopušča še vedno veljaven zakon iz 2. polovice prejšnjega stoletja.

21.45 BOSANČKI, dokumentarna oddaja
22.25 DNEVNIK
22.40 VIDEOGODBA
23.10 VIDEO STRANI

ČETRTEK, 24. XII.

10.00 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV
MATINEJA
11.05 BRONCO BILLY, ponovitev ameriškega filma
15.55 — 00.40 TELETEKST
16.10 VIDEO STRANI
16.25 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.30 POHORSKI STEKLAR
17.40 PISMA IZ TV KLOBUKA
18.25 POTROŠNIŠKA POROTA
18.45 RISANKA
19.00 OBZORNIK
19.25 ZRNO, VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 TEDNIK
21.10 T. Mann: ČAROBNA GORA, 1. del nemške nadaljevanke

Roman Thomasa Manna, Nobelovega nagrajenca, iz leta 1924 pripoveduje o kozmopolitskem sanatoriju, ki je simbol Evrope tik pred prvo svetovno vojno. Nadaljevanka, posneta po tem znanem romanu, ima tri dele, v katerih bomo videli več znanih igralskih imen.

23.00 DNEVNIK
23.15 KRONIKA TELESA

KRKA

Krka tovarna zdravil, n.sol.o.
Novo mesto, Jugoslavija

SVET SKLADA KRKINIH NAGRAD

Učenci srednjih šol Dolenjske in slovenskih srednjih šol v zamejstvu
Če želite poglobiti svoje znanje in preizkusiti svoje ustvarjalne in raziskovalne sposobnosti, vas vabimo, da se prijavite na:

RAZPIS KRKINIH NAGRAD ZA LETO 1988

Sodelujete lahko z nalogami iz naslednjih tem:

1. *Sinteza, izolacija, biosinteza zdravilnih učinkovin in oblikovanje zdravil*
2. *Uporaba osebnega računalnika za potrebe Krke*
3. *Predklinične raziskave zdravilnih učinkovin*
4. *Sodobni postopki pri trženju Krkinih izdelkov*
5. *Narodne jedi ob različnih običajih na Dolenjskem*
6. *Mnenja in interesi dolenjske mladine*

Med mladimi želimo spodbujati skupinsko delo. Zato vas vabimo, da razpisane teme obdelate v skupinah od dveh do petih učencev. O izbrani temi nas pisno obvestite do 10. februarja 1988. Napišite nam vaš naslov, kratko vsebino naloge in mentorja, ki vas bo usmerjal pri delu. Predlagano temo vam bo svet Krkinih nagrad pisno potrdil.

Vsak učenec lahko prejme Krkino nagrado le enkrat. Naloge, ki ste jih že poslali na druge razpise, ne morejo konkurirati za našo nagrado. Nagrajene naloge postanejo last Krke, vi pa obdržite pravico, da svoje delo objavite, vendar morate navesti, da ste zanj prejeli Krkino nagrado.

Če želite dodatne informacije, pokličite Izobraževalni center Krke, tel. 22-441. Izdelano nalogo pošljite v dveh izvodih do 10. septembra 1988 na naslov: Krka, tovarna zdravil, n.sol.o., Novo mesto 68000 Novo mesto, Cesta herojev 45, za sklad Krkinih nagrad

Podelili bomo 1. in 2. nagrade. Da bi bile nagrade stimulativne, bomo njihovo višino določili mesec dni pred podelitvijo. Osnova za izračun pa bo povprečni osebni dohodek v SRS.

Slavnostna podelitev Krkinih nagrad, na katero bodo povabljeni vsi nagrajenci in mentorji, bo v oktobru 1988.

913/50-87

SALON POHIŠTVA NOVO MESTO novoles

AKCIJSKA PRODAJA

NOVOLESOVEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA

Od 16. novembra do 31. decembra

vsak delavnik od 7. do 19. ure,
v soboto od 7. do 12. ure.

— pohištvo
— kopalna oprema kolpa-san
— kuhinjski pomivalniki kolpaker
— plovila

NA OBROKE IN BREZ OBRESTI!

PRODAJNI POGOJI

Obročno odplačevanje
do 6 obrokov brezobrestno
do 9 obrokov 25% letne obresti
do 11 obrokov 45% letne obresti

PIONIR
GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO
TOZD Lesni obrat

AKCIJSKA PRODAJA TIPSKIH PREKLOPNIH VRAT

do 31. 1. 1988
vsak delovni dan
od 6. do 14. ure
na sedežu
TOZD Lesni obrat
Novo mesto,
Kettejev drevored 37,
tel. 068 25-189
in 068 21-826.

PIONIR NOVO MESTO

PRGIŠČE MISLI

Življenje mora imeti en sam smisel: da si srečen. Če življenje ni enako sreči, ga ni vredno živeti.
L. KOVAČIČ

Možno je človeku razkrivati smisel in nesmisel, toda sam mora oblikovati in najti smisel ter se zanj bojevati.
A KIRN

Svobodno kresanje mnenj je možno samo v okolju, ki je do drugačnih pogledov gostoljubno, ki vznikanje nasprotnih zamisli tudi spodbuja.
A. O. ZUPANČIČ

V družbi, ki ji vlada nasilje, nobena izjava nikogar k ničemur ne zavezuje, saj gre za izsiljene izjave, ki jih mora pošten človek kar preslišati.
M. KUNDERA

Ko beseda postane plen politikov, izgubi svoj natančen pomen.
A. STRES

Šele s tradicijo prehaja preteklost v sedanjost.
A. TRSTENJAK

49 NAGRADNA KRIŽANKA

DL · KOMIK AM. NEMEGA FILMA (BUSTER) · VSTAVEK, VLOŽEK · INO. NAGOVOR ZA EVROPEJCA · SESTAVIL J. UDIR · GLAS · BRITANCI IN SEVERNOAMERIČANI · DEL LOKA · TEKMA PRI STARIH GRKIH · POŠKODBA

DCET · PRIPADNIK TUR. LJUDSTVA V SZ

I/KEM. SIMBOL ZA VOLFRAM · REKA NA SEVERU SZ/SESTRADANOST

SESTAVINA ČAJA/POROK · OKENCE/PREŠERNOV PRIJATELJ (MATIJA)

NAMEN · NEMEC

DL · POLMER/DEL VOZA · STARI SLOVAN/STARA LJUBLJANA · NOSILJA/PESNIŠKA OBLIKA

SLOV. IGRALEC (VOLODJA) · DL · MOR. ŽIVAL (GLAVONOŽEC)/ČOLN DREVAK · KEM. SIMBOL ZA ALUMINIJ/GR. BASNOPISEC

DEL TELESA · ODEJA · TVORBA, KI SLUŽI RAZMNOŽEVANJU/BRIT. OTOK V IRSKEM MORJU

MOŠKO IME · VEROVANJE V DUHOVE/IVAN BRATKO

ST. GR. MESTO V ARKADIJI · OSVEŽILNA PIJAČA

ŽENSKO IME · DRŽAVA V HIMALAJI · BOG GOZDOV

Nad mamila z baloni

Radarski baloni bodo nadzorovali mejo — Kako zmagati v mamilarski vojni? — Porast

Hiter porast narkomanije v razvitem svetu je sprožil številne akcije, s katerimi so vlade posameznih držav poskušale preprečiti širjenje tega nadvse škodljivega pojava. Izkazalo pa se je, da so vsi ukrepi bolj ali manj neuspešni. V ZDA, kjer je problem najhujši, so poostrili zakone, napolnili zapore, mamil, predvsem kokaina in njegovih nadomestkov, pa zato na ulicah ni nič manj. Podatki so neusmiljeni. Američani so leta 1985 zaužili 72 ton kokaina, kar je še enkrat več kot tri leta poprej. Povečuje se tudi moč posameznega odmerka droge. Če je bilo v eni dozi leta 1983 35 odst. čistega kokaina, je zdaj že 65 odstotkov.

Letošnje leto bo, kot kaže, sploh rekordno. Policija je že zaplenila rekordno količino kokaina, 33.4 tone, zaprla okrog 20.000 preprodajalcev in začela različne akcije, da bi omejila dotok droge v ZDA.

Denarno in z opremo podpirajo uničevanje nasadov koke v državah, kjer jo gojijo. Po odmaknjenih planinskih krajih Srednje in Južne amerike divjajo prave vojne med oboroženimi silami močnih mamilarskih kartelov in državno vojsko. Toda uničenje ene mreže ne prinaša dolgotrajnih učinkov. Hitro se pojavijo nove. Zato so okrepili tudi nadzor meja, pri čemer naj bi jim pomagali tudi kdaj že odpisani, a vedno znova uveljavljajoči se baloni.

Ta mesec so spustili na mehiško-ameriški meji prvi radarski balon v zrak. Sledilo naj bi mu še šest naprav, s pomočjo katerih bodo nadzorovali prehajanja meje in tihotapljenje. Preko te južne meje namreč pride levji delež mamil na ameriški trg. Zaradi naravnih razmer pa je mejo težko nadzorovati z ljudmi.

Strokovnjaki za boj proti narkomaniji pa ob vsem tem poudarjajo, da je treba glavno bitko proti mamilom bojevati doma. Samo zmanjšanje povpraševanja po drogi bo zares omejilo trgovino z mamili. To pa pomeni vztrajno in gotovo ne lahko delo z že zasvojenimi uživalci mamil in preprečevanje nastajanja novih. Kako to doseči, je seveda še vedno eno od nerešenih vprašanj. Zgolj s prepovedmi najbrž res ne.

Nevarni emigranti

Z rabljenimi gumami potujejo prenašalci bolezni

Svet zares postaja majhen, a ne samo za ljudi, tudi za živali. Mnoge živali so zamenjale svoja običajna življenjska okolja z novimi, ker so jih prisilili ljudje sami, mnoge pa so se naselile na nova območja proti volji ljudi. Dovolj je omeniti kiloradskega hrošča, ki je svojevoljno pripotoval v Evropo in lep čas krepko redčil krompirišča na tej strani Velike luže. Znana je tudi selitev divjih afriških čebel, ki so po križanju z južnoameriškimi postale zloglasne čebele morilke. V zadnjem času pa precej zaskrbljenosti na ameriškem kontinetu povzroča nezaželeni emigrant iz Azije — komar Aedes albopictus.

Kot ostali iz njegovega rodu je tudi ta komar prenašalec nekaterih nevarnih bolezni, predvsem rumene mrzlice in nalezljive bolezni denga, ki jo poznajo tudi na jugu naše domovine. Na severnoameriškem kontinentu tega komarja doslej niso poznali. Pred nekaj leti pa so strokovnjaki odkrili, da se je v bližini Houstona naselila večja kolonija teh komarjev. Nadaljnja opazovanja so jih odkrila še na nekaterih drugih predelih. Dandanašnji so kolonije teh agresivnih in nadležnih živalic raztresene po večjem delu ZDA.

Žuželkoslovci vedo, kako se je neprijetni gost naselil v Ameriki. Prišel je z rabljenimi gumami, ki jih ZDA uvažajo iz nekaterih azijskih držav. Odkar se je v osemdesetih letih uvoz rabljenih gum povečeval, se je povečevalo tudi število in razširjenost nevarnih azijskih komarjev.

Komar je nevaren predvsem zaradi tega, ker spada med tiste prenašalce bolezenskih klic, virusov, ki za razvoj klice ne potrebujejo gostitelja. Virus se lahko prenaša s komarja na komarja tudi neposredno preko komarjevega potomstva, kar pomeni, da ne odmre, če ni vmesnega gostitelja. To seveda predstavlja nevarnost, da se v ZDA pojavijo tropske nalezljive bolezni.

Dodatna neprijetnost je tudi odkritje, da spada komar v tisto vrsto, ki se ohrani tudi v zmernejšem podnebnem pasu. Njegova jajčeca vsebujejo naravni antifriz, kar jim omogoča, da prenesejo tudi hud mraz. Poseben fototropni biološki mehanizem pa preprečuje jajčecem, da bi se začela razvijati v mrzlih mesecih.

Kaj bodo z novimi emigranti naredili, se še ne ve. Veseli jih gotovo niso.

Takšna je moč resnice, da se, kot dobrota, širi sama od sebe.
U. ECO

Vsaka stopinja pusti sledove, iz steze nastane pot.
J. PUČNIK

Slovenci se postavljamo s tistim, kar nam manjka.
A. DEBELJAK

Zbiralci pločevink

Varčevanje s surovinami in dober zaslužek

Odkar je leta 1810 londonski trgovec Peter Durand izumil prvo pločevinko, se je svet spremenil. Poslej ni več kuhinje, kjer bi vsaj občasno ne uporabljali te civilizacijske pridobitve, pa naj bo to zasebno gospodinjstvo, vojaška kuhinja ali naša družbena prehrana. Brez pločevink si vsakdanjega življenja skoraj že ne znamo več predstavljati. Lani so tovarne po svetu izdelale več kot 102 milijardi konserv. Najsilovitejši vzpon pa so dosegle lahke aluminijaste pločevinke za pijače, ki se odpirajo preprosto s potegom za obroček. Nanje odpade 70 odstotkov svetovne proizvodnje pločevink. Z njimi je povezan tudi nastanek novega poklica — pobiralca praznih konzervnih škatel.

Na tisoče Američanov si dandanes zasluži za vsakdanji kruh in priboljšek s pobiranjem praznih pločevink. Nabirajo pa jih tudi še različne šolske in druge organizacije, od tabornikov do prostovoljnih gasilcev.

Seveda je bistven prihranek splošno varčevanje s surovinami. Zaradi uspešnih zbirateljev starih pločevink se je industriji vrnilo preko 150 milijonov kilogramov aluminija, kar je zadoščalo za izdelavo 8 milijard novih konzerv.

Tehnobanditi »obogatili« vohunstvo

Sodobno industrijsko vohunstvo se razcveta — McVey v navezi z bratoma Batinic načrtoval krajo ameriškega super računalnika za Sovjetsko zvezo

Industrijsko vohunstvo, še posebno ko gre za proizvode v vojaški industriji, je že nekaj stoletij prav živahno. Boljše in močnejše orožje že od nekdaj zagotavlja premoč, zato so vsakršne informacije, ki omogočijo nasprotniku izdelati enako močno in zmogljivo orožje, dragocene. Informacije te vrste so se vedno dobro plačevale in se jih splača prodati. Vendar industrijsko vohunstvo ne zajema le iskanja informacij o novih vojaških proizvodih. Enako zanimive so informacije tudi o drugih proizvodih in sploh o industrijski moči posamezne države, saj je mogoče iz njih izmeriti njeno moč. V takih okvirih je industrijsko vohunstvo nuja za velike sile. Enako zavzeto kot na meddržavni ravni pa poteka industrijsko vohunjenje tudi med industrijskimi giganti. Pogledati v sosedov lonec je nadvse koristno, še posebno kadar v njem kuha kaj novega.

Industrijsko vohunjenje se je v zadnjih letih še posebno razmahnilo. Vzhodni blok se je znašel v dokajšnjem zaostanku pri razvoju najnovejših računalniških in drugih tehnologij. To zaostajanje pa seveda poskušajo nadomestiti in premagati na vse načine. Nedavni škandal s prodajo računalniško krmiljenih stružnic, ki so Sovjetski zvezi omogočile, da je izdelala izpopolnjene podmornice z brezšumnimi propelerji, je samo konica ledene gore, ki je pogledala na dan. Obsežne raziskave so pokazale, da številne zahodne firme že lep čas prodajajo visoko tehnologijo na vzhod in da primer Toshibe sploh ni nobena izjema. Seveda je prodaja takih izdelkov nezakonita in predstavlja kršenje zakonov, ki so jih sprejeli, v skupnosti 11 visoko razvitih držav. Seveda gre v teh primerih bolj za lov za dobičkom kot premišljeno izdajanje tehnoloških novosti nasprotniku. Posledice pa so seveda enake. Sovjeti so prišli do novih računalniško vodenih stružnih robotov, nujno potrebnih za fino obdelavo velikih kovinskih površin, torej za postopek, brez katerega ni mogoče izdelati brezšumnih podmorniških pogonskih vijakov. Izdelujejo najsodobnejše podmornice, kljub temu da jim lastna tehnologija tega ne bi omogočila.

Sodobnim industrijskim vohunom pravijo tehnobanditi. To niso vohuni iz romantičnih zgodb in vohuni, ki se plazijo po laboratorijih in presnemavajo tajne načrte. Prej bi jim lahko rekli trgovci kot vohuni, saj predvsem trgujejo in preprodajajo izdelke visoke tehnologije na področja, kjer so jih pripravljeni dobro plačati, ker jih po povsem legalnih poteh ne morejo dobiti.

Tovrstno industrijsko vohunstvo je zelo težko nadzorovati, še posebno zato, ker se meja med tem, kaj je vojaški izdelek in kaj ne, vse bolj zabrisuje in ker je težko napovedati, čemu vsemu lahko služijo nekateri najnovejši tehnološki postopki in izdelki. Administrativna obramba že dolgo ni več učinkovita, saj tehnološke skrivnosti pronicajo na vzhod z izdelki tudi iz držav, ki niso v že omenjeni skupnosti ali v vojaških blokih, kot so Švedska, Švica, Avstrija, Finska. Še posebno nad Avstrijo se hudujejo, češ da preko Dunaja preide največ izdelkov visoke tehnologije na vzhod.

In kot ima klasično vohunstvo svoje junake, jih ima tudi industrijsko. Po pisanju ameriške revije Time, ki je tehnobanditom posvetila šest strani dolg osrednji članek, je največji tehnobandit Charles McVey. V njegovih rokah so se stekale niti več družb, katerih mini računalnike, znanstvene naprave, opremo za satelitsko snemanje in podobne izdelke visoke tehnologije je prodajal v Sovjetsko zvezo. Tehnologijo je izvažal na vzhod vse od leta 1970 do lani, ko so ga aretirali in postavili pred sodišče. Obtožujejo ga, da je kupoval opremo na prostem trgu in jo nato v svojih tovarnah dodeloval, prepakiral in pošiljal v Zürich, od koder so jo pošiljali naprej v Sovjetsko zvezo. Organiziral je tudi računalniške tečaje za sovjetske strokovnjake. V času aretacije je imel že podrobno izdelan načrt, kako bo s pomočjo sodelavcev iz po vsem svetu znane Silicijeve doline v Kaliforniji pretihotapil načrte novega super računalnika, stroja takih velikih zmogljivosti, kakršnega v Sovjetski zvezi še nimajo in ga še niso sposobni izdelati. Če bi načrtovani podvig uspel, bi sovjeti zdaj že izdelovali super računalnike te vrste, tako pa...

Za nas je zanimiva podrobnost iz te afere. Med McVeyjevimi sodelavci iz Silicijeve doline so aretirali tudi inženirja Ivana Batinica (Batinič?) in njegoveba brata Stevana. Ivan ima sicer francoski, Stevan pa ameriški potni list, ju pa ime izdaja, da sta najverjetneje naše gore lista.

Če bi ne šlo za prepovedano tehnologijo, bi bili McVey in njegovi sodelavci zgolj uspešni poslovneži, tako pa so postali tehnobanditi prvega razreda. Ko so McVeyja aretirali, je imel pri sebi gvatemalski potni list in se je tisti hip predstavljal kot Carlos Julio Williams. Ugotovili so, da je imel možakar na voljo še več potnih listov z različnimi imeni, da je veliko potoval po svetu, sicer pa živel dokaj mirno in neopazno življenje. Bil je zvit in spreten, vendar pa, kot je pokazal razplet dogodkov, le premalo. Vohunstvo ostaja slej ko prej nevarno početje, tudi ko gre za industrijsko vohunjenje in tehnobanditizem.

MiM

Nihče nima prav. Vsakdo gleda samo skozi steklo svoje trenutne resnice.
M. GANDHI

Odmašene žile

Novo orožje v boju zoper zavratno aterosklerozo

Med zelo pogostimi obolenji ožilja je ateroskleroza, bolezen, pri kateri se na stenah žil nabirajo holesterol in druge snovi, ki prično ovirati pretok krvi. V najhujših primerih pretok zaustavijo in bolnik je v hudi nevarnosti.

Zdravniki se hudih zamašitev žil lotevajo s tako imenovanim bypassom, kar pa je zahtevna operacija. V zadnjem času so odkrili boljše postopke. Med njimi je še posebno pozornost zbudil postopek, pri katerem uvedejo v zamašeno žilo kateter z napihljivim balončkom na koncu. Na mestu zožanja balonček napihnejo in tako razširijo žilo in olajšajo pretok krvi.

Žal se je izkazalo, da postopek ni vedno uspešen. Pri nekaterih bolnikih se je žila stisnila nazaj in prišlo je do težkih zapletov. Zato so medicinski raziskovalci poskušali postopek izpopolniti. Kot poroča Newsweek v rubriki Izumi, jim je to pred kratkim tudi uspelo.

V Evropi in ZDA zdravniki že preskušajo uporabo malih raztegljivih mrežastih opornic, ki jih vnesejo v zoženo žilo in s poprej omenjenim postopkom razprejo tako, da trajno držijo stene žil narazen. Vsadki so trajni in jih ni treba menjati. Opornice nekoliko ovirajo pretok krvi le toliko časa, dokler se ne vrastejo v žilo.

Milijarde za star avto

Bugatti royale iz leta 1931 najdražji na svetu

V znani britanski dražilnici Christie so letos opravili nekaj odmevnih javnih dražb, med zadnjimi letošnjimi pa jim je uspelo doseči tudi nov svetovni rekord. Na dražbi v londonskem Royal Albert Hallu, na kateri je sodelovalo krog 3000 gostov iz vsega sveta, nekateri kar po telefonskih zvezah, jim je uspelo prodati star avto za najvišjo ceno, kar jih je kdaj kdo plačal za kak štirikolesnik sploh na svetu.

Izklicna cena je bila 3.6 milijona dolarjev. Že to jasno kaže, da se dražbe z resnimi nameni niso udeležili čisto navadni smrtniki. Predno pa je kladivce zadnjič udarilo, je cena za nekajkrat narasla. Dražba je potekala vsega nekaj minut.

Najdražji avtomobil na svetu je od tega dne naprej bugatti royale iz leta 1931. Za štirikolesno pošast, dolgo skoraj sedem metrov, je londonski trgovec s starimi avtomobili Nicholas Harley odštel 9.9 milijona dolarjev, kar znese po uradnem tečaju okrog 12 milijard 327 milijonov dinarjev.

Slavni italijanski proizvajalec avtomobilov Bugatti je naredil samo sedem takšnih avtomobilov, zato vozila slovijo med poznavalci pločevinastih veteranov kot prave umetnine.

Za ta stari avto je londonski trgovec Harley odštel skoraj 10 milijonov dolarjev.

Anica Zidar: BRAZDE V SRCU

13

Opazil je osamljenega strnadka, vrnil se je s potepanja, prestrašeno je cvrkutnil.

Kot bi se opomogla, je spet začela: »Moj Tomo je bil čisto tak kot ti... Potlej pa, pobezljal je. Izgubil se je... Smrknila je, pretresljivo in glasno, da so ptice utihnile.

»Takole se bova zmenila, fantič! Povedala ti bom, kar se mi bo zdelo. Vsega ne zmorem. Tako mi je, kot bi orala po duši, po srcu. Ne prekinjaj me! Pa če te radovednost še tako daje. Veš, ko začne voda teči, ne mara ovir.«

Imela je polne usta kruha, besede so se kar zadušile, mlela je in mlela.

»Prav teta, poslušal bom.«Tega ni povedal ravno s posebnim navdušenjem.

Pokrajina okoli je bila polna mrzličnega nemira. Teta je kazala drugačen obraz; ni vedel pravega imena, še najbliže mu je bila zatohlost.

Smrknila je, v usta je zatlačila še zalogaj kruha. Naslonila se je na hrast. Obilno telo se ji je sumljivo zamajalo.

Tomaž se je napel v radovednosti. Vsakdanje stvari so se kar razgubile. Začutil pa je še nekaj: nagnjenje do te ženske. Vleklo ga je k njej, kot bi v sebi hranila neprecenljiv zaklad.

Lomila je členke na rokah, potlej je začela: »Prej sem ti govorila o pomladi. Zame je nikoli ni bilo, čeprav... Saj so bile pomladi, ampak zame črne pomladi. Leto enainštirideseto. Poročila sva se, nekaj dni sva bila skupaj, pa je izbruhnila vojna. Tisočkrat prekleta! Prekleti tudi tisti, ki so jo začeli. Čez eno leto, bilo je na pomlad, sem ga povila. Da je ves svet moj, sem mislila. Moj Tomo. Prifrknjen nosek je imel in črne lase. Zvrhana polna sem bila sreče, na vojno sem kar pozabila. Videla sem le drobno bitje, ki je hotelo živeti. Takrat še nisem vedela, kaj bom doživela z njim. Če bi vedela, bi mu takrat zaželela le nekaj: da bi umrl. Veš, če se enkrat skregaš s poštenjem, si odveč, si preklet tako kot tisti, ki začno vojno. Veš, da mi je včasih žal, da mu nisem iztisnila duše, tako drobcen je bil...

Vojna se je vlekla naprej... S čim sem se pregrešila, da me je življenje tako tolklo?

Spet je bila pomlad, pa me je udarila, prizadela, zato je ne maram. Pod cvetočo hruško so mi ga ubili, mojega Franceta. Sina je prišel gledat. Ležal je tam, obraz spačen v bolečini, hropel je. Ustnice je komaj premikal... Prekleti čas!«

Smrknila je, skrušila se je nekam vase, mlahavost se je porazgubila, preplavila jo je jeza.

Tomažu je začelo srce močno utripati. Spet vojna, ta umazana vojna. Še vedno so živi spomini nanjo. Po svetu pa se začenjajo nove vojne. Rus in Amerikanec napihujeta ogenj, je slišal govoriti deda. Kdaj bo zmagal razum? Kdaj bo utihnila govorica orožja? To so bila dedova vprašanja. Zbegala so ga. Vojna. Veliko je bral o njej. Da bi bila spet vojna? Ne, to ne more biti. Vojna uniči vse načrte, pa jih ima veliko, vsak dan se mu še kaj zabliska v prihodnosti. Ko bo odrastel, bodo na hribu drugačni časi; ne bo dovolil, da bi zemlja tod okoli tako samevala. Da se bo ukvarjal z zemljo, je že dobro čutil.

Iz razmišljanja ga je potegnila teta Mica. Odpirala se je naprej.

Še bolj se je navezala na sinka, bil je njeno trdno upanje. Tomo! Tomo! Pa ni imela z njim pravega veselja. V rasti je divjal, obstanka ni imel nikjer. Ves hrib je bil njegov; za delo ni maral, otepal se ga je, jezik pa je imel nabrušen, drl se je kot grešna duša. Menda ga je vojna zastrupila že v njej; nobenega mirnega trenutka ni imela, ko ga je nosila. Samo stiske, strah, zle slutnje... Noči so bile podivjane: partizani in banda satanova so si podajali kljuke. Kako so režale puške. Z večerom človek ni vedel, če bo zdržal do jutra; z jutrom, če bo še srečal večer. Tomo, Tomo. Vojna ga je zaznamovala s črnim pečatom. Komaj je odrastel šolskem klopem, že ga je zamamila dolina. Oster glas je imel, ko ji je zabrusil, da hoče iz hribovske revščine v bogastvo. Ne, njenega blagoslova ni nesel s seboj. Oči je imel tako medle, prazne, vsakdanje. Zemlje ni nosil v sebi.

Zaradi njega je izgubila srčni mir. Kakšno leto je še šlo, potlej pa ga je hudič zvabil v svojo druščino in na svoja pota. Zdrknil je navzdol, v blato. S skupino mladih je vlamljal v trgovine, v gostilne... Triindvajset vlomov. Časopisi so na široko pisali. Vaščani so ji nosili tiste vrstice. Obsodili so ga na tri leta. Kako jo je bilo sram! Oči niso videle ničesar lepega več. Tudi v notranjosti je bila vse bolj nema, prestrašena. Začela se je bati ljudi.

Še bolj se je začela izogibati ljudem. Pogosto je šla na njivo v mesečnih nočeh. Skoraj bi se odvadila govoriti. Z neverjetno močjo pa se je oklepala upanja, da ga bo zapor utiril na pravo pot. Vse noči je načrtovala, kako bosta zagospodarila.

POTA IN STRANPOTA

§

dežurni poročajo

VLOMILI V AVTO — V noči na 10. december se je v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu pojavilo več vlomov v osebne avtomobile. 33-letnemu Pavletu Kelbiču je nekdo iz vozila odnesel radiokasetofon z zvočnikoma in ga tako oškodoval za kakšnih 300 tisočakov.

OB GLASBENE UŽITKE — Ob Kelbiču je bila ob glasbene užitke tudi 33-letna Maja Petančič. Nekdo ji je ponoči vlomil v avto in prav tako odnesel radiokasetofon z zvočnikoma, vse skupaj vredno okoli 300.000 din.

OB ZVOČNIKU ŠE PREVLEKA — Isto noč je bil oškodovan tudi 43-letni Zlatko Šolić s Ceste herojev. Nekdo mu je iz avta odnesel 2 zvočnika, zraven pa še krzneno prevleko za sedeže. Šolić je oškodovan za kakšnih 150 tisočakov.

RADIOKASETOFONI NAJBOLJ MIKAVNI — Zadnja, ki je tisto noč v skupnih garažah na Cesti herojev izgubila nekaj premoženja, je bila Fanika Krivec. Iz vlomljenega osebnega avtomobila je izginil radiokasetofon, vreden 300.000 din. Miličniki in kriminalisti novomeške UNZ to najnovejšo serijo vlomov še raziskujejo.

NAPELJAVA KRIVA POŽARA?

SEMIČ — 7. decembra je prišlo do požara na stanovanjski hiši Ivana Bukovca iz Semiča. Preiskava je pokazala, da je pričelo goreti zaradi dotrajane ali nepravilne električne napeljave, ogenj pa se je najprej pojavil na lesenem tramu na podstrešju, kjer je instalirana glavna varovalka in od koder je nato razpeljana elektrika. Požar se je zatem razširil na ostrešje, tako da je skupne škode za milijon dinarjev. Z ognjem so opravili semiški prostovoljni gasilci.

Z ubojem grozil tudi zdravniku

Florjan Baumkirher iz Zabukovja je moral pred sodnike — Poltretje leto zapora — V zdravstvenem domu napadel osebje — Znan nasilnež in alkoholik

SEVNICA — 14. septembra letos je prekipelo, okoli 9. ure se je 43-letni Florjan Baumkirher iz Zabukovja pri Sevnici znašel v priporu. Tistega jutra je namreč Baumkirher stopil v sevniški zdravstveni dom. Sam je povedal, da zato, ker mu je bilo bojda slabo po zaužiti kavi in dveh decilitrih vode. V zdravstvenem domu naj bi po njegovem strahovito smrdelo in to ga je tako razkačilo, da je pričel kričati in vznemirjati goste in žaliti zdravstvene delave.

Baumkirher je bil od minute do minute bolj besen, osebju je grozil z ubojem, še posebej žaljiv je bil do dr. Jurija Pesjaka. Na pomoč so morali priskočiti miličniki. Ker je Baumkirher že dalj časa znan kršitelj javnega reda in miru, so možakarja priprli, minule dni pa se je znašel na zatožni klopi pred sodniki. Sodili so mu zaradi več primerov nasilniškega vedenja. Ob tem pa je treba vedeti, še, da je bil Baumkirher že kaznovan in da je ta čas v več kazenskih postopkih pri drugih sodiščih, tokrat je moral odgovarjati še za štiri dejanja. Tako je 3. septembra okoli 20. ure v gostilni Pajk v Zabukovju kričal in Francu Oblaku grozil s pretepom, ko pa so posredovali drugi gostje, jim je grozil, da jih bo vse pobil. Le štiri dni kasneje, 7. septembra, se je ob 10.10 na lokalnem avtobusu spravil nad Antona Zakrajšaka. Pričel ga je žaliti, mu groziti in ga naposled tudi pretepel, tako da je bil ta zaradi poškodb nekaj časa delovno nesposoben. 10. septembra je Baumkirher okoli 14. ure stopil v prostore Mercatorjeve trgovine v Zabukovju, nad katero imata Baumkirherjeva stanovanje, in tam pričel vpiti na svojo ženo, ki je poslovodkinja v trgovini, nato pa vrgel ob tla registrsko blagajno, razbil 11 steklenic radenske in poškodoval telefon, tako da je bilo škode kar za 700.000 din. Le dan kasneje se je ponoči pijan vrnil domov in pretepel ženo, grozil pa ji tudi z umorom, enako kot 12. septembra, ko je ženi Jožici grozil celo z nožem, tako da je morala noč preživeti zunaj.

Senat sodišča je Baumkirherja, ki je v domačem kraju znan kot alkoholik in nasilnež, obsodil na 2 leti in 6 mesecev zapora, pri tem pa mu izrekel tudi ukrep obveznega zdravljenja zoper alkoholizem. Izrečena sodba še ni pravnomočna.

B. B.

DANES KRASITEV TRGA

NOVO MESTO — Zaradi novoletnega okraševanja Glavnega trga bo danes, 17. decembra, veljala prepoved parkiranja med 5. in 15. uro in zapora prometa čez trg med 8. in 15. uro. Delno moten promet bo tudi v torek, sredo in četrtek, ko bo dedek Mraz z okrašenim kamionom s prikolico obiskoval večje krajevne centre novomeške občine.

Iz cerkve odnesli kipce

Milijardna škoda ob vlomu v cerkev sv. Mateja na Malem vrhu pri Mirni peči — Na delu nova skupina?

MALI VRH PRI MIRNI PEČI — Potem, ko je slovenskim kriminalistom pred časom uspelo razkrinkati in prijeti skupino vlomilcev v razne cerkve, je danes že na dlani, da jo je zamenjala nova skupina. Nov dokaz temu je nočni vlom v cerkev sv. Mateja na Malem vrhu pri Mirni peči letošnjega 7. decembra.

Neznani storilci so očitno dobro vedeli, kaj iščejo, po nepopolnih in neuradnih podatkih je škoda na ukradenih predmetih zaradi njihove zgodovinske vrednosti ogromna, v uradnem zapisniku je govora o znesku okoli 10 milijonov dinarjev, nekateri pa pravijo, da je še precej večja. Storilci so iz cerkve odnesli 30 centimetrov visok lesen korpus v razpelu, 25 centimetrov visok leseni križ s korpusom v razpelu, nadalje lesen in pozlačen kip sv. Florjana iz 16. stoletja, visok 60 centimetrov, dva lesena in pozlačena kipa neznanih svetnikov, visoka pol metra, 30 centimetrov visok lesen križ s korpusom v razpelu, ob teh pa še lesen, 30 centimetrov visok pozlačen kip Marijinega kronanja. Ob kipu je na levi strani upodobljen bog oče, na desni Jezus, nad njegovo glavo pa golob bele barve.

O neznanih storilcih ni zaenkrat še nobene sledi, prav gotovo pa gre za organizirano skupino, ki se na takšne reči dobro spozna. Pot za tovrstnimi izginulimi predmeti praviloma pelje čez mejo, kjer imajo kipi zares visoko ceno, dosedanje izkušnje pa kažejo, da petičnih kupcev takšnih predmetov velike zgodovinske in umetniške vrednosti tudi pri nas ne manjka. Ker se število tovrstnih vlomov in tatvin v zadnjem času veča, bi zagotovo kazalo razmisliti o načinu, ki bi takšna izročila naše bogate zgodovine ubranil pred pohlepnimi rokami vlomilcev in prekupčevalcev.

Voznik mrtev, žena in hčerka hudo ranjeni

Huda prometna nesreča na magistralki pri Mrtvicah

MRTVICE — V soboto, 12. decembra, je ob 6.30 22-letni Mile Ivić iz Čuruka peljal tovornjak s polpriklopnikom iz Ljubljane proti Zagrebu. Ko je pripeljal blizu Mrtvic, je pričel vozilo zaradi zmrzovanja plinskega olja ustavljati, vključil je desni smerokaz in tovornjak parkiral ob desnem robu ceste. V trenutku, ko je vozilo že stalo, je za njim z neprimerno hitrostjo pripeljal z osebnim avtomobilom 29-letni Nuri Ljatifi iz Sela Vištica. Slednji zaradi utrujenosti ni pravi čas zaviral, pač pa je silovito trčil v zadnji del polpriklopnika, od tam pa ga je odbilo na levo polovico ceste, po kateri je s tovornjakom pripeljal 43-letni Dragutim Stiperski iz Zaprešića. V močnem novem trčenju je poškodbam na kraju nesreče podlegla sopotnica Mirvet Ljatifi, hudo poškodovana pa sta bila še voznik in 10-mesečna hčerka Murdžan. Stiperski jo je odnesel le z lažjimi ranami. Vse poškodovane so odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico, materialno škodo pa so ocenili na preko 18 milijonov dinarjev.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Novomeščan Andrej Šepetavc se je prejšnji teden odpravil na zdravniški pregled v zdravstveni dom. Tačas, ko sta besedovala z zdravnikom, mu je neznani storilec iz čakalnice zmaknil usnjen jopič, med brati vreden najmanj 250 tisočakov. Ne glede na zdravniške diagnoze se je Šepetavčevo zdravstveno stanje tistega dne zanesljivo poslabšalo, če drugega ne, se mu je zvišal pritisk.

• 9. marca se je Novomeščan Marjan Ristić odpravil v športno dvorano pod Marofom. Avtomobil je pustil na parkirišču nezaklenjen, v njem pa še smuči. Te dobrote mu nekdo nikoli ne bo pozabil. Zastonj je prišel do smuči Elan comprex, prav takih, kot jih po televiziji reklamirata Stenmark in Križaj. Avtomobil je Ristiću velikodušno pustil, kajti slišal je, da se bojda odpravlja na smučarijo v Francijo.

• V letošnjih devetih mesecih je bilo po Dolenjskem 16 prekinitev dela, ki sta se je udeležila 1202 delavca, ob tem pa je bilo izgubljenih 3487 delovnih ur. Skoraj toliko kot na raznih bolj ali manj brezplodnih sejah in sestankih.

Ples izkoristil za krajo

Dekletoma odnesel zlati zapestnici — 6 mesecev zapora za Zorana Petkovića — Denar za preživljanje

NOVO MESTO — Velika predrznost na eni in lahkomiselnost na drugi strani sta zakrivili dogodke lanskega februarja in marca v prostorih Krkinega kluba v Novem mestu, zaradi katerih je moral te dni na zatožno klop novomeškega sodišča sesti 22-letni Celjan Zoran Petković.

Petković, ki je bil v tistem času nezaposlen in prebival v Novem mestu, se je občasno poskušal tudi v nastopih z modernimi plesi in ob tej priložnosti spoznal nekaj novomeških deklet. Slednje so očitno zelo lahkomiselne, kar bodo potrdile naslednje vrstice. Petković je, ker je bil brez sredstev za preživljanje, lanskega 25. februarja v Krkinem klubu zaprosil Alberto Mrvar, naj mu pokaže svojo zlato zapestnico. Dekle mu je nakit izročilo, Petković pa o tem, da bi zapestnico vrnil, ni hotel nič slišati, pač pa je nakit mirno spravil in ga odnesel.

Kak mesec kasneje je neugotovljenega dne prav tako v Krkinem klubu pristopil h Greti Mlinar in ji na povsem enak način vzel zlato zapestnico, vredno kakih 200 tisočakov, medtem ko je bila zapestnica Mrvarjeve vredna kakih 150.000 din.

Na obravnavi je Petković priznal očitani kraji, v svoj zagovor pa navedel, da ni imel denarja za hrano, češ da se je potikal po železniških postajah, kjer je tudi spal, in da drugega izhoda ni videl. Pojasnil je, da je eno zapestnico prodal v trgovini Centromerkurja v Ljubljani, drugo pa v prodajalni celjskih zlatarn, prav tako v Ljubljani. Za zapestnici naj bi po lastni izjavi dobil od 7 do 10.000 din, ki jih je porabil za preživljanje.

Njegovo priznanje mu je senat sodišča štel v olajševalno okoliščino in mu izrekel zaporno kazen šestih mesecev, povrniti pa mora tudi škodo, ki jo je s tatvinama prizadejal dekletoma. Sodba še ni pravnomočna.

NA PREHODU ZBIL PEŠAKINJO

NOVO MESTO — 10. decembra ob 13.50 uri se je 39-letni Jože Cimermančič iz Vinje vasi peljal z osebnim avtomobilom iz Kandije proti Žabji vasi. Zaradi vožnje s preveliko hitrostjo pri upravni zgradbi IMV pred prehodom za pešce svojega vozila ni utegnil pravi čas ustaviti. Prehod je namreč takrat prečkala 10-letna Leja Avsec iz Novega mesta, katero je Cimermančič z avtomobilom zadel in zbil po cesti. Deklico so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostala na zdravljenju. Materialne škode je bilo za 50.000 din.

INŽENIR NA KRIVOLOVU

KOČEVJE — Pred kratkim so miličniki med Dolom in Lazi ob Kolpi kontrolirali dva Zagrebčana, ki sta v Kolpi lovila sulce. Ugotovili so, da imata dovolilnici za ribolov, med pregledom avtomobila R 18 pa so našli v njem 45 cm dolgega sulca. Miličniki so sulca zasegli, ker je najmanjša dovoljena mera zanj 70 cm. Krivolovca, Andjelka Š., starega 43 let, ki je inženir geologije, pa so predali v nadaljnji postopek ribiški družini v Kočevju.

Zimski poziv

Da bo zimska služba čim bolje delovala

ČRNOMELJ — Prejšnji četrtek se je sestal štab zimske službe v črnomaljski občini. Vse izvajalce zimske službe, to so Cestno podjetje — tozd Črnomelj, Gokov tozd Komunala in krajevne skupnosti, ter vse ostale, ki jih zavezuje odlok, poziva, naj naredijo vse, da bi zimska služba v občini kar najbolje delovala.

Skupnosti stanovalcev, lastniki stanovanjskih hiš, uporabniki poslovnih prostorov, organizacije združenega dela, interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti so dolžni pred svojo zgradbo odstraniti sneg in led s pločnikov, dostopnih in obvoznih poti in površin, sproti odstranjevati ledene sveče, ob poledici posipati pločnike in dostopne poti, očistiti parkirišča, ulične požiralnike in ob vozišču zagotovoti odvodnjavanje ter odstranjevati odlomljene veje s funkcionalnih površin. Če kdo od teh ne more odstraniti snega, lahko to za plačilo naroči pri Cestnem podjetju ali tozdu Komunala.

Visoka cena nalezljive navade

Denis Šterbenc povedal sodnikom, da so bile tatvine v IMV že kar navada zaposlenih — Sam odnesel za blizu 300.000 din raznih stvari — Sodba

NOVO MESTO — Nobena skrivnost ni, da so bile (in so verjetno še) tatvine po novomeški IMV dokaj pogoste. Z enim takih primerov je imelo pred dnevi opraviti novomeško sodišče, ko je moral pred senat stopiti 26-letni Denis Šterbenc iz Gomile pri Šmarjeških Toplicah.

Šterbenc, ki je sicer strojni tehnik, je sodnikom povedal, da je še kot praktikant opazil, da so tatvine v IMV že kar navada zaposlenih in da se je zategadelj tudi sam odločil za takšno početje. Kadar je pač kdo kaj potreboval, si je to vzel, in tako je delal tudi Šterbenc. Po ugotovitvah sodišča je v času med aprilom in 3. junijem 1985 iz proizvodnih prostorov IMV odnesel več različnih delov in materiala. Tako je nosil varnostne pasove, obloge tal za katrce, zaganjače za avtomobile R-18, ležaje, okrasne maske, jermene, ogledala, metlice brisalcev, smerokaze, enkrat je vzel 25 šob pralca šip za kartco. V tedanjem času je vrednost vseh ukradenih delov znašala natanko 294.591 din. Večino teh stvari je Šterbenc spravljal doma, kjer so mu jih nekaj ob hišni preiskavi miličniki tudi zasegli. Pravzaprav je može postave naključje pripeljejo v Šterbenčevo stanovanje.

3. junija predlani je imel Šterbenc dovoljenje, da s svojim avtomobilom iz IMV odpelje nekaj odpadnih desk. Na prikolico, pripeto za avto, pa je naprej naložil okrasno masko za R-4, kolesne obroče osemnajstice, zaganjač za katrco, varnostne pasove, vijake in nekaj žarnic, to pa prekril z deskami. Ko je ob odhodu pri vratarnici opravljal formalnosti, se je tam slučajno znašel tudi kontrolor Peter Jazbec, ki je avto in prikolico podrobneje pregledal. O najdbi je seveda obvestil miličnike, ti pa so zatem opravili še pregled Šterbenčevega stanovanja.

Denis Šterbenc je na obravnavi dejanja odkrito priznal in jih tudi skesano obžaloval, kar mu je senat sodišča štel v olajševalno okoliščino in mu izrekel kazen šestih mesecev zapora. Sodba še ni pravnomočna.

VLOMA V ŠOLO IN VRTEC

BREŽICE — V noči na 6. december je nekdo vlomil v osnovno šolo Bratov Ribarjev v Brežicah. V pisarni blagajnika je brskal po omari in pisalni mizi, odnesel pa 158.300 din. Isto noč je bilo vlomljeno v prostore brežiške VVO. Neznanec je iz blagajne vzel zlat obesek, vreden 30.000 din.

DEDEK IN VNUK PADLA PO CESTIŠČU

MIRNA — 62-letni Jože Skerbiš z Mirne se je 7. decembra ob 11.38 peljal s kolesom, na katerem je na pomožnem sedežu sedel tudi njegov 6-letni vnuk Uroš, skozi mirensko naselje proti Cesti 3. bataljona. V križišču regionalne in lokalne ceste na Mirni pa je Uroš vtaknil noge med špice prednjega kolesa, tako da sta z dedkom padla po cesti. Uroš se je v nezgodi poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Navzlic signalu čez tire

Neprevidnost 63-letnega traktorista Jakoba Zupančiča — Lokomotiva trčila v traktor — Sopotnik odskočil

ŠTEFAN — Minuli četrtek, 10. decembra, je ob 14.30 na prehodu čez železniško progo med Štefanom in Občinami prišlo do hude prometne nesreče, ki pa se je na srečo končala brez najhujšega.

63-letni Jakob Zupančič iz Vavpče vasi se je tega dne peljal s traktorjem po cesti iz Štefana proti Občinam. Ko se je med potjo približeval prehodu čez železniško progo, zavarovanemu s svetlobnimi znaki, ga je zapustila previdnost. Čeprav je signal opozarjal, da se približuje vlak, Zupančiča pa je na to opozoril tudi potnik na traktorju, se ta za nevarnost ni zmenil, pač pa je s traktorjem zapeljal čez tire.

V tistem trenutku je po progi pripeljal vlak, ki ga je upravljal 27-letni strojevodja Franc Zupančič iz Birčne vasi, in treščil v traktor. Lokomotiva je traktor rinila še blizu 18 metrov, nakar je razbit obstal ob nasipu.

Voznik traktorja je ostal v kabini hudo ranjen in so ga šele kasneje rešili iz razbitin ter odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Sopotnik je iz traktorja odskočil še pred nesrečo in tako odnesel celo kožo. Materialno škodo so ocenili na 5 milijonov dinarjev.

PODLEGEL POŠKODBAM

NOVO MESTO — 8. decembra nekaj čez 1. uro ponoči je v novomeški bolnišnici podlegel hudim poškodbam, ki jih je dobil v prometni nezgodi 21. novembra, 22-letni Novomeščan Branko Tomič. Do nezgode je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Trebnjem, Tomić pa je bil v njej udeležen kot sopotnik v osebnem avtomobilu.

KAJ VEŠ O PROMETU

BOŠTANJ — Posavski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je prejšnji petek v DKD Edvarda Kardelja v Krškem pripravil regijsko tekmovanje — kviz Kaj veš o prometu. Posavci so si bratsko podelili prva mesta: med učenci OŠ (5., 6. razredi) so zmagali Artičani, pred Boštanjčani in Kostanjevičani, v višji skupini (7. in 8. raz.) so slavili Boštanjčani pred Brestaničani in Cerkljani; pri srednješolcih pa so Krčani tesno premagali Sevničanke in Brežičanke. Lepe nagrade je prispevalo posavsko združeno delo.

Številni zlomi na poledenelih pločnikih

Poledica presenetila predvsem pešce

NOVO MESTO, KRŠKO — Poledica, ki je v ponedeljek in torek zjutraj presenetila prebivalce Dolenjske in Posavja, ni minila brez posledic. Začuda na cestah ni bilo kakih večjih trkov, kar kaže, da so cestarji po večini pravočasno in dobro opravili svojo nalogo, vozniki pa vožnjo prilagodili razmeram na cesti, zato pa je nevarnost prežala s pločnikov.

Na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice so imeli v ponedeljek zvečer, ponoči in v torek ogromno dela. Samo do 7. ure zjutraj v torek so zdravniki oskrbeli kar 16 občanov z raznimi zlomi, ki so jih staknili na poledenelih pločnikih ali stopnicah. Gneča je bila zjutraj, ko smo iskali te podatke, še zmeraj zelo velika, veliko je bilo občanov, ki so šele prihajali po pomoč zato bo prej omenjeno število zagotovo še vsaj dvakrat višje.

Kot smo že zapisali, na območju novomeške UNZ ta dva dneva ni bilo nesreč, dve lažji so zabeležili le v Posavju. V ponedeljek ob 12.30 se je po regionalni cesti z Brežice proti Dobovi z osebnim avtom peljala 33-letna Zagrebčanka Rozalija Sambolek. V blagem ovinku jo je na poledeneli cesti zaneslo na levo, nasproti pa je takrat pripeljal s tovornjakom 29-letni Anton Rožman iz Malega vrha. V trčenju se je Sambolkova poškodovala, materialne škode pa je bilo za 900.000 din. Dobre štiri ure kasneje je prišlo do trka na magistralni cesti Krško—Sevnica v Logu. 47-letni Jure Jerkič iz Maribora se je peljal z osebnim avtom skozi Log, zaradi prehitre vožnje pa ga je v Logu na poledeneli cesti ob srečevanju z neznanim tovornjakom zaneslo in obrnilo za 180 stopinj, takrat pa je za njim z osebnim vozilom pripeljal 30-letni Jernej Andoljšek iz Sevnice. Prišlo je do trčenja, v katerem telesnih poškodb ni bilo, materialna škoda pa je bila precejšnja; ocenili so jo na 2,6 milijona din.

B. B.

ZIMA PRIHAJA TUDI Z NESREČAMI — Prvi sneg, megla in poledica so botrovali prenekateri nesreči, ki jih minuli teden tudi po dolenjskih cestah ni manjkalo. Zaradi poledice so več ur stali osebni avtomobili in kamioni v karteljevskem klancu, več manjših trkov, ki se ponavadi končajo z zamenjavo zavarovalniškega kartončka, pa je bilo te dni videti v marsikaterem križišču in še kje. Kamion na sliki je v ponedeljek zjutraj takole končal svoje potovanje proti Zagrebu. Pred mostom v Lešnici je zapeljal s ceste, ter se prevrnil na bok. Pokonci so ga uspeli spraviti šele naslednji dan s pomočjo dveh dvigal. (Foto: J. P.)

KRONIKA NESREČ

Z AVTOM SE JE PREVRNIL — 26-letni Salko Dugalič iz Kreševa se je 6. decembra ob 8.55 peljal z osebnim avtomobilom iz Zagreba proti Ljubljani. Ko je v Lešnici pripeljal v levi in pregledni ovinek, je med vožnjo po klandu navzgor vozilo na sredi voznega pasu ustavil zaradi okvare levega brisalca in hotel napako popraviti. Takrat je za njim pripeljal tovornjak s priklopnikom, ki ga je vozil 35-letni Dušan Ristić iz Osmakovca. Pričel je močno zavirati, pri tem pa je priklopnik pričelo zanašati v levo, vendar je Ristiću vozilo le uspelo pravi čas ustaviti. Vijuganja priklopnika pa se je očitno ustrašil voznik tovornjaka s priklopnikom Anton Pavlič iz Gospića. Pričel je zavirati in zapeljal na desno bankino, a je bila ta tolikanj razmočena, da je vozilo pri tem potegnilo v desno, zapeljalo je po 3 metre visokem nasipu in se prevrnilo na desni bok. Nastala je zgolj materialna škoda, ki so jo ocenili na 5 milijonov dinarjev.

NA POLEDENELI CESTI GA JE ZANESLO — 41-letni Anton Božič iz Stopič se je 8. decembra ob 21.10 peljal z osebnim avtom po regionalni cesti iz Otočca proti Mačkovcu. Kakih 50 metrov od Lešnice ga je zaradi neprimerne hitrosti v blagem in desnem ovinku na poledenelem cestišču zaneslo. Ko je bil na levi strani ceste, je nasproti z osebnim avtom pripeljala 25-letna Irena Zupančič iz Novega mesta. Prišlo je do trčenja, v katerem se je Zupančičeva hudo poškodovala in so jo prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na milijon dinarjev.

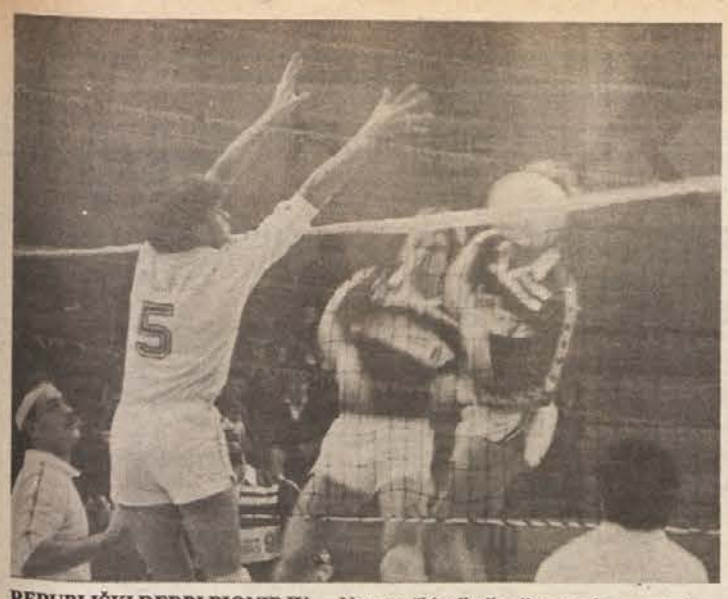

REPUBLIŠKI DERBI PIONIRJU — Novomeški odbojkarji so v soboto potrebovali vsega tri sete za zmago proti tradicionalno neugodni ekipi Salonita. Z igro so tokrat navdušili številne gledalce, dobro so servirali, dobro igrali v polju, nepremagljivi pa so bili v igri ob mreži. Posnetek je iz drugega niza sobotnega srečanja, tokrat je akcijo Novomeščanov (v temnih dresih) za hip ustavil blok gostujočih igralcev. (Foto: B. Budja)

Trije seti dovolj za tretjo zmago

Nenadejano gladka zmaga novomeških odbojkarjev v II. zvezni ligi — Salonit povsem nadigran — Kočevke jesenske prvakinje — Knavs trener Kočevja

Odbojkarji novomeškega Pionirja so v sobotnem srečanju 7. kola v II. zvezni ligi pred svojimi gledalci v športni dvorani pod Marofom dokazali, da njihove dobre igre v zadnjih srečanjih niso bile naključje. Ekipa je očitno v odlični formi, kar se je najbolje pokazalo v soboto zvečer, ko so po pičlih treh setih ugnali tradicionalno neugodno vrsto Salonita. Brez dvoma so Novomeščani ob takšni igri moštvo, ki bi lahko poseglo celo v boj za vrh lestvice.

Začetna postava Novomeščanov, Vernig, Brulec, Kosmina, Povšič, Prah in Černač, je igrala res imenitno, ni bilo njihovih običajnih napak pri serviranju, dobri so bili v polju, odlični pa v igri ob mreži. Igralci Salonita niso imeli prav nikakršne možnosti za osvojitev kakšnega niza, kaj šele točk, na koncu so morali priznati premoč boljše ekipe, v kateri tokrat ni bilo slabega moža. Zares škoda za nekaj prejšnjih nepotrebnih spodrsljajev novomeške vrste, ki bi danes sicer lahko domovala tik pod vrhom prvenstvene lestvice. Sicer pa lahko igralci Pionirja svojo bero točk popravijo tudi v soboto, ko odhajajo v goste ekipi Novega Zagreba. Obe vrsti sta doslej zbrali po 6 točk, tehtnico pa lahko v prid Novomeščanov prevesi njihova trenutna forma.

V soboto pa se je končal jesenski del prvenstva v ženski republiški ligi. Kočevke so ponovile lanski uspeh in že drugič zapored osvojile naslov jesenskih prvakinj, resda tokrat ne tako prepričljivo. Prav zategadelj bodo morale Kočevke dobro izkoristiti zimski premor, kajti v ekipah Rogoze, Krima in Partizana Tabor bodo imeli v spomladanskem boju za naslov prvaka nevarne tekmece. Za razliko od ženske lige, v kateri nastopa le 10 ekip, pa fante čakata do konca jesenskega dela še dve koli. Kočevci so tokrat pod vodstvom novega trenerja Tineta Knavsa, ki je brez dvoma za ekipo ogromna pridobitev, kar s 3:0 ugnali Ljutomerčane, pri tem pa z igro navdušili kakih 300 gledalcev v domu telesne kulture. Kočevci, novinci v ligi, so zagotovo najprijetnejše presenečenje letošnjega prvenstva. Fantje pa celo pravijo, da še niso rekli zadnje besede.

B. B.

Jutri podelitev priznanj letošnjim športnikom leta

Pri moških je to Sandi Papež, pri dekletih Lavra Kastelic in ekipah KD Krka — Pričetek zabavno-športne prireditve ob 19. uri

NOVO MESTO — Letošnja športna sezona je bolj ali manj končana, čas je za inventure in eno takih bomo jutri ob 19. uri opravili v novomeški športni dvorani pod Marofom. Na veliki športno-zabavni prireditvi bodo podeljena priznanja najboljšemu športniku, športnici in športnemu kolektivu Novega mesta za leto 1987.

Komisija je svoje delo v ponedeljek opravila. Na podlagi glasov, ki so jih prispevali bralci Dolenjskega lista, in ankete, opravljene med novomeškimi športnimi delavci, trenerji in novinarji, so dobitniki letošnjih laskavih priznanj že znani. Med moškimi je naslov športnika leta že drugič zapored pripadel kolesarju Sandiju Papežu, stalnemu članu državne reprezentance. Sandi je bil letos 4. v posamični vožnji na sredozemskih igrah v Latakiji, 34. na svetovnem prvenstvu v Beljaku, ima dva naslova državnih prvakov, drugi je bil v pokalu Alpe-Adria, da ne naštevamo naprej. Sandi je prepričljivo zmagal, zbral je 72 točk, zato pa je nekoliko presenetljiv nadaljnji vrstni red: 2. je namiznoteniški igralec Marjan Hribar, ki je osvojil 31 točk, sledita atleta Primc in Lapajne s 26 oziroma 7 točkami, po 6 pa sta jih zbrala kolesar Smole in motociklist Pavlič. Naslov športnice leta je pripadel atletinji Lavri Kastelic z 59 točkami, sledijo pa: Derganc 35, Srebrnjak 23, Bratož 18, Vide 17 itd. Prav nobenega dvoma ni bilo tudi o tem, kateri je letos najuspešnejši športni kolektiv Novega mesta. Z 89 točkami je ta naziv drugič zapored pripadel KD Krka, presenetljivo pa je drugi s 33 točkami novomeški namiznoteniški klub, ki uspešno nastopa v I. republiški ligi, tretji je AK Iskra 22, četrti OK Pionir 12, peti Novoles 8 itd.

Sicer pa jutri v novomeški športni dvorani ne bo le slavnostno, pač pa nudi veselo. Za to zagotovo dovolj jamčijo imena nastopajočih: ansambla Henček in Čudežna polja ter plesna skupina za jazz balet Mojce Hočevar iz Novega mesta. Obilo smeha zagotavlja humorist Marjan Roblek-Matevž, gledalcem pa se bodo predstavili seveda tudi najboljši novomeški športniki. Organizatorji prireditve, ki se bo, kot že rečeno, pričela ob 19. uri, so TKS in ZTKO Novo mesto ter koordinacija invalidskih organizacij Novo mesto, za katere športno dejavnost je tudi namenjen ves izkupiček prireditve.

• Pred veliko športno-zabavno prireditvijo bo jutri ob 17. uri v mali dvorani sprejem in podelitev priznanj 30 posameznikom, petim ekipam in štirim šolskim športnim društvom za dosežene uspehe v letošnjem letu.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

ŠENTJERNEJ — Nogometni klub Tabor — Zidaki organizira v soboto, 26. decembra, ob 8. uri turnir v malem nogometu, ki bo potekal v dvorani šentjernejske osnovne šole. Organizator sprejema prijave na dan žrebanja, 24. decembra, od 18. do 20. ure v gostilni Majzelj v Šentjerneju.

STRELCI ZA DAN JLA

NOVO MESTO — V soboto je bilo na strelišču v Bršljinu strelsko tekmovanje v počastitev dneva JLA. Prireditelja je bila UNZ Novo mesto, pokrovitelj pa pokrajinski komite za SLO in DS. Pomerilo se je 8 ekip: ekipe pokrajinskih štabov za teritorialno obrambo iz Trebnjega, Črnomlj., Metlike in Novega mesta, ekipa pokrajinskega štaba teritorialne obrambe Dolenjske ter ekipe VP 1394 Novo mesto, UNZ Novo mesto ter ZRVS. Zmagala je ekipa OŠTO Trebnje (930 točk), 2. OŠTO Črnomelj (926 točk), 3. OŠTO Novo mesto (855 točk), 4. UNZ Novo mesto (851 točk). Z avtomatsko puško je najbolje streljal Franc Prašnikar, UNZ Novo mesto (171 krogov), drugi je bil Martin Željko, OŠTO Črnomelj (170 krogov), tretji pa Anton Jakljevič, OŠTO Metlika (169 krogov). S polavtomatsko puško je bil najboljši Jože Hribar, UNZ Novo mesto (178 krogov), za njim sta se uvrstila Janez Žurga, OŠTO Trebnje (167 krogov), in Franc Cugelj, OŠTO Trebnje (166 krogov). V streljanju s pištolo je zmagal Momčilo Gordanić, VP 1394 Novo mesto (168 krogov), 2. Andrej Strajnar OŠTO Trebnje (166 krogov), 3. Laslo Pravda, VP 1394 Novo mesto (164 krogov).

Predaja prehodnega pokala zmagovalcem

Odbojka zadolžila Kočevje

Rezultati moške in ženske vrste si zaslužijo več pozornosti — Novi predsednik Slavko Uran

KOČEVJE — Nedavni občni zbor kočevskega odbojkarskega kluba je samo potrdil, kako je ta šport v mestu ob Rinži pridobil na popularnosti. In to predvsem po zaslugi rezultatov, ki jih zadnje sezone dosegata tako moška kot ženska ekipa, ki letos nastopa v prvi republiški ligi.

Večja tradicija je na strani ženske vrste, ki je v zadnjih štirih letih postala ena najboljših slovenskih ekip. Vrhunec te generacije je bil zagotovo lanski naslov republiških prvakinj in nastop v kvalifikacijah za vstop v II. zvezno ligo. Za razliko od deklet so se fantje pod odbojkarsko mrežo prvič zbrali pred štirimi leti, v tem času pa se prebili celo do ene najboljših ekip prve republiške lige. Povejmo, da so Kočevci šele letos dobili trenerja, kar se seveda še kako pozna v njihovi igri in rezultatih. In želje? Dekleta želijo seveda ponoviti lanski uspeh in se skozi kvalifikacije naposled le prebiti v II. zvezno ligo, največja želja fantov na tem prvenstvu pa je zabeležiti kar največ zmag.

Po besedah dosedanjega predsednika kluba Toneta Krkovića — ki ima zagotovo velike zasluge za takšen rezcvet kočevske odbojke, pa v mestu z odnosom do tega športa niso zadovoljni, premalo je finančne pomoči, strokovno delo ni dovolj cenjeno. Veliko tega se bo spremenilo na boljše sedaj, ko je pokroviteljstvo nad klubom prevzela delovna organizacija LIK. Tudi novoizvoljeni predsednik kluba Slavko Uran si je za enega poglavitnih ciljev klubske uprave zastavil ureditev primernih pogojev za delo. In prav zaradi visoke ravni kočevske odbojke je po mnenju mnogih potrebno poiskati možnosti za vključitev v skupnost Alpe-Jadran in s tem tesnejše sodelovanje s klubi iz Italije in Avstrije, kar bi zagotovo prineslo nekaj koristi tudi na finančnem področju.

M. GLAVONJIĆ

USPEŠEN START KRŠKIH KEGLJAVK

KRŠKO — Pričelo se je tekmovanje v I. ženski slovenski kegljaški ligi, krške igralke pa so v prvih dveh kolih zabeležile popoln izkupiček. V Kamniku so ugnale domačo vrsto z 2.219:2.178, nato pa doma še Tekstilano z 2.401:2.361. Posebej velja omeniti dobre igre Lojzke Škafar in Slavice Albe, Krčanke pa so tako po dveh kolih na čelu lestvice. Moški so pred dnevi tekmovali na prvenstvu območne kegljaške skupnosti in s 5.125 podrtimi zmagali v I. kolu. Kegljači Sevnice so zasedli šesto, Brežice pa sedmo mesto.

Najstarejši turnir za dan JLA

V soboto polfinale, v nedeljo finale

NOVO MESTO — Kot smo že zapisali, bo v soboto in nedeljo v Novem mestu in Šentjerneju doslej zanesljivo najstarejši rokometni turnir v Jugoslaviji, posvečen dnevu JLA. Gre za prireditev, ki bo letos že 14. po vrsti, njen pokrovitelj je komanda ljubljanskega armadnega območja, organizatorja pa RK Novo mesto in komanda novomeškega garnizona.

Za razliko od prejšnji teden najavljenega programa moramo dodati, da je Metlika v zadnjem trenutku odpovedala sodelovanje, namesto nje pa so vskočile rokometašice Burje, vsa srečanja pa bodo odigrana v Novem mestu in Šentjerneju. Spored je potemtakem takšen: V soboto bo v Šentjerneju po predtekmi ob 17.45 srečanje med ekipama Iskre in Josipa Kraša, v Novem mestu pa ob 17. uri tekma Novega mesta in Burje. Ob 18.00 uri bo nato moška tekma veteranov in reprezentance LJAO, zatem pa tovariško srečanje. Nedeljski spored bo potekal v športni dvorani pod Marofom. Najprej bodo od 8. do 9. ure propagandni nastopi najmlajših selekcij, ob 9. uri bo svečana otvoritev, nato tekma članic za 3. mesto, tekma moških ekip Krke in IMV ob 10.20, ob 11. uri bo srečanje žensk za 1. mesto in ob 12. uri še tekma članov Novega mesta in LJAO.

POKAL IN DIPLOMA NOVOMEŠKI ZTKO

LJUBLJANA — Minuli petek so v Ljubljani pripravili proglasitev letošnjih najboljših slovenskih atletov. Ob tej priložnosti je novomeška ZTKO prejela pokal in diplomo za osvojeno prvo mesto na letošnjem krosu Dela v Titovem Velenju v mlajših kategorijah (cicibani in pionirji). Priznanji sta brez dvoma velika nagrada in spodbuda vaditeljem telesne vzgoje po šolah kot seveda tudi novomeški zvezi telesnokulturnih organizacij.

SULJEVIĆ DRUGI V KAMNIKU

KAMNIK — Štirinajst slovenskih karate klubov se je minulo nedeljo v Kamniku pomerilo na otvoritvi letošnje sezone v sankukai stilu. Med njimi je bilo tudi nekaj Ribničanov, največji uspeh pa je v pionirski konkurenci dosegel mladi Damir Suljević.

M. G-č.

Sodnika »igrala« za Postojno

Prekinjeno srečanje 9. kola v I. SKL med Novolesom in Postojno — Pristransko sojenje — Nenadejan uspeh Novomeščank v tekmi s Kladivarjem

Sobotno srečanje 9. kola v I. republiški košarkarski ligi med novomeškim Novolesom in Postojno je prineslo z razpletom, ki ga zanesljivo ni nihče pričakoval. Sodnika sta namreč v tretji minuti drugega polčasa prekinila tekmo, potem ko so domači igralci izgubili živce zaradi očitno pristranskega sojenja Ljubljančanov Kavčiča in Lindiča.

Težko je opisati, kaj se je v tistih trenutkih dogajalo na parketu novomeške športne dvorane, očitno pa sta jo v gneči in med prerivanjem skupila tudi sodnika. Ne da bi opravičevali početje novomeških košarkarjev, pa moramo vendarle zapisati, da so bili izzvani, saj takšno sojenje, kot sta ga v soboto demonstrirala Kavčič in Lindič, ne sodi na ligaške parkete. In nemara imajo kar prav tisti poznavalci košarke, ki so njuno sojenje povezali s podobnim incidentom minulo soboto v Postojni, ko je bilo prekinjeno srečanje med gostitelji in Slovanom, sedaj pa naj bi bile točke Postojnčanom vrnjene. V ilustracijo povejmo le, da sta sodnika v 22 minutah igre Novomeščanom dosodila kar 35 osebnih napak — ob tem je bila igra vse prej kot groba — Postojnčani pa so si jih v tem času prislužili le 10. Očitno bosta ta dva incidenta morala kaj premakniti tudi v republiški košarkarski zvezi, kajti ob takšnem sojenju zagotovo ne bosta osamljena.

Sicer pa povejmo, da je bila tekma vse do prekinitve dobra in kvalitetna, gostje so imeli več od igre v prvem polčasu, v prvi minutah nadaljevanja, ko so se jim gostitelji približali na vsega 6 točk, pa sta svoje naredila sodnika.

Kako nehvaležno je napovedovati karkoli, pa so v soboto najbolje potrdila Labodova dekleta, ki so v srečanju s Kladivarjem presenetljivo zabeležila svojo prvo zmago na prvenstvu. Bolj kot rezultat veseli igra Novomeščank in spoznanje, da v boju za obstanek vendarle še ni vse izgubljeno. Navsezadnje je Kladivar ekipa, ki sodi v sredino prvenstvene lestvice in je doslej že štirikrat okusila veselje zmage. Upati je le, da bo ta uspeh igralkam Labod da dodatna spodbuda za trdo delo in uspešnejšo točkovno bero v drugem delu prvenstva.

KRŠKI ROKOMETAŠI V FINALU

RADEČE — V polfinalu rokometnega odprtega prvenstva Slovenije za mladince, rojene leta 1968 in mlajše, ki je potekalo v Radečah, so velik uspeh dosegli mladi igralci Krškega. Predvsem po zaslugi sijajnega Šerbca so osvojili prvo mesto in si zagotovili nastop v finalu. Rezultati: Krško — Inles 14:10 (8:6), Krško — Radeče 28:13 (15:6) in Inles — Radeče 20:16 (9:7).

M. G-č.

ROKOMET ZA 22. DECEMBER

RIBNICA — V počastitev dneva JLA organizira RK Inles tradicionalni turnir v malem nogometu. Turnir se bo pričel ob 13. uri, nastopile pa bodo ekipe Inlesa, Dinos-Slovana, Prul in LJAO.

MALI NOGOMET V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — V počastitev dneva republike je nogometni klub Bela krajina 28. in 29. novembra organiziral tradicionalni turnir v malem nogometu. V črnomaljski športni dvorani se je pomerilo 36 ekip iz cele Slovenije in bližnjih hrvaških krajev. Zmagala je ekipa Sodražice.

VI. MEMORIAL BORISA DEBELAKA

KRMELJ — Minulo soboto je društvo Svoboda iz Krmelja organiziralo že 6. tradicionalni memorialni šahovski turnir Borisa Debelaka. Tekmovanja, ki je potekalo v prostorih sevniške Lisce, se je udeležilo 7 ekip, 21 članov in 12 pionirjev. V moštvenem seštevku je zmagala vrsta ŠK Milan Majcen iz Sevnice, za katero so igrali F. Derstvenšek, P. Lazić, J. Blas in B. Smerdel, posamično pa je zmagal Levičar, drugi je bil Mesojedec, 3. R. Blas. V konkurenci pionirjev je bil najboljši Krmeljčan Vlado Žaja.

J. B.

VRSTA TEKMOVANJ ZA DAN JLA

CERKLJE — Komanda letališča Cerklje organizira tradicionalno športno tekmovanje ekip Sevnice, Brežic, Krškega in Cerkelj. Udeleženci se bodo pomerili v streljanju, ki bo potekalo na brežiškem strelišču, odbojki, ki bo v dvorani OŠ bratov Ribar iz Brežic, kegljanju v Čateških Toplicah, namiznem tenisu v športni dvorani doma letalcev v Brežicah ter v šahu, ki bo v učilnici brežiškega doma JLA. Otvoritev tekmovanja bo v soboto, 19. decembra, ob 8. uri v domu JLA Brežice. Pokrovitelj srečanja je komandant cerkljanskega letališča.

J. BLAS

ZA DAN REPUBLIKE

STARI TRG — TVD Partizan je počastitev dneva republike pripravil ve tekmovanj. V namiznem tenisu je zmaga U. Kobe, v streljanju z zračno puško Majerle in v hitropoteznem šahu V. Kobe.

MED ČLANI ZMAGAL ROBIČ

NOVO MESTO — KD Krka je v nedeljo na stadionu Bratstva in enotnost pripravilo regijsko tekmovanje v ciklokrosu za vse kategorije. Na okoli 600 metrov dolgi krožni progi je nastopilo 4 kolesarjev. Med pionirji B je zmagal Lazukin, 2. je bil Grahek (oba Metlika), 3. Grmšek (Krško), pri pionirjih A pa Gimpelj, 2. Murn (oba Krka), 3. Zupan (Krško). Med mlajšimi mladinci je prvo mesto osvojil Kranjec, drugi je bil Radeč (oba Krško), tretji Fink (Krka), pri starejših mladincih pa je zmagal Roman Judež 2. je bil Eržen, 3. Zaletel, 4. Peter Judež (vsi Krka). Najbolj zanimivo je bilo v članski konkurenci. Slavil je Jure Robič slede: Sandi Papež, Bojanc, Smole in Ravbar (vsi Krka).

Delo in želje podrejene Seulu

Novomeški kolesarji že poldrugi mesec vadijo za novo sezono — Priprave članov povezane s ciljem po nastopu na olimpijskih igrah

NOVO MESTO — Nekako v senci ligaških bojev za točke v dvoranah se že od prvih novembrskih dni, torej vsega mesec dni po koncu minule sezone, za svoje nastope v prihodnjem letu pripravljajo novomeški kolesarji. Pod vodstvom trenerjev Ivana Turka, ki skrbi za člane, Janeza Jagodica, ki trenira starejše pionirje, Franca Bergerja, ki mu je zaupana vadba mlajših mladincev, Jože Pavliča, ki trenira A pionirje, in Marka Gregoriča, ki dela z B pionirji, se ta čas za novo sezono pripravlja 47 kolesarjev.

Po besedah prvega trenerja KD Krka Ivana Turka so letos precej spremenili način vadbe. Prej je bil on tisti, ki je pripravljal programe treningov za vse kategorije, sedaj so tudi drugi trenerji dovolj usposobljeni (večina jih ta čas končuje trenersko šolo), da to narede sami. Povedati je potrebno še, da je trening z mlajšimi kategorijami sedaj naravnan tako, da lahko njihove najboljše rezultate pričakujemo v kasnejših letih. »Z drugimi besedami: generacija novomeških pionirjev sedaj ne bo v premagljiva, kot je bilo to v navad lej, pač pa jih bomo bolj pripravlj naslednje težke preizkušnje v mla in članski konkurenci. Temu se delo na dolge roke in praksa ka prinaša več rezultatov,« razlaga Turk.

• In kakšne so želje v pri sezoni?

»Najbolj boleča bo verjetno zato java generacije pri mlajših mladincih, kjer od znanih imen ostaja pravzaprav le Bogdan Fink, ostali, Eržen, brata Judež in še kdo, bodo prihodnjo sezono že starejši mladinci. In prav zato od slednjih pričakujemo veliko, posegli naj bi v boj za vrh. Podobno je seveda tudi s člani. Razdelili jih bomo v dve skupini. V prvi bodo Sandi Papež, Smole, Bojanc in Robič. Ti naj bi predvsem vozili na težkih dirkah v tujini; naša želja je tudi, da jim omogočimo take priprave in pogoje za delo, kot jih imajo tuji kolesarji. Drugo skupino bodo sestavljali Darko Papež, Ravbar, Turk, Božič, ki bodo vozili na domačih dirkah in tu iskali svojo priložnost. Vedeti je treba, da sta Srečko Glivar in Marko Kruljac od včeraj pri vojakih in da je naša ekipa z njima veliko izgubila, seveda pa je to priložnost za druge, da se izkažejo. Poglavitni cilj kluba za letošnje leto je seveda dobra uvrstitev reprezentantov na največji amaterski kolesarski dirki, Dirki miru Varšava — Praga — Berlin, kjer si bosta morala Sandi Papež in Jože Smole izboriti mesto v reprezentanci za olimpijske igre v Seulu. To pa seveda pomeni, da bodo morali biti najboljši v vrhunski formi že v pričetku maja, drugi vrhunec forme pa bo treba tempirati za nastop na olimpiskih igrah. Prav tako seveda želimo letos z rezultati dokazati, da smo najboljši kolesarski klub v državi.«

• Temu so verjetno podrejene vse priprave. Kakšen je njihov plan?

»Članska vrsta bo od 15. do 23. decembra na pripravah na Vlašiću, ki nam jih je organizirala tovarna koles Unis, Sandi Papež in Jože Smole pa gresta od 19. do 29. decembra v Medulin na priprave državne reprezentance. Na Vlašić se bo naša ekipa, v kateri bodo takrat tudi mlajši mladinci, vrnila še kasneje, starejši mladinci pa bodo, da ohranimo stike s prijateljskim klubom iz ČSSR, odpotovali na tradicionalne priprave v Podolanke. Skratka, vadimo trdo in zavzeto, uspeh pa ob takšnem delu ter seveda s pogojem, da plan priprav v celoti izpolnimo, ne bi smel izostati.«

B. BUDJA

Ivan Turk: »Poglavitni cilj kluba v prihodnji sezoni je Papeževa in Smoletova uvrstitev v reprezentanco za olimpijske igre.«

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA — zahod, moški, 7. KOLO: PIONIR — SALONIT 3:0 (11, 7, 11)

Pionir: Vernig, Brulec, Kosmina, Povšič, Černač, Peašinović, Gregurek, Travižan, Berger, Prah.

LESTVICA: 1. do 2. mesto Jedinstvo Interplet in Železničar po 12 točk ... 6. Pionir 6 točk.

V naslednjem kolu igra Pionir v gosteh z Novim Zagrebom.

I. SOL, ženske, 9., zadnje jesensko KOLO: LIK Kočevje — Krim 3:2 (10, -11, -13, 0, 6)

Kočevje: Klun, Hočevar, Drobnič, Uran, Levstik, Ahac, Ibrahimović.

JESENSKA LESTVICA: 1. Kočevje 16 točk, 2. Rogoza 14, 3. Krim 12, 4. Partizan Tabor 12, 5. Ljubno 10 itd.

I. SOL, moški, 9. KOLO: LIK Kočevje — Agroplod Ljutomer 3.0 (5, 8, 4)

Kočevje: Bradač, Miklič, Levstik, Marič, Planinc, Hvala, Papež, Turk, Pavlovič.

LESTVICA: 1. Partizan Narodni dom 16 ... 5. Kočevje 10 itd.

V 10., predzadnjem kolu igraju Kočevci v gosteh s Titan-Kamnikom.

košarka

I. SKL, moški, 9. KOLO: NOVOLES — POSTOJNA 58:66 (47:61) prekinjeno

Novoles: Stojković 2, Vučković 8, Čerkovnik 2, Lučec 2, Bajc 7, Lalič 3, Župevec 4, Plantan 30.

LESTVICA: 1. Maribor 17 ... 10. Novoles (tekma manj) 10 itd.

V naslednjem kolu potujejo Novomeščani v Ljubljano k Iliriji.

I. SKL, ženske, 9. KOLO: LABOD — KLADIVAR 80:64 (35:33)

Labod: Srebrnjak 15, Bratož 22, Čavlović 8, Dragman 11, Smrke 20, Šetina 1, Verstovšek 3.

LESTVICA: 1. Slovan 18 točk ... 12. Labod 10.

Novomeščanke igrajo v naslednjem kolu v gosteh z Metko.

SALON POHIŠTVA NOVO MESTO novoles

dnevna soba SKAND

novoletna akcijska prodaja

pohištvenega programa SKAND

Jedilnice in dnevne sobe

40% popust

jedilnica SKAND

Obročno odplačevanje

Za gotovino še 25% popusta.

Od 14. 12. do 31. 12. 1987

novoles

EMONA — DOLENJKA
Trgovsko podjetje
na debelo in drobno
NOVO MESTO

Cenjene potrošnike obveščamo, da na Kidričevem trgu 1, Novo mesto, pričnemo v petek, 18/12-1987, s prodajo športne opreme:

- **za lov in ribolov;**
- **smučarska oprema;**
- **športna konfekcija**
- **in ostale športne rekvizite**

Obratovalni čas športnega oddelka bo od 8. do 15.30, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP!

923/50-87

ŽTO — TOZD za promet Ljubljana

vabi k sodelovanju kandidate za prekvalifikacijo v železniški poklic

PREMIKAČ — ZAVIRAČ — KRETNIK

Pogoji: — končana osemletka
— starost od 18 do 30 let
— posebna zdravstvena sposobnost

Samska stanovanja niso zagotovljena.
Prednost pri izbiri imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom.
Usposabljanje traja 3 mesece. Nadomestilo osebnega dohodka v času usposabljanja znaša 120.000 din, približni osebni dohodek na delovnem mestu je 350.000 din.
Kandidati so sprejeti v delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Vse prijavljene kandidate bomo povabili na razgovor v kadrovsko službo.
Prijave sprejema kadrovska služba ŽTO — TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7, v 15 dneh od objave.

917/50-87

novoles

Komisija za delovna razmerja TOZD TDP

objavlja prosta dela in naloge za obrat v Mirni peči.

1. Vzdrževalec III.

pod pogoji: — končana IV. stopnja kovinske smeri
— 1 leto delovnih izkušenj
— izpit za viličarista

2. Obdelovalec lesa — 10 delavcev ali delavk

pogoji: — končana osnovna šola
— zaželjena praksa

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati posredovati v 8 dneh od objave na naslov NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto — Straža, 68351 Straža, kadrovsko-socialna služba.

DS TOZD ŽAGA

razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Vodja proizvodnje žagalnice

pogoji:
— višja izobrazba lesne smeri
— 4 leta delovnih izkušenj oziroma z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje del in nalog
— osebnostne lastnosti določene v družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike
— organizacijske in vodstvene sposobnosti

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati poslati v 8 dneh od objave na naslov NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto — Straža 68351, kadrovsko-socialna služba z oznako: za razpisno komisijo.

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA
TOZD VINSKA KLET
Trg svobode 3
68330 Metlika
Komisija za medsebojna delovna razmerja in usklajevanje osebnih dohodkov TOZD Vinska klet v sestavi Mercator-Kmetijske zadruge Metlika

objavlja
prosta dela in naloge

trgovskega zastopnika za območje Dolenjske

Kandidati morajo poleg zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje:
— končana V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali komercialne smeri,
— najmanj eno leto delovnih izkušenj,
— vozniški izpit B kategorije.

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.
Prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:
Mercator-Kmetijska zadruga Metlika, Trg svobode 3, Metlika
Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sklepu samoupravnega organa.

921/50-87

M

MERCATOR DO STANDARD
Novo mesto, Glavni trg 3
Komisija za delovna razmerja objavlja

prosta dela in naloge

1. 2 prodajalcev IV. zaht. stop.

za prodajo železnine in gradbenega materiala v prodajalni Šentjernej

2. 1 natakarja IV. zaht. stop.

za bife v PC LOČNI

Pogoji: pod točko 1 in 2 je potrebno 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.
Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v 8 dneh na naslov: Mercator Standard Novo mesto, Glavni trg 3. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

915/50-87

Delavski svet ZCD TOZD Zdravstveni dom Trebnje

razpisuje
prosta dela in naloge

pomočnika direktorja TOZD

POGOJI:
— končana VI. ali VII. stopnja pravne ali ekonomske smeri,
— 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi v zaprtih kuvertah z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: ZCD, TOZD Zdravstveni dom Trebnje, 68210 Trebnje. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

920/40-87

V. P. 6485 Črnomelj
objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo odpadkov hrane.
Javna licitacija bo v sredo, 23. 12. 1987, ob 9. uri v kasarni »Bela krajina«.
Začetna cena je 121.500 dinarjev.
Kandidati morajo pred licitacijo plačati 10% od izklicne cene.

919/50-87

Delovna organizacija Elektro Celje,
tozd Elektrodistribucija Krško,

razpisuje javno prodajo rabljenih avtomobilov, ki bo 22. 12. 1987 ob 12. uri v prostorih avtotransporta pri tozd Elektrodistribucija Krško, C. 4. julija 32 Krško. Licitacija bo ustna.

1. Osebni avto LANDROWER letnik 1976, reg. št. CE 846-69, cena 350.000 din
2. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1978, reg. št. NM 465-45, cena 200.000 din
3. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1978, reg. št. NM 455-45, cena 200.000 din
4. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1979, reg. št. NM 711-58, cena 200.000 din
5. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1979, reg. št. NM 688-16, cena 200.000 din
6. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1979, reg. št. NM 584-84, cena 200.000 din
7. Osebni avto ZASTAVA 750, letnik 1980, reg. št. NM 688-64, cena 200.000 din

Prometni davek v ceni ni zaračunan. Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki polože 10% varščino od začetka cene. Varščina se plača neposredno pred licitacijo. Vozilo je treba plačati in prevzeti v petih dneh od dneva prodaje. Ogled je možen uro pred začetkom licitacije.

910/50-87

ŽITO — TOZD Imperial
Krško

objavlja
po sklepu delavskega sveta z dne 14. 10. 1987

javno licitacijo

za prodajo osnovnega sredstva: vozilo zastava 132 GLS, leto izdelave 1978, neregistriran, izklicna cena 400.000 din.
Licitacija bo 23. 12. 1987 ob 12. uri v prostorih TOZD Imperial. V ceni ni vračunan prometni davek in ga plača kupec.
K licitaciji lahko pristopijo pravne ali fizične osebe, ki morajo pred pričetkom plačati 10% polog od izklicne cene pri blagajni TOZD-a. Kupec mora kupljeno blago plačati in odpeljati v 8 dneh po licitaciji.
Ogled je možen 23. 12. 1987 od 7. ure dalje v prostorih TOZD Imperial Krško.

911/50-87

GOK ČRNOMELJ

DO GOK ČRNOMELJ
DELAVSKI SVET DO
DELAVSKI SVET TOZD OBRT

razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4-letni mandat

I. Direktor delovne organizacije
II. Vodja temeljne organizacije OBRT

Kandidata morata poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
Pod I.: da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo gradbene, lesne, strojne ali ekonomske smeri in vsaj 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih.
Pod II.: da ima visoko, višjo ali srednjo izobrazbo strojne, lesne, gradbene ali temu sorodne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih.

Drugi pogoji pod I in II:
— da ima pozitiven odnos do samoupravljanja, socialistične družbene ureditve, družbenopolitičnih organizacij, da je moralno neoporečen in da izpolnjuje pogoje glede na 511. člen zakona o združenem delu,
— da ob imenovanju poda program razvoja DO oziroma program razvoja TOZD Obrt.

Pisne prijave kandidatov z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemata razpisni komisiji DO GOK in TOZD Obrt v roku 8 dni po objavi razpisa.
O izidu izbire bodo kandidati pisno obveščeni v 7 dneh od dneva sprejetega sklepa o izbiri. Sklep o izbiri bo sprejet v 30 dneh od dneva poteka razpisnega roka.

918/50-87

trgovsko podjetje
NOVOTEHNA
68001 novo mesto, glavni trg 11

NOVOTEHNA NOVO MESTO VAM OMOGOČA UGODEN PREDNOVOLETNI NAKUP

v poslovnih enotah

Novo mesto, Trebnje, Kostanjevica, Krško in Metlika
— **bele tehnike in akustike**
plačilo: 4 obroki brezobrestno, do 20. decembra
— **električno ročno orodje ISKRA**
3 obroke brezobrestno z gotovinskim plačilom 15 odstotni popust od tovarniške cene.

V PRODAJALNI Z GRADBENIM MATERIALOM V BUČNI VASI
vam nudimo stavbno pohištvo **INELS-BLED** s 15 odstotnim popustom od tovarniške cene.

POSLOVNA ENOTA GLAVNI TRG 11 vas vabi, da si kupite **EMO POSODO** z 20 odstotnim popustom pri nakupu v vrednosti nad 50.000 din.

Se priporočamo!

ugodno

od 25. 11.–31. 12. 1987
10–30% nižje cene

– trajna salama PIKNIK, Neoplanta Novi Sad, kg	4.450
– mini šunka v črevu, Neoplanta Novi Sad	5.940
– džačka pašteta, Neoplanta Novi Sad, 50 g	101
– sardine ADRIA, Adria Zadar, 115 g	395
– paradižnik v tubi, Droga Portorož, 200 g	560
– belo vino HERCEG, Hepok Mostar, 0,7 l	ugodno
– rdeče vino KOPRČAN, Agraria Koper, 1/1 l	ugodno
– belo vino VINSKA RADOST, M-KZ Metlika, 1/1 l	ugodno
– rdeče vino BRENTAR, M-Agrokombinat Krško, 1/1 l	ugodno
– rum, Maraska, Zadar, 1/1 l	ugodno
– sirup limona, Hepok Mostar, 0,7 l	1.080
– bonboni BONKO marelica, Kandit Osijek, 100 g	326
– kocke NOUGAT, Čakovečki mlinovi, 200 g	460
– keksi čokoladirani OHO, Koestlin Bjelovar, 400 g	950
– keksi PIKNIK, Koestlin Bjelovar, 1000 g	1.314

V vseh naših prodajalnah z živili po vsej Sloveniji

Pričakujemo vas!

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša draga teta in sestra

NEŽKA KOSTREVC

iz Gornjega Gradišča pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem ter vaščanom, ki so ob smrti drage tete sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi njenim prijateljicam, ki so jo v času bolezni obiskovale in tolažile. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred in cerkvenemu pevskemu zboru za petje.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

MARIJA LUŠTEK

iz Mačkovca 13

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki ste sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnico tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivom IMV-proizvodnja III, Novoles TSP Straža, GIP Pionir-TOZD DSSS Novo mesto, KS Ločna-Mačkovec ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 85. letu nas je za vedno zapustil ljubi in dobri mož, oče, stari oče, praded in stric

LUDVIK MURGELJ

iz Jablana 27

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjene vence in cvetje, Petru za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke, župniku za lepo opravljeni obred, izrečena sožalja in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

ANTON PEČARIČ

iz Drašič 2 a pri Metliki

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala kirurškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, ZD Metlika, kakor tudi OGZ Metlika in kolektivu Beti za podarjene vence, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, pevcem, gasilskemu društvu Drašiči in krajevni skupnosti za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

Srce drhteče, krvaveče
prestopilo prag velike sreče.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil naš ljubi ata in stari ata, boter in stric

RUDI ANDOLJŠEK

iz Slatnika 7 pri Ribnici

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na kraj počitka. Hvala dekanu in vaškim gasilcem!

Žalujoči: sin France z družino, hči Marija z družino in hčerka Francka z družino

ZAHVALA

V 52. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

ALOJZ NOVAK

s Krke 26 pri Novem mestu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli stali ob strani in pomagali. Še posebno se zahvaljujemo GIP Pionir za podarjena venca in govor ob odprtem grobu, njegovim najožjim sodelavcem za izkazano pomoč ter delavcem SSGT Novo mesto, delavcem Pekarne, trgovini Elektrotehna Novo mesto, vaščanom vasi Krka za podarjene vence in pomoč. Zahvaljujemo se tudi p. vikarju Felicijanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA TRONTELJ

z Gorenjih Ponikev 29

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, DO TRIMO Trebnje, Geodetski upravi Trebnje za izrečeno sožalje, za podarjene vence in cvetje. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke in gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

V naših srcih je bolečina,
ki ne bo nikdar minila,
dokler nas ne bo črna zemlja krila.

V SPOMIN

21. decembra bo minilo štiri leta, odkar je tragično preminil

SILVO PANJAN

iz Kočevja pri Črnomlju

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

LEOPOLD AGNIČ

iz Desinca 8, Črnomelj

Vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, darovali vence in cvetje in pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala tudi DO IMV, ZZB, govorniku Francu Sedlarju in kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga sestra in teta

MARIJA TRPINC

roj. KIC

Muhaber 2

Iskrena hvala vsem sorodnikom, znancem in dobrim sosedom, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in izrekli sožalje, zlasti pa vaščanom, ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA ANŽIČEK

Straža 24 pri Šentrupertu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli pomagali, podarili vence in izrekli sožalje, Domu starejših občanov v Ljubljani, KO ZZB Šentrupert, pevcem, tov. Antonu Strmoletu za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, stari oče in praded

JANEZ ZALETELJ

iz Zagorice pri Dobrniču

Ob njegovi smrti se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za pomoč in tolažbo, številnim delovnim organizacijam za podarjene vence in cvetje in vsem za tako številno udeležbo na zadnji poti. Posebna hvala g. duhovnikoma in cerkvenemu pevskemu zboru iz Dobrniča.

Žalujoči: vsi njegovi

Zaprl trudne si oči,
spočil si žuljave roke,
ostal boleč spomin bo nam,
za katere skrbel si noč in dan.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustil ljubljeni oče, mož, stari oče, brat in stric

IGNAC RIBIČ

iz Podturna 21 pri Trebelnem
upokojeni zidar

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi in delili z nami neizmerno žalost ter ga spremili na njegovo zadnjo pot, mu darovali toliko lepega cvetja in nam izrekli iskreno sožalje. Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom in znancem, še posebej pa delovnim organizacijam Tiskarna Novo mesto, Cestno podjetje — TOZD Gradnja, Ljubljanske mlekarne, delavcem TTG Novo mesto ter župniku za lepo opravljeni obred. VSem in vsakemu posebej še enkrat prisrčna hvala z željo, da bi pokojnega ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: žena Fani, otroci Drago, Tončka, Silvo, Slavka, Milena z družinami, Anica z Bojanom, Polde in ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat, stric, tast in zet

ANTON KAMENŠEK

iz Novega mesta

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Hvala tudi DO Elektro Novo mesto, Iskra-TOZD Telematika, tovarni zdravil KRKA-TOZD Tehnoservis, ZB NOV KS Mestne njive, Odboru baze 99 D, pevcem, internemu in kirurškemu oddelku bolnišnice Novo mesto, govornikoma tov Golobu in tov. Jeraju ter gospodu proštu za tople besede in opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, sin Marjan z družino, sestra Lojzka, tašča in ostalo sorodstvo

---

Ljubezen, delo, skrb, trpljenje,
draga mama,
tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA POTOČAR — Jerinova Pepca

iz Bučne vasi 15

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom in sorodnikom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali pokojni vence in cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov Novo mesto za nego in skrb v času bolezni, osebju nevrološkega oddelka, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, obema govornikoma za poslovilne besede ter GD Kamence, DO Novoteks, DO Vezenina Kočevje ter ZZB Bučna vas za podarjene vence. Še enkrat prisrčna hvala vsem, tebi, ljuba mama, pa naj bo mil dom, kjer boš večno počivala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož oče in stari oče

ANTON GRGORIČ

iz Dolge vasi pri Kočevju

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju Kliničnega centra v Ljubljani, zdravstvenemu osebju splošne ambulante v Kočevju, posebno tov. Ljubenku in tov. Ivanki Bižal za dolgoletno nego na domu. Hvala tudi govorniku Antonu Grmovšku, DO ITAS in LIK, godbi, Zvezi borcev, društvu invalidov in pripadnikom JLA. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ivanka, sin Miro z ženo Mirjano, sin Davor z družino, hčerka Majda in ostalo sorodstvo
Dolga vas—Planina—Zagreb

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil nadvse dobri, plemeniti mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

JOŽE PRHNE

borec Belokranjskega odreda Cankarjeve brigade, komandir VII. korpusa, vojaški vojni invalid in cestni delovodja v pokoju iz Črnomlja

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih in bolečih trenutkih sočustovvali z nami, nam pomagali in ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali prelepe vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala zdravnikom in ostalemu osebju visceralne kirurgije in intenzivnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za ves trud, skrb in nego v času bolezni. Hvala KO ZZB NOV Črnomelj, OOZKS Griček Črnomelj, govornikom za besede slovesa, pevcem in godbi, Cestnemu podjetju Novo mesto—TOZD Vzdrževanje in varstvo cest Črnomelj za poslednje spremstvo, nosilcem praporov, odlikovanj, tovarišici Enici Škof za lepo organizacijo pogreba, sodelavcem Petrola Črnomelj in Vinica, VVO Oton Župančič Črnomelj, Beti-TOZD Metraža Metlika. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ana, otroci Jože, Toni, Zora in Gorazd z družinami ter ostalo sorodstvo
Črnomelj, 3. 12. 1987

Kje si, ljuba mama,
kje Tvoj zlati je obraz,
kje so Tvoje pridne roke,
ki bi delale za nas?
Ne mine ura, dan, ne noč,
saj z nami si povsod.

ZAHVALA

V 62. letu starosti je za vedno prenehalo biti srce naši dobri mami, stari mami, sestri, teti in svakinji

ROZALIJI ANCELJ

iz Semiča 44 d

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ustno ali pismeno izrekli sožalje, kakorkoli pomagali in počastili spomin na našo drago mamo z venci in cvetjem ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo DO MKZ Metlika, GD Semič, ZB Semič, tov. Anici Lah in tov. Antonu Golobiču za poslovilne besede, metliškim pevcem za ubrano petje, godbi na pihala iz Črnomlja, zastavonošem in gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred. Še posebej pa se zahvaljujemo Nedi in Anici Lah ter Nežki Bezkovi za vsestransko pomoč, Onkološkemu inštitutu-A iz Ljubljane ter zdravstvenemu osebju iz Črnomlja.

Žalujoči vsi njeni
Semič, San Francisco, Mladica, Brežice, Ljubljana

Mama, trpela si, trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.
En up nas še krepi, da srečamo se v večnosti.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 64. letu zapustila dobra žena, mama, stara mama, sestra, teta

ANGELCA DRAGAN

roj. ŠKRABUT,

Dol. Jesenice 5 pri Šentrupertu

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, kakorkoli pomagali, pokojni darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se kolektivu ISKRA Mokronog za vence in denarno pomoč, sindikatu TVP Novoles za denarno pomoč, govorniku tov. Hribarju, Splošni bolnišnici Novo mesto, šentruperskim pevcem, gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Trpljenje si prestala,
sedaj boš brez bolečin
v grobu mirno spala.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustila draga sestra in teta

FRANČIŠKA ZIDAR

iz Vel. Loke 29

Iskreno se zahvaljujemo za dolgoletno zdravljenje dr. Kranjcu in dr. Vilfanovi, osebju Doma starejših občanov Novo mesto pa za nego in lajšanje trpljenja ob koncu življenja. Posebej se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, izrekli sožalje ter pokojno pospremili na zadnji poti, tov. Žibertu za poslovilne besede pri odprtem grobu in gospodu župniku iz Šentlovrenca za opravljeni pogrebni obred. Vscm še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Če bi solza mrtve obudila,
ne bi tebe, dragi, črna
zemlja krila.

ZAHVALA

z bolečino v srcu smo se 21. novembra za vedno poslovili od ljubega moža, očima, strica, bratranca

JURIJA GERDINA

iz Sodevc 20, Stari trg ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem Metalke, sosedom in znancem, krajanom sosednjih vasi za podarjeno cvetje in izraženo sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala krajevnemu odboru ZB in Gasilskemu društvu Prelesje, kakor tudi govornikom na domu in ob odprtem grobu, godbi iz Črnomlja ter g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame in tašče

MARIJE ŠTERK

iz Dolenje vasi 1 pri Raki

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, za darovane vence in cvetje ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala Kraljevim za vso pomoč v težkih trenutkih, sodelavcem tovarne Celuloze in papirja Djuro Salaj Krško, SGP Pionir—Togrel, sodelavcem tovarne zdravil KRKA in VVO Novo mesto, pevcem za zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: mož Jože in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

MARTINA ZAGORCA-VRBE

borca Cankarjeve brigade
iz Gor. Vrhpolja 73

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, soborcem in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala vsem dobrim sosedom, Lovski družini Šentjernej, GD Vrhpolje, ZZB Šentjernej, Društvu upokojencev Šentjernej, godbi, pevcem in govornikom za poslovilne besede. Hvala tudi vsem zastavonošem in nosilcu odlikovanj. Prisrčna hvala za ustno izražena sožalja in podarjene vence in cvetje.

Žalujoči: žena Rezka, sin Jože ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JANEZA KAMBIČA

iz Črešnjevca

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika spremili v tako velikem številu na zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Iskrena hvala delovnim organizacijam Beti Metlika, KZ Črnomelj, Valjčni mlin Črnomelj, VVO Koseze Ljubljana, IMP Metlika, Novoteks Vinica, gasilcem, govornikom za poslovilne besede, pevcem iz Dragatuša in kaplanu za lepo opravljeni obred. Posebna zahvala sosedom za nesebično pomoč.

Žalujoči: vsi njegovi

Dom brez Tebe je praznina,
v srcih naših bolečina.
Če bi solza govorila,
Tebe, Vinko, ne bi zemlja krila.

V SPOMIN

Minilo je že leto dni, odkar nas je zapustil mož in očka

VINKO DOLENC

Detelova 2, Novo mesto

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Vsi njegovi

V domu našem je praznina,
v srcih naših neizmerna bolečina.

V SPOMIN

21. decembra bo minilo žalostno leto dni, odkar je naša draga

IRENA PEČAVAR

porajala novo življenje in pri tem žrtvovala svoje. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, ji prinašate cvetje in prižigate sveče, postojite ob njenem preranem grobu in z lepo mislijo počastite njen spomin.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

JOŽICE LUKŠIČ

roj. PETRIČ

iz Dolenjskih Toplic

se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto za skrbno nego, vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem oz. sošolcem, znancem, še zlasti pa sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, OŠ Dolenjske Toplice, gasilskemu društvu, pevcem, godbi in vsem, ki so pokojni v slovo namenili tople besede.

Vsi njeni

Dolenjske Toplice, 9. decembra 1987

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in sestra

FRANČIŠKA ZUPANČIČ

K Roku 46

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sovaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili cvetje in vence ter pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi OO ZS ter sodelavcem TPP Novoles, gasilski godbi Novo mesto in šmihelskemu pevskemu zboru za zaigrane in zapete žalostinke ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Cveto in hči Sonja z družinama ter ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, strica in tasta

FRANCA KRIVICA

iz Češnjic 17 pri Trebelnem

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli pomagali, podarili vence in cvetje, izrekli sožalje ter pokojnika v velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi zdravnici Stričevičevi iz Trebnjega, osebju za intenzivno nego na kirurškem oddelku bolnice Novo mesto, gasilskim društvom Štatenberk, Trebelno, Velika Strmica in kolektivom Tovarne obutve Novo mesto, Tovarne kovinske galanterije Ljubljana, Induplati Mokronog, g. župniku za opravljeni obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat lepa hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina, brata, strica, svaka

JOŽETA NOSETA

iz Reber

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojniku darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Reber, DO PTT Ljubljana, TOZD Telekomunikacije, in župniku za opravljeni pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNA VOZILA — KMETIJSKI STROJI — PRODAM — KUPIM — POSEST — ŽENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — ČESTITKE — ZAHVALE

tedenski koledar

Četrtek, 17. decembra — Lazar
Petek, 18. decembra — Radoslav
Sobota, 19. decembra — Urban
Nedelja, 20. decembra — Evgen
Ponedeljek, 21. decembra — Peter
Torek, 22. decembra — Dan JLA
Sreda, 23. decembra — Viktorija
Četrtek, 24. decembra — Eva

LUNINE MENE
20. decembra ob 19.26 — mlaj

kino

BREŽICE: 17. 12. ameriški film Odiseja 2010. 18. in 19. 12. ameriški film Žrelo (III. del). 19. 12. predpremiera — ameriška drama Barva denarja. 22. in 23. 12. ameriška komedija Moj sosed je vampir. 24. in 25. 12. ameriška grozljivka Psiho (3. del).

ČRNOMELJ: 17. 12. ameriški akcijski film Zanka. 18. in 20. 12. ameriški akcijski film Raš. 20. 12. ameriška komedija Divje življenje. 22. 12. angleški film Pot v Indijo. 24. 12. francoski film Pokvarjeni policaji.

GABRJE: 20. 12. ameriški kriminalni film 8 milijonov smrti.

KRŠKO: 17. 12. angleška drama Misijon. 18. 12. francoski film Otok strasti. 19. 12. ameriški film Za sinovo ljubezen. 20. 12. ameriški film Dirka Čonnothrll (II. del). 22. 12. (17. uri) risanke ter (20. uri) nemški erotični fant. film Ljubezenska pisma neke nune. 23. 12. ameriška komedija Seks z zvezdami. 24. 12. ameriški kriminalni film Surova Odiseja.

SEVNICA: 17. in 18. 12. ameriški akcijski film Polnočni svetnik. 19. in 20. 12. ameriška komedija Cena ljubezni. 24. in 25. 12. italijanski avanturistični film Rašš

NOVO MESTO DOM JLA: Od 18. do 20. 12. ameriška drama Rocky IV. Od 21. do 23. 12. sovjetski film Pojdi in glej.

TREBNJE: 19. in 20. 12. ameriška komedija Zelena ljubezen.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 17. 12. filmsko gledališče — ameriška drama Pariz Teksas. 18. (ob 20. uri), 19. in 20. 12. (18., 20.) ameriška komedija Kdo mi ubije ženo. 19. in 20. 12. (16. uri) jugoslovansko-ameriški risani film Čudežni gozd.

21. in 22. 12. (ob 16. uri) ameriška risanka Jaka racman in njegova klapa. 21. in 22. 12. ameriški akcijski film Ponoreli vlak. 23. 12. (ob 16. uri) ameriški risani film Čudežni gozd. Od 23. do 25. 12. (ob 18. uri) ameriški spektatel Ben-Hur. 24. 12. (ob 16. uri) ameriška komedija Strašni kosmatinci.

službo dobi

MLADI, ambiciozni, zagotovljen vam je odličen zaslužek! Javite se na tel. (064) 57-036. (6640-SD-50)

ZASLUŽEK na drugačen način. Ni prodaja. Pridobivanje članov, kataloški način. Honorar izredno visok. Lasten urnik in teren. Zaželjene ponudbe z vseh koncev Slovenije. Šifra: »PLAČILO TAKOJ!« (P50-7MO)

DEKLE za delo v caffe baru nujno potrebujem. Tel. (068) 33-044. (6758-SD-50)

GOSTIŠČE V TREBNJEM zaposli KV KUHARICO in NATAKARICO (lahko tudi priučeno). Natakarico zaposli takoj, kuharico pa takoj po novem letu. Stanovanje in stimulativni osebni dohodki zagotovljeni. Cenjene ponudbe sporočite na tel. 44-138. (P50-38 MO)

FRIZERSKO POMOČNICO sprejme frizerski salon »MILKA« Novo mesto, Partizanska 3, tel. 21-282. Možnost stanovanja. (6696-SL-50)

FRIZERKO z več let prakse zaposlim takoj ali po dogovoru. Tel. (061) 267-533. (P50-17 MO)

NUJNO IŠČEM delavca z lastnim prevozom. Šifra »DOBRA PLAČA«. (6724-SL-50)

stanovanja

STAREJŠI zakonski par brez otrok vzame v najem dvosobno stanovanje ali manjšo hišico v okolici Novega mesta. Plačilo solidno. Naslov v upravi lista. (6651-ST-50)

SOBO s kopalnico v Novem mestu, po možnosti s kuhinjo, iščem. Naslov v upravi lista. (6654-ST-50)

ENOSOBNO STANOVANJE v Črnomlju iščem. Ponudbe pod šifro: TAKOJ«. (6660-ST-50)

OPREMLJENO STANOVANJE oddam dekletu za pomoč v gospodinjstvu. Tel. 25-438. (6708-ST-50)

MLADA tričlanska družina nujno potrebuje stanovanje. Stanka Miljan, Skalickega 7 a, Novo mesto. (P50-23 MO)

motorna vozila

VW 1200 in **kombi IMV 1600** prodam. Robi Horžen, Črešnjice 21, Cerklje ob Krki. (6656-MV-50)

KOMBI Ford 100, vozen, prodam za rezervne dele. Prodam tudi barvni televizor Telefunken, trajno žareči štedilnik Küppersbusch. Tel. v službi 71-242, dopoldan. (P50-12MO)

ZAPOROŽEC, letnik 1978, registriran do avgusta 1988, prodam cel ali po delih. Cena po dogovoru. Jože Veble, Podvinje 19, Kapele. (P50-5MO)

WARTBURG 353W limuzina, letnik 81, prodam. Kobe, Viniška 12, Črnomelj. (6643-MV-50)

Z 101, letnik 1977, prodam. Milana Colarič, Orehovec 37, Kostanjevica. (6637-MV-50)

Z 101 po delih prodam. Urbič, Hudeje 6, Trebnje, tel. 45-038. (P50-1MO)

ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, prodam za 1,700.000 din. Adamičeva 4. (6647-MV-50)

JUGO 45, letnik 1982, prodam. Drago Molan, Stari grad 47, Krško. (P50-8MO)

Z 101, obnovljeno, letnik 1974, prodam. Tel. (068) 82-463. (P50-9MO)

POKROV PRTLJAŽNIKA za škodo 105 s ali 120 L poceni prodam. Tel. (068) 42-389. (6662-MV-50)

Z 101, letnik 78, prodam za 80 SM. Rom, Obrh 4, Dolenjske Toplice. (6664-MV-50)

126 P, dobro ohranjen, ugodno prodam ali menjam za cenejši avto z doplačilom. Nad mlini 57. (6667-MV-50)

Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. Tel. 27-557. (6670-MV-50)

Z 750, letnik 1974, prodam. Grič 6, Kostanjevica. (6672-MV-50)

Z 101, letnik 73, prodam. Pajk, Heroja Slaka 45, Trebnje, tel. 44-368. (P50-15MO)

FIAT 126 P, letnik 79 (prenovljen motor), registriran do junija 88, prodam. Tel. 43-728, Kastelic. (6675-MV-50)

Z 750, letnik 1978, dobro ohranjen, garažiran, prodam. Tel. 25-630. (ček)

126 P, letnik december 81, prodam. Ob Težki vodi 38, tel. 27-687. (6677-MV-50)

1300, v voznem stanju, prodam. Tel. (068) 52-269, popoldan. (6768-MV-50)

R-4 GTL KUPIM. Tel. 74-654, Krško. (P50-30 MO)

JUGO 45 in **Z 750,** oba letnik 84, prodam. Tel. 27-265. (6743-MV-50)

ŠKODO 110 R prodam. Tel. 27-570. (6747-MV-50)

126 P, letnik 1979, registriran v novembru, nujno prodam za 1.200.000 din. Informac. na tel. 23-578, po 16. uri. (ček)

Z 101, letnik 84, prodam. Sandi Klemenčič, K Roku 84, Novo mesto. (6757-V-50)

VW 1200, letnik 1975, v odličnem stanju, prodam. Tel. 74-716. (P50-39 MO)

DYANO 6, letnik 77, ugodno prodam za 48 SM. Tel. (068) 62-953. (P50-37 MO)

Z 101, letnik 1976, registrirano do decembra 1988, prodam. Tel. 25-817, po 16. uri. (6767-MV-50)

ZIMSKE GUME, prtljažnik in vlečno kljuko za fička prodam. Tel. 84-561, popoldan. (6766-MV-50)

GOLF, letnik 82, prodam za 550 SM. Tel. 65-501. (6766-MV-50)

126 P prodam. Janez Umek, Veliki Cerovec 19. (6763-MV-50)

UNO 60 S, moder metalik, 16 000 km, letnik 86, prodam. Tel. 69-176, popoldan. (6762-MV-50)

R-4 GTL, letnik 83, in kadett, letnik 75, prodam po ugodni ceni. Tel 72-446, od 16. ure dalje. (6761-MV-50)

PRODAM dele za R-4. Tel. 61-710. (P50-35 MO)

126 P, letnik 80, registriran, in 126 P, letnik 78, karamboliran, prodam. Simčič, Majde Šilc 18, Novo mesto. (6750-V-50)

Z 850 AK, letnik 1982, z manjšo okvaro, prodam. Ivan Robek, Grmovlje 34, Škocjan. (P50-34 MO)

FORD taunus 1,6, letnik 78, prva registracija 81, dobro ohranjen, prodam. Tel. 21-079. (6751-MV-50)

126 P, letnik 81, prodam. Tel. 25-259. (6751-MV-50)

Z 750, letnik 1985, prodam. Franc Štrk, Hrastulje 7, Škocjan. (6723-MV-50)

AVTO ŠKODO 1000, motor generalno obnovljen, prodam. Tel. (063) 786-104. (6722-MV-50)

TOVORNI AVTO mercedes 16-17 kiper, letnik 1976, dobro ohranjen, prodam. Tel. (068) 42-086. (P50-24 MO)

Z 101, letnik 1984, registriran do 11. 1988, ter TAM 2001, obnovljen, prodam. Tel. 20-534. (6719-MV-50)

ZASTAVO 101 L, letnik 1977, dobro ohranjena, prodam. Tel. 25-562 popoldne. (6680-MV-50)

Z 750 LC, letnik 1979, prodam. Tel. 58-515. (P50-21 MO)

GOLF D, letnik 1983, prodam. Mežič, Mali Podlog 13, 68273 Leskovec. (6682-MV-50)

126 P, letnik 1977, obnovljen in registriran do julija 1988, prodam. Tel. 25-149. (6690-MV-50)

ALFO 33-1,5, letnik 1986, prodam. Turk, Nad mlini 25. (6693-MV-50)

R 4, letnik 1978, prodam. Pot na Gorjance 5, Novo mesto. (6698-MV-50)

JUGO 55 L prodam. Tel. 24-255, popoldne. (6699-MV-50)

Z 101 prodam po delih ali v celoti, registrirana je do aprila. Anton Mausser, Dobindol 34, Uršna sela. (6704-MV-50)

Z 101, letnik v/1980, prodam. Informacije popoldne pri Anici Sedaj, Šegova 16, Novo mesto, tel. 23-586. (6710-MV-50)

Z 750 LE, letnik 1981, prodam. Zvone Ban, Vel. Brusnice 71, tel. 85-984. (6705-MV-50)

FIAT 1300 vozen, neregistriran, prodam. Zvone Uhernik, Otočec 48. (6707-MV-50)

POCENI PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1974, zelo ohranjen. Tel. 27-646 ali 21-584, Ejup Sakib, Germova 4. (6711-MV-50)

Z 750, letnik 1974, prodam. Kralj, Hrušica 17. (6737-PR-50)

MOSKVIČ 1500, letnik 1978, prodam. Kralj, Močvirje, Bučka. (6736-PR-50)

126 P, starejši, ohranjen, prodam. Šiško, M. Slatnik 34. (6742-PR-50)

Z 750 LE, letnik 81, dobro ohranjen, prodam. Tel. 65-645, popoldan. (6740-PR-50)

126 P, letnik 80, in avtomatik 3 ML, letnik 86, prodam. Tel. 20-375. (6734-PR-50)

LADO, starejši letnik, prodam. Tel. 85-986, od 17. do 19. ure. (6739-PR-50)

Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. Tel. 24-919 dopoldne ali 24-251 popoldne. (P50-26 MO)

ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Aleš Bračika, Milana Majcna 11, Novo mesto, tel. 23-355. (6703-MV-50)

VOLKSWAGEN prodam. Tel. 42-393 ali 21-426. (6714-MV-50)

GS 1015, letnik 1973, registriran do 5. 6. 1988, prodam ali zamenjam za manjši avto. Informacije 19. 12. 1987 na tel. (068) 88-483. (6715-MV-50)

ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam. Turk, Dol. Maharovec 9, Šentjernej. (6727-MV-50)

PRODAM rezervne dele za NSU PRINZ 1200 C (zimske gume, prvo in zadnje steklo, prvo premo, menjalnik itd.). Informacije: Petric, Šegova 16, tel. 23-575. (P46-36 MO)

126 P, letnik 1986, ugodno prodam. Strugar, tel. 24-651. (P50-6 MO)

prodam

PRAŠIČA za zakol prodam. Boričevo 7, Novo mesto. (6687-PR-50)

BARVNI TELEVIZOR gorenje, rabljen, prodam. Tel. 25-736. (6691-PR-50)

ŠTEDILNIK plin, elektrika, rabljen, in črno beli televizor, prodam. Prečna 24, Novo mesto. (6694-PR-50)

PRAŠIČA za zakol prodam. Tel. 85-975. (6697-PR-50)

PRAŠIČA za zakol in bukove plohe (mesarske) prodam. Žagar, Mirna peč. (6701-PR-50)

Ženski zimski plašč velur in jopo, podloženo, št. 36-38, pomladanski plašč velur, št. 36-38, in krzno angora zajec (črne barve), št. 40, prodam. Tel. 23-166. (6702-PR-50)

DVA PRAŠIČA, po 180 kg, prodam. Saje, Dol. Kamenje 4. (6605-PR-50)

MIKSER MM, 12 kanalov, eho deley na trak, deley-reverb, elektronski prodam. Zvone Uhernik, Otočec 48. (6720-PR-50)

SPALNICO, dobro ohranjeno, prodam. Joža Nagelj, Smolenja vas 51 a. (6718-PR-50)

NOVE GUME snežinke s »feltnami« za katro, prodam. Tel. 20-387. (6731-PR-50)

KRATKODLAKO istrsko psico, staro 7 let, in mladico, staro 4 mesece, starši z odlično oceno, prodam. Franc Novak, Trnje 4, Velika Loka, tel. 44-795. (6653-PR-50)

NOVE avtomobilske gume 165/13, pet komadov, prodam. Tel. 84-325, po 20. uri. (6657-PR-50)

ČRNO BELI TELEVIZOR panorama prodam. Tel. 58-583, zvečer. (P50-40 MO)

DRVA, hrastove in lipove plohe ter ostrejše, po meri, prodam. Tel. 65-680. (6765-PR-50)

SEDEŽNO GARNITURO poceni prodam. Tel. 21-209. (6764-PR-50)

PRODAM 3 t lesnih briketov. Tel. 85-351. (6771-PR-50)

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ poceni prodam. Erpe, Podgrad 32. (6771-PR-50)

AGREGAT 1500 W, skoraj nov, prodam. Tel. 21-209. (6764-PR-50)

POSTELJO z jogijem prodam. Tel. 22-757. (P50-36 MO)

STIHL 038, novo, in kravo frizijko, brejo sedem mesecev, z drugim teletom, prodam. Dol. Kamence 27. (6749-PR-50)

ENOFAZNI HIDROFOR prodam. Tel. 65-737. (6754-PR-50)

ČRNO BELI TELEVIZOR gorenje, v garanciji, prodam. Tel. 44-301, int. 41, dopoldan. (P50-32 MO)

AVTORADIO-kasetofon, nov, japonski, 100 W, avtoreverse aqualiser, deklariran, prodam. Tel. (061) 448-562. (P50-10 MO)

PEČ magma tobi in 80 l bojler, prodam. Alojz Mlakar, Dol. Nemška vas 34, Trebnje. (6630-PR-50)

KOTEL za centralno kurjavo stadler 25 000 kcl, rabljen, prodam za 80.000 din. Adamičeva 4, Novo mesto. (6137-PR-45)

JABOLKA, obrana, neškropljena, prodam. Simončič, Sela 2, Šentjernej. (6665-PR-50)

BREJO KRAVO, staro 5 let, in prašiča, 150 kg, prodam. Janc, D. Globodol, Mirna peč. (6666-PR-50)

BARVNI TELEVIZOR gorenje, elektronic, prodam. Vid Bauer, Vrhovčeva 18 (dvorišče), Novo mesto. (6674-PR-50)

Procam cca 2,30 m³ reznega lesa za ostrešje. Kotnik, Dolga vas 58 pri Kočevju. Tel. (061) 851-851. (6661-PR-50)

PRIKOLICO za osebni avto, kompresor 100 l in gumi voz, manjši za vprego, prodam. Jurka vas 37, Straža. (6676-PR-50)

Diskuse, piranhe, želvice in druge akvarijske ribe prodam. Jerman, tel. (061) 343-089. (P50-16 MO)

PRIKLJUČEK (3 SM) za lado samaro prodam. Tel. 84-807, po 16. uri. (6695-PR-50)

VERIGE za 126 P, nove, prodam. Tel. 22-150. (6712-PR-50)

1 m³, 4 cm, hrastove deske, prodam. Mirana Jarca 38, Novo mesto. (6733-PR-50)

ZAMRZOVALNO SKRINJO gorenje, 310 l, novo, 10% ceneje, prodam. Tel. 76-067. (6730-PR-50)

MOTORNO ŽAGO stihl prodam. Tel. 20-285. (6755-PR-50)

AVTOMOBILSKO prikolico krpan, sodček, prešo, železovarilec, cirkularkombinirko in 10 panjev čebel prodam. Tel. (068) 44-140. (6678-PR-50)

SINGER, gospodinjski šivalni stroj, nov, prodam. Tel. (061) 223-838, dopoldan in (061) 266-940, popoldan. (P50-28 MO)

CVIČEK, kvaliteten, po 550 din in doma krmljenega prašiča (180 kg) prodam. Prešern, Šmarjeta 50. (6745-PR-50)

PRAŠIČA za zakol ugodno prodam. Tel. 85-117, po 15. uri. (6652-PR-50)

PRAŠIČA za zakol in kravo frizijko, brejo 7 mesecev, ugodno prodam. Jablan 21, Mirna peč. (6748-PR-50)

ŠTEDILNIK (4 plin 2, elektrika) in kuhinjsko kredenco prodam. Tel. 42-375. (6735-PR-50)

Na Trški gori prodam 400 l odličnega cvička in črnine, frezo goldoni, plug ter škropilnico stihl, novo, še zapakirano, prodam. Tel. 24-866. (6726-PR-50)

OVERLOG singer (4 niti, 2 igli) prodam. Tel. 23-830 ali 23-814, od 6. do 14. ure. (6738-PR-50)

HARMONIKO melodija 120 prodam. Tel. 25-278. (6722-PR-50)

BARVNI TELEVIZOR Ei Niš, v garanciji, in starejši gorenje prodam. Tel. 24-505. (6679-PR-50)

HARMONIKO weltmeister (80 bas), dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel. 85-135. (6720-PR-50)

ČRNO-BELI televizor gorenje prodam. Mede, Jurka vas 21, tel. 84-651. (ček)

SKRINJO (50 l), še v garanciji, termoakumulacijsko peč, še v garanciji, hladilnik (350 l) obodin, električni radiator in kavč prodam. Kladnik, tel. 47-247. (P50-19 MO)

KAVČ, klasičen, rabljen, dobro ohranjen, z dvema tapiciranima stolčkoma prodam za 60000 din. Naslov v upravi lista. (P50-20 MO)

DVE GUMI z obroči (165 R 13) in ovco prodam. Marolt, Vrhpeč 14, Mirna peč. (6685-PR-50)

PRAŠIČE, krmljene z domačo hrano, prodam. Papež, Jablan 17. (6686-PR-50)

kmetijski stroji

ŠTORE 402 in **ETZ 250** prodam. Hajsinger, Dobe 27, Kostanjevica na Krki. (6753-KS-50)

TRAKTOR FIAT 30 KM prodam po zelo ugodni ceni. Tel. 56-667. (P 50-31 MO)

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP NRP 16-6, novo, prodam za 10% ceneje. Janko Valenčak, Poklek 20, 63257 Podsreda, tel. (068) 71-115, dopoldne. (P 50-27 MO)

TRAKTOR ferguson 35 IMT, s kabino, prodam. Stane Kovačič, Železno 15, 68211 Dobrnič. (6744-KS-50)

PRODAM traktor ŠTORE 402, prevoženih 900 delovnih ur, in brejo telico. Rudi Povše, Dolnji Podboršt 8, Mirna peč. (6756-KS-50)

PRODAM traktor IMT 539 s kabino, kompresorjem in vsemi hidravličnimi priključki, letnik 1985 z 230 delovnimi urami, in traktor goseničar znamke Same, letnik 1982, 35 KM, s planirano desko. Informacije na telefon (068) 22-974 vsak dan od 18. do 21. ure. (ček-KS-50)

TRAKTOR IMT 535 prodam. Furlan, Podhosta 46, Dolenjske Toplice. (popoldne) (6681-KS-50)

TV 418 s priključki — kosa, plug — ugodno prodam. Tel. 58-173, popoldne. (P50-18 MO)

ZETOR 4247 prodam. Alojz Tršinar, Stara vas 17, 68275 Škocjan. (6684-KS-50)

KOSILNICO BCS 127, dobro ohranjeno, prodam. Kastelic, Klečet 7, 68360 Žužemberk. (6713-KS-50)

TRAKTOR MASSEY FERGUSON 135 (42 KM) s čelnim nakladačem ali brez prodam. Rožman — Petan, Arnovo selo 24, Artiče, tel. 77-113. (6688-KS-50)

TRAKTOR ZETOR 5011, malo rabljen, in traktorsko prikolico ugodno prodam. avgust Bučar, Ilke Vaštetove 25, Novo mesto. (6725-KS-50)

ZETOR 6211, star eno leto, ter deutz 45 KM z lokom, star 8 mesecev, prodam. Anton Pate, Dol. Kamenje 18, Novo mesto. (6728-KS-50)

ZETOR 4712 in kravo iz kontrole »a« prodam. Janez Opara, Biška vas 5, Mirna peč. (6729-KS-50)

TRAKTOR Tomo Vinković TV 730 (30 KS) z ostalimi priključki, dobro ohranjen, prodam. Jože Vesel, Koblarji 95, 61332 Stara cerkev. (6646-KS-50)

FERGUSON 35 in **HANOMAG 19** prodam. Drago Žabkar, Dobruška vas 5, Škocjan. (6645-KS-50)

TRAKTOR Ferguson 533 prodam. Keserič, Birčna vas 17. (6641-KS-50)

posest

VINOGRAD in NJIVE na Dvoru in BCS prodam. Bobnar, Brezova reber 10. (6629-PO-50)

STARO HIŠO z vrtom prodam v Mokronogu. Tel. (061) 331-416, sobota. (P49-42MO)

HIŠO 9 x 11 v Novem mestu prodam ali zamenjam za začeto gradnjo. Telefon (068) 27-739. (6746-PO-50)

HIŠICO z vrtom na Dolenjskem prodam ali zamenjam za prikolico ADRIA — CAMP. Ponudbe pod: »MALI BAN«. (6769-PO-51)

razno

ODDAM skladiščni prostor v centru (40 m²). Tel. 22-428. (6753-RA-50)

INŠTRUKTORJA matematike za 7. razred, lahko je priden študent, ki zna dobro razlagati, iščem. Nujno naj se oglasi na naslov: Krapež, Zagrebška 18, Novo mesto. (ček-RA-50)

IZGUBIL se je pes, lovski terier, na območju Gorjancev. Ima številko v ušesu 61874. Jordan, Cerov log 44, Šentjernej. (6772-RA-51)

PROSIM poštenega najditelja, ki je v sredo na Adamičevi ulici našel sivega nerca, da ga proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin. Naslov v upravi lista. (6776-RA-51)

preklici

ALOJZ GREGORČIČ iz Mokronoga 116 zahtevam, da tov. JANEZ LIVK iz Homa pri Šentrupertu preneha z lažnimi izjavami o licitaciji 28. 9. 1987 na GG Puščava ter se mi opraviči osebno in prekliče v dnevnem časopisu. V nasprotnem primeru ga bom sodno preganjal. (6717-PK-50)

JOŽEFA STRLE, Hrastje 28, prepovedujem pašo po moji zemlji in žaljenje časti. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. (6655-PRE-50)

DRAGO DULAR, CKŽ 95, 68270 Krško, prepovedujem sosedoma vsako izkoriščanje moje parcele v Krepeličniku ter delati kakršnokoli škodo in nagajati. V nasprotnem primeru bom sodno preganjal. (P50-4MO)

JANEZ MRGOLE, Zbure, 68220 Šmarješke Toplice, se zahvaljujem JOŽETU DOVŠAKU iz Radovlje, Šmarjeta, da je odstopil od tožbe, ker sem ga osramotil in obdolžil za dejanje. To sem napačno storil. Storilec dejanja je bil moj starejši sin Janez, stanujoč v Družinski vasi. (P50-3MO)

VINKO PLOT, Ilešičeva 7, Ljubljana, opozarjam vse morebitne kupce, da so kakršnekoli kupčije, sklenjene s Stanislavom PLOTOM, Visejec 17, Hinje, neveljavne. Kupce bomo sodno preganjal. (6636-PRE-50)

čestitke

Dragima staršema ŠTEFANIJI in IVANU TURKOVIMA iz Podgrada 9 pri Novem mestu čestitamo ob njenem dvojnem prazniku z željo, da bi še dolgo ostala tako zdrava, dobra in skrbna kot doslej. Otroci: Ivan, Marica in Vida. (6635-ČE-50)

BABI, pošiljamo ti 65 poljubčkov. Domen, Urh, Mina, Janez, Matija. (P50-22MO)

Dragi mami ALBINI BOLTES iz Gabrja pod Gorjanci želi za 61. rojstni dan in god vse najboljše hčerka Marija z družino. (P50-29MO)

obvestila

KMETOVALCI, POZOR! Popravljamo vse vrste traktorjev, kosilnice, motokultivatorje in druge kmetijske stroje. Pridemo na dom. Naročila na telefon (061) 647-155, vsak dan med 16. in 20. uro. (P50-11 MO)

CANDY SERVIS Janez MOČNIK, tel. 22-668, K Roku 17. (P42-23MO)

CENJENE STRANKE obveščam, da bo mlin ŽELJKO GRIČAR, Dol. Podboršt pri Trebnjem, ves mesec januar 1988 zaprt. (6673-OB-50)

POPRAVILO SKRINJ, hladilnikov, pralnih strojev. Kastelic, H. Slaka 13, Trebnje, tel. 44-940, od 7. do 9. ure, ali 44-140, ves dan. (6636-OB-49)

ZBIRAM naročila za rjave piščance (kokoši) nesnice. Novak, tel. 49-203. (6669-OB-50)

SILVESTROVANJE V HENČKOVEM DOMU! Henčkov dom zbira naročila za silvestrovanje, ki bo 31. decembra in 1. in 2. januarja pa silvestrski ples. Zabavala vas bosta ansambla SPOMIN in GALEBI. VABLJENI! (6680-OB-50)

ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, prodam do 30% ceneje. Tel. (061) 213-244. (P50-13MO)

GOSTILNA PIRKOVIČ Šmarjeta obvešča cenjene goste, da bomo organizirali silvestrovanje 31. decembra 1987. Tel. (068) 84-924. (P50-33MO)

GOSTILNA ŽUPANČIČEV HRAM
iz Dragatuša

prireja
SILVESTROVANJE IN NOVOLETNI PLES.
Zabaval vas bo narodno-zabavni ansambel VERDI.
Rezervacije na tel.: 57-309.

DOLENJSKI LIST

Izdaja: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.
USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.
SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar.
ČASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovo in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefanič.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše (novinarski servis in EP), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 400 din, naročnina za 2. polletje 7.000 din, za delovne in družbene organizacije 22.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.
TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 5 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 6.000 din, na prvi ali zadnji strani 12.000 din; za razpise, licitacije ipd. 6.500 din. Mali oglas do deset besed 3.000 din, vsaka nadaljnja beseda 300 din.
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606 in 24-200, novinarski servis 23-610, ekonomska propaganda, mali oglasi in naročniški oddelek 24-006. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, RIBNICA, IN TREBNJE

Z datumom 17. novembra je izšla 20. številka Skupščinskega Dolenjskega lista, v katerem objavljajo:

OBČINA ČRNOMELJ
Sklep o določitvi novih cen komunalnih storitev

OBČINA METLIKA
Sklep o valorizaciji lestvice davčnih osnov za davek dohodka od premoženja in premoženjskih pravic

OBČINA RIBNICA
Popravek odloka o določitvi matičnih območij v občini Ribnica
Odlok o spremembi in doponitvi odloka o pokopališkem redu za pokopališča na območju občine Ribnica

OBČINA TREBNJE
Odlok o urejenosti naselij in varstvu javnih in zelenih površin v občini Trebnje
Odlok o prispevku za kritje stroškov za vzdrževalna dela na objektih in napravah v melioracijskem območju
Odredba o spremembi odredbe o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in za dovoljenje za prodajo mleka

MEDOBČINSKA OBJAVA
Odredba o višini stroškov vozniškega izpita, preizkusa znanja predpisov o varnosti cestnega prometa in preverjanja vozniškega znanja v občinah Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje

Delo in trpljenje —
je bilo vaše življenje.

ZAHVALA

Ob smrti drage, dobre in skrbne žene in mame, tašče, babice, prababice ter sestre in tete

NEŽE BOBNAR

rojene Žibert

iz Jablana 15

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem podjetij Novoteks in Pionir za vsestransko in nesebično pomoč, družini Papež ter vaščanom za podarjeni venec in cvetje. Hvala župniku ter pevcem za spremstvo in opravljeni obred. Vsem, ki ste kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, sinova Jože in Janez, hči Fani z družinami ter ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama in stara mama

IVANKA ŽAGAR,

roj. NOVAK

iz Vrha pri Pahi 2

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti.
Hvala kolektivom GG Novo mesto, IMV Novo mesto, OŠ TOZD XII. SNOUB Novo mesto in OŠ Otočec. Najbolj smo hvaležni osebju Onkološkega inštituta za ves trud, ki so ga vložili, da bi naši mami olajšali bolečine ter jo tolažili v najtežjih trenutkih. Prav lepa hvala duhovniku za opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru ter vaščanki za ganljive poslovilne besede.

Žalujoči: mož Tone, sinova Tone z družino in Jože ter hčerki Zdenka in Andreja

---

ZAHVALA

Ob boleči, prezgodnji izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

AMALIJE PRPAR

roj. Klemenčič

se najlepše zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, gasilskemu društvu Vel. Gaber, PM Trebnje, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in nam kako drugače pomagali. Hvala tudi ŽTP Ljubljana-TOZD Kontejnerski terminal, Zavodu za revmatike v Šentvidu pri Stični, DO Motvoz in platno Grosuplje, pevcem in duhovniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Tone, hčerka Nada in Zvonka z družinama, vnuki Rok, Anja, Tadej in ostalo sorodstvo

Mali Gaber, 4. decembra 1987

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

JOŽE PUGELJ

iz Kočevja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnika tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju ZD Kočevje, nevrološkemu oddelku Kliničnega centra iz Ljubljane, družbenopolitičnim organizacijam, delovnim kolektivom ELEKTRO, MELAMIN in GG-TOZD TGV iz Kočevja, ZŠAM in godbi iz Kočevja ter govornikoma za ganljive poslovilne besede.

Žalujoči: žena Anica, sinova Sašo in Jože z družinama, sestri Verica in Rezka ter ostali sorodniki

---

Srce molči in pričakuje,
a ni stopinje od nikjer.

ZAHVALA

V 37. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat, stric in svak

FRANC LAMPE

Ob Težki vodi 64

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje ter pokojnemu podarili vence in cvetje. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto, »M-KZ« Krka DSSS Novo mesto, ŽTO — DSSS Novo mesto, Iskri-TENEL Novo mesto, pevcem za zapete žalostinke, gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

Ljubila si rože svoje,
ljubila si svoj dom,
v tihem jesenskem dnevu
odšla si v večni dom.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, sestra, teta in stara mama

MARIJA ŽUTEG

Damelj 8

Najlepša hvala vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in pospremili pokojno na njeni zadnji poti.

Žalujojć: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila skrbna mama, stara mama in prababica

ANA TEŽAK

iz Dragomlje vasi 20

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za pomoč, darovane vence, cvetje in izrečeno sožalje, organizaciji ZB Suhor, sodelavcem Integrala-gostinstvo Črnomelj, osebju internega oddelka bolnice Novo mesto za vso skrb in zdravljenje, govornici Mariji Kočevar za tople in ganljive besede slovesa v imenu ZB in vaščanov, zastavonošema, g. župniku za lepo opravljen poslovilni obred ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

JOŽE KIRAR

z Bučke 38 pri Škocjanu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala sosedom Čerovšek, Bukovec in Kovačič ter Neži Kapler za nesebično pomoč, tovarnam SKIP Ljubljana, IGM Strešnik, CP Novo mesto-TOZD vzdrževanje, govorniku Hrovatiču za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

Samo delo in trpljenje
tvoje, mama, je bilo življenje.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša nadvse dobra mama, stara mama, sestra in teta

OLGA NOVAK

s Svetinje 1 pri Dobrniču

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje in pokojni podarili toliko cvetja. Posebna zahvala družini Zupančič, Vidi Prpar, Jelki Kovač, intenzivnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin, Jožetu Vovku za vso skrb in dobroto, pevcem in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Ivan z družino, hčerke Olga, Joža in Marinka z družinama ter ostalo sorodstvo

---

V Tvojem domu je praznina,
v srcih naših bolečina,
spomin na Tebe naj živi,
čeprav Te več med nami ni.

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage mame, babice, sestre in tete

JOŽEFE REBZELJ

iz Šentjakoba pri Šentjerneju

se prisrčno zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom za pomoč, za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, delavcem ISKRE-Upori in TOZD HIPOT Šentjernej ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je po kratki, težki bolezni nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, praded, brat in stric

JOŽE ZORAN

iz Šmarjeških Toplic 18

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč in tolažbo v težkih trenutkih, za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter za tako veliko spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi PGE Novo mesto in gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi
Šmarješke Toplice, Gorenja vas, Rastatt

Trpljenje ste prestali,
sedaj boste brez bolečin
v grobu mirno spali.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ELIZABETA KOS

iz Birne vasi — Šentjanž

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje in pokojni darovali vence, cvetje, za sv. maše ter drago mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom, družini Toneta Resnika in Idi, sodelavcem Jutranjke iz Sevnice, govornikoma Šuštaršiču in Bebru, pevcem iz Brestanice, nosilcem praporov ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Vsi njeni

Portret tega tedna

LAURA KASTELIC

V svetu kraljice športov velja, da si pravi atlet šele, ko si dvakrat krščen. In Novomeščanka Laura Kastelic je navzlic vsega šestnajstim letom že prava atletinja: prvi klubski krst je prestala po svoji prvi tekaški zmagi v 8. razredu osnovne šole na Grmu, drugega pa ob prvi udeležbi na skupnih pripravah njenega AK Iskra Tenel predlani. Ustni zagovor ob krstu je opravila z odliko, kot se navsezadnje za odlično dijakinjo ljubljanske srednje šole za oblikovanje in fotografijo tudi spodobi. In tam je Lauro v ponedeljek presenetilo obvestilo, da so jo bralci Dolenjskega lista in novomeški športni delavci ter trenerji izbrali za letošnjo športnico leta v Novem mestu. Priznanje bo prejela jutri na zabavno-športni prireditvi v dvorani pod Marofom.

»Ponosna sem,« pove s prisrčnim nasmehom na ustih Laura, ki ima v svoji osebni atletski izkaznici zapisane tele rezultate: 58,7 sekunde v teku na 400 metrov, 2:16,56 v teku na 800 m in 4:44,5 v teku na 1.500 metrov. Te številke nekaj povedo le strokovnjaku in dobrim poznavalcem športa, zato dodajmo, da je Kastelčeva lastnica vseh dolenjskih rekordov od 400 do 1.500 metrov, da je uvrščena v perspektivni razred za mlade atlete, k njenim dosežkom pa je potrebno dodati še nastop v republiški reprezentanci na igrah v Foči, letošnje 2. mesto na krosu Dela med mlajšimi mladinkami, ne nazadnje pa še 2. mesto v članskih kvalifikacijah SRS na 1.500 metrov, še posebej, ker je Laura takrat prvič tekla na tej progi.

»Začetek moje atletske poti je pomenila zmaga na občinskem krosu v 7. razredu osnovne šole, kmalu zatem so me povabili v klub in pričelo se je zares. S trenerjema, najprej Slavkom Malnarjem in nato Mariom Mohorovičem, ki me vadi še danes, smo hitro spoznali, da mi bolj ležijo daljše proge, kar so potrdili tudi rezultati. Še najbolj vesela sem bila, ko mi je uspelo zrušiti kar 30 let star dolenjski rekord Jelke Hude na 800 metrov, sedaj razmišljamo o tem, da bi se prihodnjo sezono pomerila tudi v teku na 3.000 metrov.«

Veliko zaslug, da se je Laura zapisala atletiki, ima tudi njena sestra. »Res je, sestra je trenirala že preje in ko sem videla vso njeno opremo, sem si hotela trenirko včasih sposoditi tudi jaz. Pa mi je ni dala, rekla je, naj si jo prislužim, naj še sama začnem trenirati. Prav nič nisem razmišljala, ko so me po zmagi v krosu povabili v atletske vrste. Še istega dne sem lahko oblekla sestrino trenirko.«

Laura pravi, da ji je atletika dala veliko, zato ji z veseljem žrtvuje ves svoj prosti čas. Sedaj, ko se šola v Ljubljani, vadi vsakodnevno na atletskem stadionu ŽAK v Šiški. »Sama sem, brez trenerja, to se veliko pozna. Kot se na mojih rezultatih zanesljivo poznajo slabi pogoji za delo v Novem mestu. Treniramo na cesti, poleti tekamo po hosti, kako se naj potem primerjamo z drugimi atleti. Proge, ki jih tečem jaz, potrebujejo poseben trening, zato se nemalokrat na vadbe vozimo v Kočevje. To je ne le drago, pač pa tudi naporno, in kako naj potem koga navdušimo za šport, ki ima v Novem mestu iz leta v leto slabše pogoje za delo!«

A Laura je dekle, ki je zadovoljna tudi s tem, kar ji atletika daje danes. Odločila se je vztrajati in praviloma je vselej doslej držala besedo. Prelomila jo je le pred leti, ko je sklenila postati plesalka, a je morala odnehati, ker je zmanjkovalo fantov. Na srečo, bi rekli novomeški atleti.

B. BUDJA

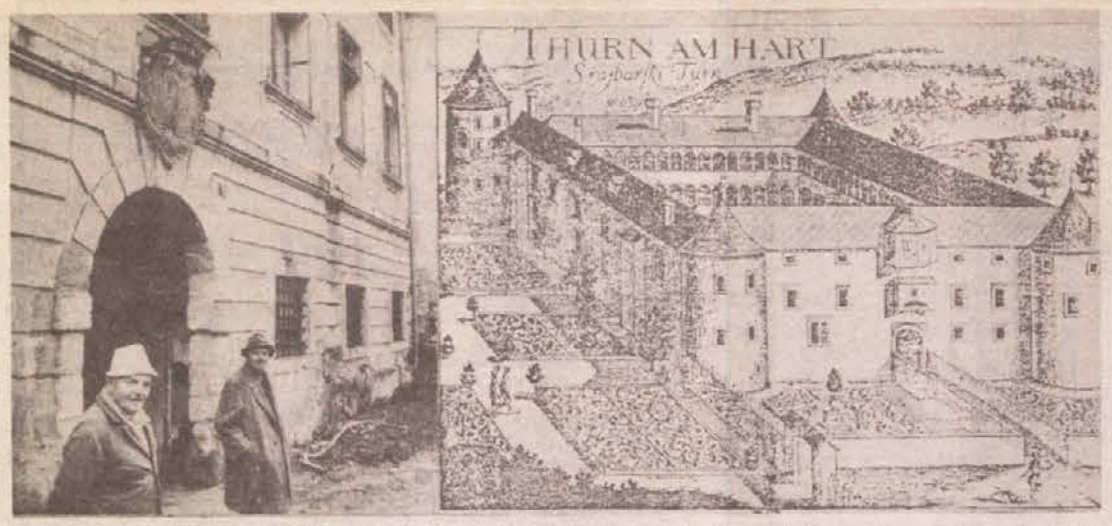

NEKDANJI SIJAJ IN SEDANJA REVŠČINA — Turnska graščina v Leskovcu je bila povsem drugačna, kakor je sedaj. Vendar obstaja upanje, da bo spet dobila nekdanji sijaj. Na sliki: sedanje stanje gradu in ilustracija iz Valvasorjevega časa.

Leskovške »graščake« bodo selili

V Krškem razmišljajo o obnovi turnske graščine v Leskovcu

LESKOVEC — Turnska graščina v Leskovcu verjetno ni bila v tako slabem stanju niti leta 1515, ko so jo požgali in izropali kmetje, kakor je sedaj. Nekdanja graščina je sicer ohranila takšno zunanjo podobo, kakor je bila v času Janeza Vajkarda Valvasorja, vendar je zunanjščino in notranjščino krepko načel zob časa, ki seveda tudi parku ni prizanesel.

Vendar je grad v Leskovcu še vedno dobro ohranjena stavba, s štirimi gospodarskimi in bivalnimi trakti. Posebej značilni so za grad štirje vogalni okrogli stolpi, bogato arkadno dvorišče baročnega videza, kot tak predstavlja redek primer sklenjene grajske zasnove v Sloveniji. V notranjosti pa je viteška dvorana, so velike sobane. Vse skupaj krasi prava množica arhitekturnih detajlov od romanike do baroka, ki krasijo okenske portale itd. Ohranjene so verjetno tudi freske. Tudi ostanki parka z ograjami in vrtnimi kamnitimi detajli kažejo na nekdaj močno in po vsej verjetnosti tudi izredno lepo graščino.

Ker je v resnici velika škoda, da tak objekt še naprej propada, čeprav so bila v preteklosti opravljena na njem manjša obnovitvena dela, so v Krškem začeli razmišljati o obnovi gradu. Toda v gradu bi bil potreben celovit program sanacije, ki pa ga ne bo moč opraviti brez preselitve stanovalcev, ki jih je sedaj v gradu 34. In zanje bi bilo treba priskrbeti 20 stanovanj, medtem ko bi za ostale našli možnosti nastanitve v domu starejših občanov. Že rešitev tega vprašanja pa bi pomenila dokaj velik strošek, ki bi po sedanjih cenah znašal 700 milijonov dinarjev. Vendar bi se prenove gradu lahko lotili šele potem, ko bodo preselili stanovalce. Vsa ta dela naj bi seveda potekala v skladu z že sprejeto odločitvijo o obnovi mavzoleja grofa Auersperga, znanega kot pesnika Anastasiusa Grüna. Kdaj bo opravljen posnetek sedanjega stanja gradu, izdelan idejni projekt revitalizacije in sanacije, seveda še ni znano, kakor tudi ni znano, kdo bo investitor obnove.

Sedanji stanovalci v gradu pa so s svojimi stanovanji kar zadovoljni, čeprav po ugotovitvah komisije, ki je pripravila poročilo o gradu, žive tako rekoč na robu življenjskega minimuma. Med njimi je tudi upokojeni sadjar Franc Gorenc, ki v gradu stanuje že 41 let in pravi, da se ne bi nikoli preselil v drugo stanovanje. S svojo pokojnino si namreč ne bi mogel privoščiti komfortnejšega stanovanja, grajski hodniki in kleti pa mu pridejo kar prav kot skladišče za kmetijske pridelke.

J. S.

Za naše rojake po svetu

Izseljenska matica izdala Slovenski koledar 88, ki prinaša vrsto zanimivih prispevkov

Slovenska izseljenska matica je te dni začela pošiljati med rojake po svetu Slovenski koledar za prihodnje leto. Uredniški odbor je oblikoval vsebino koledarja zelo skrbno in posrečeno. S prispevki okrog 50 sodelavcev je pripravil raznoliko, vsebinsko in oblikovno bogato knjigo, v kateri je veliko zanimivega branja in tudi paše za oči, ne samo za izseljence, temveč tudi za v domovini bivajoče.

Koledar je razdeljen v pet tematskih sklopov: v koledarski del, domovinski, izseljenski, razvedrilni in literarni del, dodan pa je tudi tujejezični del s prispevki v angleškem in španskem jeziku.

Koledarski del prinaša ob običajnem koledarju za vsak mesec še etnografske fotografije in krajše zapise o prehrambnih navadah Slovencev. Posebej zanimivi so prispevki, ki govore o družbenostnih vprašanjih slovenskega jezika, o slovenskih grbih, o godcih in godčevstvu na Slovenskem, o zgodovini dneva mrtvih ipd. Izseljenski del razgrinja vprašanja o skupnem slovenskem prostoru in izseljencih, govori o slovenskih arhitektih v svetu, prinaša nekaj zgodovinskih zapisov o delovanju Slovencev v svetu. Bogat in pester je tudi literarni del s prispevki domačih, izseljenskih in zamejskih literatov.

MiM

Martin še strelja

Kljub osmim križem gre še vsako nedeljo na lov

AJDOVEC — 81-letni Martin Iskra je vse življenje kmetoval v okolici Ajdovca, še raje pa je hodil po gozdovih Brezove rebri in zasledoval divjad. Lovstvo Martinu še danes pomeni vse. Več kot petdeset let je že lovec in je danes najstarejši član Zveze lovskih družin Novo mesto. Pravih lovcev nas je bilo včasih malo, krivolovcev pa mnogo več. Mene in moje puške so se bali in nič kaj priljubljen nisem bil med njimi. Šele po vojni je nastalo tudi med lovci nekaj reda. Danes je vloga lovca že povsem nekaj drugega. To je ljubitelj narave, skrbi za živalske vrste in na koncu mu ostane še kakšen strel za že vnaprej odpisano »žival«, razmišlja o lovstvu še danes čili in zdravi Martin Iskra.

Starega, prekaljenega lovca ovijajo mnoge zanimive lovske zgodbe in prigode. »Nismo bili navadni šicarji. Zajca sem streljal samo, če je bežal. Če me je počakal in gledal, sem tudi jaz odložil puško. Le redko sem zgrešil. Moja največja trofeja je bil dobrih 200 kg težak prašič. Medveda nimam v svoji zbirki trofej, čeprav sem se večkrat srečal z njim. Kljub moji skromni postavi mi je vedno uspelo prestrašiti ga, da

je pobegnil,« hudomušno pove Martin, ki še danes kljub letom ni slekel lovske uniforme. »Lisico sem lani še ustrelil, druge živalce pa si mi že smilijo. Na lov grem še vsako nedeljo, vendar je to le sprehod in lovska družba,« je za konec povedal Martin Iskra, letošnji dobitnik reda za lovske zasluge III. stopnje, podeljenega na nedavni prosiavi na Frati ob Dnevu republike in 80-letnici lovstva na Slovenskem.

J. P.

DVOBOJ RAZMIŠLJAJOČIH

KOČEVJE — Takega dvoboja možganov dosedanja zgodovina človeštva ne pomni. Gre za dvoboj med kočevskimi politiki in občinskimi šefi na eni strani, na drugi pa gospodarstvenikov. Spopad bo 18. decembra ob 18. uri v prostorih hotela Pugled v Kočevju, potekal pa bo na 10 deskah.

PREDSTAVITEV ZVOČNIH ZAPISOV

ADLEŠIČI — V nedeljo, 20. decembra, bo ob 10. uri prof. Julijan Strajnar iz narodopisnega inštituta v Ljubljani v Adlešičih predstavil zvočne zapise belokranjskih ljudskih pesmi, ki jih je leta 1914 v Adlešičih in na Preloki posnel dr. Juro Adlešič.

AGROPOP V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — Jutri bo nastopila v Črnomlju skupina Agropop. Tako bodo v Črnomlju sklenili letošnjo bogato glasbeno sezoto, ki so jo z nastopi v diskoteki Belokranjska klet popestrili številni popularni glasbeniki. Črnomaljci napovedujejo za prihodnje leto še bogatejšo glasbeto žetev.

»SRAKA« IŠČE NAPOVEDOVALCE

Prvi dolenjski tonski studio Sraka že nekaj tednov uspešno deluje, ne ustvarja pa le posnetkov za znane ali manj znane ansamble — semali so že Bacili, Obzidje, Sky blue, Didl dudl banda itd., temveč so se lotili tudi radijskih reklam in oddaj, kjer pa so potrebni napovedovalci in napovedovalke. Zato studio vabi k sodelovanju zunanje sodelavce, ki menijo, da bi znali opravljati omenjeno delo in bi bili pri roki, ko bi jih potrebovali. K honorarnem delu so vabljeni starejši in mlajši napovedovalci obeh spolov, vsi pa bodo svoje sposobnosti in nadarjenost prej pokazali na avdiciji. Zainteresirani se lahko prijavijo po telefonu (068) 23-174 ali pismeno (Studio Sraka, Valantičevo 17, Novo mesto), ob prijavi pa se bo vsakdo lahko dogovoril tudi za podrobnosti v zvezi z avdicijo. (dv)

KRES POTUJE V NEMČIJO?

NOVO MESTO — Folklorna skupina iz Burgdorfa v ZRN je povabila folkloriste Kresa iz Novega mesta na srečanje, ki ga bo organizirala predvidoma aprila prihodnje leto ob obletnici svojega delovanja. V za zdaj neuradnem povabilu je rečeno, naj bi Kres nastopil na slovesnosti skupaj z Danci in domačini.

»Pomoč bolni Urški« odprla srca

Velik odmev na zbiralno akcijo s tem naslovom na Uršnih selih — Nesrečno dekletce bo pomoč še potrebovalo, če se bo zdravilo v Londonu

V reviji Jana je izšla reportaža o nesrečnem dekletcu Urški Kokalj iz Ljubljane, ki boleha za izredno hudo in nadležno kožno boleznijo (epidermolysis). Po desetih letih trpljenja so londonski zdravniki dali upanje na ozdravitev. Nekateri krajani Uršnih sel so iz podatkov razbrali, da gre za otroka naše bivše vaščanke in tako se je v posameznikih prebudila želja pomagati deklici, materi oziroma družini. Ker je malo predtem v krajevni skupnosti tekla velika humanitarna akcija zbiranja sredstev Rdečega križa, ki je bila organizirana po vsej državi, je obstajala bojazen, da akcija za pomoč bolni Urški ne bi bila uspešna oziroma ne bi našla zadovoljivega odziva. Na veliko presenečenje organizacije RK pa je bil uspeh nepričakovano velik.

Prav gotovo je težko opisati občutke, ko z veliko zagnanostjo zbiraš pomoč za nekoga, ki je pomoči zelo potreben, pa najdeš pri svojem prizadevanju tako veliko podporo in razumevanje, kot smo to doživljali mi. Kot imaš sicer ob podobnih akcijah občutek, da beračiš zase, je bilo to pot povsem drugače. Brez posebnih razlag in prepričevanj so bili ljudje izjemno humani in iz njihovega odnosa do akcije je bilo čutiti, kako jim je usoda nesrečne deklice odprla srce. Akcija je bila izpeljana v izjemno kratkem času. Kljub dejstvu, da nista člana odbora KO RK, sta mi krajana Jože Fon in Branko Bohte nesebično pomagala pri zbiranju prostovoljnih prispevkov po dokaj raztegnjeni krajevni skupnosti, ki sicer šteje malo prebivalcev. Zbrali smo 930.800 din.

ŠE POTREBUJE POMOČ — Urška Kokalj

• S tem prispevkom želimo potrkati na človeška srca vseh bralcev »našega Dolenjca«. Kajti Urška pomoč še potrebuje, njeno zdravljenje bo trajalo več let (zdravljenje v Londonu), kar pomeni izjemno veliko denarja. Pri tem smo pripravljeni v našem KO RK na sodelovanje oziroma posredovanje, kajti prepričani smo, da človeška solidarnost tudi drugje še živi.

Da bi bila akcija zaključena bolj svečano, smo se odločili odnesti prispevek Urški na njen 10. rojstni dan. Ko smo pri Šolskem centru za gostinstvo in turizem Novo mesto naročili torto, pri GG TOZD Vrtnarstvo pa šopek rož, smo doživeli novo presenečenje: oboje smo dobili brezplačno kot prispevek teh kolektivov Urški.

Trpljenje lahko naredi človeka surovega ali pa razumevajočega in nežnega. Na srečo iz deklice, ki trpi že deset let in ne more živeti tako kot njeni vrstniki, ni nastalo brezčutno bitje, ki odklanja prijateljsko roko. Urška je zelo prijazna in dostopna deklica, o čemer smo se prepričali ob obisku, ko smo ji izročili zbrane prispevke, torto in šopek. Najbrž ni potrebno izgubljati besed, kako so bili ganjeni njeni najbližji, mati, oče in sestrica. Pri njih smo preživeli prijetno popoldne in med nami so nastale globoke človeške vezi. Ko smo se zvečer razšli, nam je Urška izročila pismo, namenjeno našim krajanom, ki so sodelovali v tej akciji. Kopije pisma smo razobesili po oglasnih deskah naše krajevne skupnosti ter s tem tudi krajane obvestili, kam je odšel njihov prispevek. Pri tem ne moremo mimo nekaterih, ki niso naši krajani, pa so se tudi pridružili tej človekoljubni akciji.

SONJA ZADNIK

DOLENJSKI LETALSKI CENTER

RAZPISUJE ŠOLANJE JADRALNIH IN MOTORNIH PILOTOV

Prijavo pošljite do 22. 12. 1987 na DLC LETALSKA ŠOLA Novo mesto p.p.9

TOP LESTVICA DOL. LISTA

DISKOTEKA OTOČEC — DESET NAJBOLJŠIH

Majico z znakom Diskoteke Otočec bo ta teden prejela IVANKA URAJNAR kot nagrado za sodelovanje pri oblikovanju naše in vaše lestvice. Žreb jo je namreč izbral izmed tistih, ki so prejšnji teden poslali enega ali več predlogov za top lestvico. Tudi z njeno pomočjo je lestvica ta teden nekoliko bolj spremenjena, in sicer ste se z nje poslovila hita Luka in Nič me ne bo zaustavilo (kako je že tisto o zarečenem kruhu?), kot novosti pa so se uvrstili Bee Geesi in George Michael. Tako je lestvica ta teden takšna:

1. Unchain my heart — JOE COCKER
2. Bad — M. JACKSON
3. Dance little lady — T. CHARLES
4. Little lies — FLETWOOD MAC
5. La Bamba — LOS LOBOS
6. Never gonna give you up — RICK ASTLEY
7. Personal touch — ERROC BROWN
8. Just can't stop loving you — M. JACKSON
9. Faith — G. MICHAEL
10. You win again — BEE GEES

Predloge za lestvico pošiljajte na naslov: KRKA — Zdravilišča, Diskoteka Otočec, 68222 Otočec, s pripisom LESTVICA.

kozerija

NAJ GREDO, KAMOR PAČ HOČEJO!

Prvi je zapustil Hitrotkal strokovnjak za bele nogavice. Sekretarju je zabrusil:

— Za ta drobiž že ne bom delal! Nato je zaloputnil vrata za seboj.

— Naj gre, kamor hoče, je rekel tovariš sekretar in ni niti trenil.

Strokovnjak za bele nogavice se je zaposlil v bližnjem Hitrošivu, kjer so mu boljše in izdatnejše polnili tekoči račun.

— Če ne boste zvišali osebnih dohodkov, na svidenje! je grozil inženir, sicer strokovnjak za barvanje rdečih nogavic.

— Izsiljevanja ne prenesem. Pojdite, kamor vas je volja, nihče ne bo točil solz za vami, ga je odpravil tovariš sekretar.

Inženir se je po dveh mesecih hvalil po Repičevini, da ima v Hitrošivu, kjer so ga sprejeli z odprtimi rokami, že skoraj dvakrat večji osebni dohodek, kot ga je prejemal v Hitrotkalu.

— Na jetra mi gredo ljudje, ki gledajo samo na denar, je ob tem govoril naokoli tovariš sekretar.

S trebuhom za kruhom je odšel tudi najboljši hitrotkalski strokovnjak za modre nogavice. Z vso družino se je preselil v Belo mesto, kjer je dobil trisobno stanovanje, žena službo, otroka pa prostor v otroškem vrtcu.

— Same probleme smo imeli z njim. Namesto da je prosil za družbeno stanovanje, bi si lahko gradil hišo. Z ženo sva že skoraj izmozgana od zidave, je komentiral njegov odhod tovariš sekretar.

Hitrotkalu je obrnil hrbet tudi strokovnjak za barvanje zelenih nogavic.

— Trikrat sem že zaprosil za posojilo, pa so mi trikrat odgovorili negativno, je pojasnil svojo odpoved tovarišu sekretarju.

— Tudi prav. Naš pravilnik o dodeljevanju posojil je tak, kakršen je. Menda ga ne bomo spreminjali zaradi vas, je bil miren tovariš sekretar.

Iz Hitrotkala so odpeketali še: strokovnjak za raziskavo tržišča, za prodajo, za nabavo, strokovnjak za reklamo in propagando pa še strokovnjak za družbeno preskrbo delavcev.

Vsi so spustili meglo za seboj zaradi prenizkih plač.

Hitrotkal pa se je pričel dušiti v rdečih številkah, a to ni motilo tovariša sekretarja, da ne bi rekel:

— Naj gredo, kamor hočejo!

TONI GAŠPERIČ